392

3
1918

अथशकुननिर्णयप्रारंभः॥श्रीरामः॥

140713

Oc.

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीजगदंबायनमः॥ ॥विरिंचिनारायणशंकरेभ्यः शचीपतिस्कंदविनायकेभ्यः लक्ष्मी
भवानीमतिदेवताभ्यः सनत्नवभ्योपिनवग्रहेभ्यः १ बुद्धिर्नरपक्षिणो द्विचरणाय छत्रहस्तादयो माहात्म्ये
चचतुष्पदरतिसुखंमृगादयः पदपदाः उत्साहंभारभादयोष्टचरणाः खर्नरकाद्यास्तथाश्रेयोनेकपदोम
हांतमपदाभोगंभुजंगादयः २ भद्रश्रीशिवराजलक्ष्मीर्जनमतिरसिनेजस्वी रूपाश्वस्यवत्याः समज
निसूनिर्विजयराजः ३ पूर्णकलोप्यकलंकोजातावसुधातलेसुधाकिरणः तस्यादसमुपजीवीवसंतराजो
मुजस्य ४ अभ्यर्थितोतियत्नालंकृतबहुमानेनबेगदेवेन व्यचरयदसौनरर्थशाकुनमन्योपकृतयेच
५ द्विपरचतुष्पदवपदपदार्थपदमनेकपदं यज्जंतुदमस्मिन्नवस्थामिस्तस्यशाकुनानि ६ शुभाशुभा
ननिर्णायायशाकुनः सउक्तः गतिस्वरालोकनभावचेष्टासंकीर्तयामोद्विपदादिकानां ७ सापायमेतन्निष्प्रा
यमेतप्रयोजनमीप्सितमेतिबुध्या असंशयः शाकुनशास्त्रविद्योज्ञातिर्नोपकृमनेमनुष्यः ८ लोकेमुना
शाकुनसंज्ञकेनज्ञानेनविज्ञातसमस्तकार्यः नापायकूपेपतिताप्रसर्पन्शास्त्रद्विदिव्यादृगसौद्विपेषु ९
चक्षुःसमक्षोतिपशास्त्रहीनासरोदयाद्यैर्विषयेर्जनस्य अक्षीलनस्येयथैनदिष्टंस्फुरत्प्रमत्कारसमातिरे
कं १० गतिस्वरालोकनभावचेष्टारूपणाप्राणभृतांक्षणेन प्रयोजनेभाविनितत्त्वबोधेनेमिलक्ष्यार्हति
योगिनोवा ११ अपेक्षितेस्मिन्नखलपदेहानवाचकार्येनगणितेनखेन उत्साहतेमुख्यहिपादमात्रज्ञानमनो
हरिफलानुसारि १२ नक्षत्रवारेतिथिभिःसलग्नैकार्येनकिंचिच्छकुनेविरुद्धे दोषेपितेषांशकुनेनकृतेस
देवासिध्यंतिसमीहितानि १३ पूर्वजन्मकृतपापकर्मणःपापमस्तिचिमनोदहेनः नत्यकाशयतिदवोदिनःप्र
तिनस्यशाकुनस्थितस्यवा १४ तेनउद्यमितिप्रयोजनेसत्वरंपरिहारेउपागतःबुद्धिमान्शाकुनसंविदोबलोर्यसहेन

5
1918

×वमभिवर्तितुत्सहे×१५ पत्यसुखदंसमाश्रयेत् १५ नन्यवयमुपभुज्यतेरुभिःशाकुनस्यविजकर्मणः फलंते
नकिशाकुनसंविदाजनोर्यन्यदेवमभिवर्तितुत्सहे १६ तेनदेवमिहयेनदेहिनांपूर्वकर्मविहितः कुतोपिवा देवशा
लवशातोविपच्यतेभुज्यतेव्यवसितंकथंनुतत् १७ तत्ररूप्यशकुनेनबुद्धःखविरंवृचयंतिसमुद्यतां पौरुषेण
पुरुषाःसुमेधसःसंश्रयंतिपुनरात्मनोहितं १८ सर्वयत्नविषकूटकादिकात्यनदेवशरणोपिमानवः इ
रतस्मजतिपौरुषंसतानेजनस्फुरतिदेवतोधिकं १९ पौरुषेणहरयक्षितांगतिंप्राप्नुवंतिपुरुषाःसुमेधसः
यांतिदेवशरणाःक्षयंतथापदोज्वलतिरावपावकं २० देवमेवयदिकारणंभवेन्नीतिशास्त्रमुपपद्यतेकथं
यद्भवोनसुविधोमहाद्यमाःपालयंतिजगतोजनाधिपाः २१ पूर्वजन्मजनितंपुराविदुःकर्मदैवमितिसद्भिरु
च्यते उद्यमेनतदुपार्जितंनरादैवमुद्यमवशेनतत्कथं २२ तत्रिरूशकुनेनपुरुषःपूर्वजन्मपरिपाकदत्तो संचरेत्क
चिरमात्मनोहितं चिंतयत्सुपरिकारतत्परः २३ क्लेशमात्रमयमेवनेतिमांमन्यतेवयमवश्यतेथवा यत्नवा
नयमुपेक्षतेतयंनरंशेषुशकुनोविशिष्यते २४ येनपक्षियशवोविचक्षणाःसंभवंतिनपरप्रयोजनैः कर्म
पाकपिशुनास्तनुःकथंतन्नरंदयमुदितंप्रवर्तकं २५ आसिद्धिदंवास्तिभविष्यतीतिफलन्यथेवपुरुषःस्थि
रश्चत्रिकालदर्शीभवतुक्षणेनग्रहणयोगावसवोभवंतिक्षणेन २६ अत्रिर्गर्गपुरुभुक्रवशिष्ठव्यासकौ
शिकगौतमभृग्वाः ज्ञानिनोमुनिवरारहितभावान्संविदंतिजगदुःशाकुनाख्यं २७ वेदाःपुराणानित
थेवहासास्मृतानिशास्त्राणितथापराणि सत्याधिकंशाकुननामधेयंज्ञानंसमस्तानिसमाश्रितानि स्वयं
त्रिनेत्रोभवतानृणांनामुपरिशाकुनमुत्तमंयत् केनप्रमाणेनतदप्रमाणंफलाविशेषादिवदंतिशिष्टा २९
तेनसविदिहशाकुनसंज्ञासम्यगस्तिखलुसाधिनराणांउद्यमेषुसकलेषुनितांतंसर्वकामसुपयोगमुपैति ३०

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

इतिवसंतराजेसद्रागमार्थशोभनेसमस्तसत्त्वकोतुके प्रतिष्ठितंतिशाकुनप्रथमवर्गः वर्गाभिधानान्यथवर्ग संख्यावर्तेषुवर्तप्रमितंक्रमेण व्यस्तासमस्तामपिसम्यगस्मिन्नाधस्महेशाकुनशास्त्रमुख्येः १ आद्योवर्गः शाकुनस्यप्रतिष्ठासंज्ञारतंत्रिंशताकीर्तितोस्मिन् शास्त्रस्यपार्थंसंग्रहार्थंद्वितीयोरत्नानिस्युर्द्वात्रिंशन्नीलित त्र २ त्रिंशत्तथाभ्यर्चनभामधेयेरत्नानिभावीतितृतीयवर्गे वर्गश्चतुर्थस्त्विहमिश्रकाख्योभावीक्रमात्सप्ततिरत्नसंख्यः ३ शुभाशुभेपंचमकेचवर्गेरत्नानिभावीन्यथषोडशेह नरेंगितारख्येरखलुषष्टवर्गेरत्नानिपंचाशदुदाहृतानि ४ सविस्तरंरत्नशतेश्चतुर्भिः शामारुतंसप्तममंत्रभावि वर्गोष्टमः पक्षिविराजसंज्ञैः पंचाशताभ्या न्यथसप्तभिश्च ५ वर्गश्चयश्चाषविचारसंज्ञःसपंचरत्नोनवमोत्रभावि षष्ट्यूनशतसंज्ञनशाकुनाख्येरत्नानि वर्गेदशमेनवह एकादशंयश्चकरायिकायारुतंनरेकादशरत्नमेव ६ एकाधिकाशीतिपुतेशतंयत्तद्दशो काकरुतेप्रदिष्टं त्रयोदशेवेहचषट्पदादिरुताभिधेयेचतुर्दशवर्गो ७ पिपीलिकाशाकुनसंज्ञवर्गोयः षोडशःपं चदशेचतास्मिन् द्वात्रिंशतासप्तदशेथरत्नैपत्तीरुताख्याभविताचवर्गः ८ स्यधेष्टिनेष्टादशसंख्यवर्गेत्रयोद् शेपिंगलिकारुतानु भविष्यतोरत्नशतेनषोडशपंचाशताचैवचतुष्यहानौ द्वात्रिंशतिरत्नशतद्वपंचएकोनवि शाश्वशिवारुताख्यो रत्नैनरत्नैसाभविताचवर्गः वर्गोत्रभावीसचतुर्दशायः १० प्रभाववर्गःपुनरत्रविंशो भाविचरत्नैर्दशभिश्चतुर्भिः प्रकीर्तिताविंशतिमेचमस्मिन्वर्गामहाशाकुनसारभूताः ११ सहस्रमेकंविं शरत्नसंख्यानथासपादानिशतानिपंच ११ शास्त्रसंग्रहतरामधिरूढः शाकुनांबुनिधिमेवमगाधं गाहते शाकुनस्यविशेषानुन्मिनोतिचफलाम्रतसिक्तान् १२ इतिवसंतराजेसम० द्वितीयोवर्गः २ शाकुनगुरुशाकु नार्चनमधुनाश्रोतुमुनिवरदर्शनविधिना यस्माद्धितंपूजापूर्वंसिद्धिःकार्यमचपंसवं १ विमर्शकः

7
1918

शाकुनशास्त्रदक्षोविशुद्धबुद्धिःसनताभियुक्तायथार्थवादिषुविरिंगिनशोभवेद्दिशार्यपराधिकारी २ पाठे कीभयणकाकपिंगलाजंबुकाप्रियनमाचपंचमी एतद्दनमुनिसनमेसराकीयनेशाकुनरत्नपंचकं ३ सुरती पांडरीकोप्रधानोयंक्षोपियक्षगरुडश्चकाक चंडीपुनःपिंगलिकासरेवशिवाशिवाचूसंधितिष्ठतीह ४ नरव नाधिष्ठितमंनरेणनिष्ठंतिकेचित्स्यशुपक्षिणोस्मिन् निस्याननेशाकुनिकेनघातान्कुर्वंतिस्युस्तद्धिष्ठितारि ५ हेमानिरत्नान्यथपोष्टिकानिनेषांस्वशास्त्रामिधुनानिकृत्वा अर्थंचपेसंचमिरेनुरेनुष्यंतिपुंसांशकुनांत राणि ६ यंवुध्यनेयोस्तिचयत्रदेशेयात्रानुरागोनुभवोथवास्यान् सएवशाकुनकोविदनभकुनशास्त्राशाकुनार्ने नायः ७ इनंविदध्याच्चतुरस्रकंवाएथीनलेमंडलकंविशुद्धं पीतारुणश्यामसितापरिक्षितायाःसंयाग्यगोगोमय मंनरिक्षान् ८ असंनजीर्णंरहायावंध्यायाश्चविशेषतः रोगार्तनवस्तानगोगोमयंहरेत् ९ तस्मिन्वि चित्रंचिननेविदध्यात्पिष्टानकेनाष्टदलसरोजं यद्वाविशिष्टैःमरणप्रतिष्टैःवस्त्रानरश्चंदनकुंकुमाद्यै १० पीतःमुरिशःकपिलोदुताशःकृष्णोयमःश्यामवपुश्चरक्षः शुक्लःप्रचेताहरितःसमीरःचित्रोधनेशोधवलो महेशाः ११ एवंविधापद्मदलेषुक्रमेणदीक्ष्यस्तलोकपालाः आर्चायवाक्यानुगतेनपूजामहार्हपूजाविधि नार्चयीया १२ अर्घ्यासनालेपनपुष्पधूपनैवंदीपाक्षतदक्षिणाभिः ॐकारपूर्वेनमसाचपुंकैःमहाप्रभा वेनिजनाममंत्रैः १३ तेनैवरूपणनतःक्रमेणपूजांविदध्याज्जलजस्यमध्ये धनुर्धरीवायसपिंगलानां कोलेय कस्याथनतःशिवायाः १४ गुरुंपरेशात्समवाप्यमंत्रंशनैर्जपेमंत्रकृतावधानः होमंदशांशेनचमंत्रजापानंतो विधोमधुनामभिश्च १५ ध्यानंविदध्यादथचक्रमाणरूपेणदुर्गांपुरुषादिकानां सिध्यंतियेनाननजाप्यहोमाः ध्यानंकृतामस्यवरस्यदेवा १६ जानुद्वयेकर्मकृतंकरंपुरुलकेनचिन्हितंतथापरं विभ्रतमाहिमडुकरधरं १७

धिरस्तीयोवर्गः ३ संप्रति मिश्रितशाकुनविचारः श्रोतृनरः सकलागमसारः क्रियते साविहशास्त्रेयनस्या
धीकारीहृदयगतेन १ सार्थप्रधानेङ्गिरेनूरेशंस्वमात्मकार्यंनगरेचदेवं विद्यावयोजात्यधिकोश्वसाम्ये
निर्दिश्यपृच्छेच्छकुनान्यभिज्ञः २ येकत्रसार्थेकजतांबकुनांयोयादृशंपश्यतिदेवयोगात् शमादिकानांश
कुनंसतादृक्फलंनरोविंदतिनिर्विकल्पं ३ तुल्येपिजातेशकुनेनराणांमालोक्यतेयत्फलस्यभेदः सप्राण
संचारकृतोविशेषःस्वप्राणगस्यशकुनेगवेष्यः ४ भवेद्दिडायांपरिपूरितायांसर्वोपिवामःशकुनः प्रशस्तः
स्यात्पिंगलायांपरिपूरितायांसर्वोपसव्यः शकुनः प्रशस्तः जातेविरुद्धेशकुनेधनीनोव्याहृतंकृत्वाकरपा
दशौचं अवेक्ष्यचक्षीरतरोरधस्तान्निरन्यपश्येच्छकुनांस्तराणि ६ आद्येनिरुद्धेशकुनेद्वितीयात् प्राणायु
मान्द्विगुणंस्फुटंतीये पात्रामुकोभावनंस्वप्रवासीप्रसागरेत्तेतिकुलेतृतीये ७ कोशांतरेयत्रकरार्थना
भिर्जातंतुपान्थशकुनंफलाय कोशासरंनिःफलमाकुरन्येसिद्धिंतथारोगमरिष्टनाशं ८ केचिच्चिरंस्वस्य
फलंवदंतिरक्षामविघ्नंघनभ्रस्मरद्दिः सन्मानितोगच्छतियेनयस्मात्तोल्लंघ्ययायाच्छकुनंविरुद्धं ९ आद्ये
प्रयत्नेशकुनेविरुद्धात्सिद्धिस्तथातन्नयतोनराणां क्लेशप्रवासेशकुनेविरुद्धेयस्मिन्भवेत्तद्दिनेनगच्छेत्
१० समीपभूतेरचिरेणसिद्धिश्चिरेणदूरेशकुनेः प्रजातेः स्वस्थानमास्तेबलिभिःसकालेजातेफलेसम्यग
संम्यगज्ञेः ११ प्रावेशिकःस्यात्पथमंतत्रप्रस्थानशंसीपदितन्नराणां क्लेवनसिद्धिःकथितापुरोध्य
सास्वभाग्नगरप्रवेशः १२ भंगेरणेकर्मणिचप्रवेशेशुल्कग्रहेनष्टविलोकनेच व्याधौसरिद्दुर्गभयादि
केषुशस्तःप्रयाणाद्विपरीतभावः १३ वामापसव्येशकुनेप्रशस्तोयतोपुरःषड्गतावशस्तो यातुर्वि
नाशप्रतिपादनार्थंक्रियाप्रदीपोपरिधानिधानो १४ निसंनभस्यंभसिभूमिभागेयामेषड्व्योहिव

सेनिशायां अहर्निशं चापि पतत्त्रिणो ये चरंति तेलोकनएवलक्ष्याः १५ नपुंसकस्त्रीपुरुषाविहंगा यथा
तरस्युर्बलिनस्मरस्ता नेषां च योगत्रयलक्षणाय श्लोकाविमौ ज्ञाकुलिकाः यदंति १६ पीनोन्नतविछवा
ज्ञाः पृथुग्रीवाः रुक्षसमः स्वल्पगंभिरविरुताः पुमांसः स्त्रिरविक्रमाः १७ तनुग्रीवाः क्लक्केथाः स्वल्पां
स्यापरविक्रमाः वज्ञास्तन्मृदुभाषण्यो स्त्रियो तोन्यत्रपंसकः १८ जातिस्वरस्नानबलप्रभोदः नृवेनसंस
नतथानुकूल्यात् दिक्कालतिथ्यादिकहंसचारैः बलाबलप्राणभृतापरिक्ष्यं १९ यामोबहिर्यो मगतश्च
वाद्योदिवाचरोनिशपदिवाचरोनि स्थाथवाद्यस्मिन्निकालहीनाश्चिरंभवेद्यत्पतिदेशभिसे २० कूटप्र
कमंदरपुरित्यः सिंहनागगजवृषभजुलकाश्च लिक्कारः सलकवाकुरीतिमान् पर्वतोधिकबलात्कथंयंति
२१ हरितकाकक्वंकपोतकोकुक्कुभिजलौमाशिकाज्ञाश्च वादिभंगीलोत्सवनृत्तहासाबलिप्रतीच्यांमधि
कंवदंति२ प्रकस्तथापिंगलिकाश्रगालेः क्रूरारवाकोज्ञानरोदनानिभवंतिनिसंबलवंसपाच्यां २३ शोकाज्ञ
गोकौचविज्ञेहंसाः२ २३ सरोजचाषकशोकास्तथारुरुमृगस्तथाकोकिलज्ञत्यकोचपुण्याहघंटारवज्ञं
खवाद्या दिग्युत्तरस्यांबलमुद्दहंति एकोनिरुक्तावितरः प्रतीयाभाविरुद्धशकुनेष्टयेनन् २४ यास्योन यो
र्योबलवान्भवेत्प्रहीसज्ञांतादिनरूपेणन दिग्धादिगुक्तादिनाथमुक्तांविवरास्यांभवंतिप्रहीसा २५ स्या
क्रमितायोसवितात्रयाणांशेषादिगंताः किलपंचज्ञांताः दग्धादिगेः शीघ्रलिताद्रीधमान्वितावासस
दिक्प्रभाते २६ प्रत्येकमेवंप्रहराष्टकेनभुक्तदिशोष्टौसवितात्रमेण दग्धेषुदग्धंज्वलतिज्वलेस्फलज्वल
त्सुसंथधूमितेषु २७ दिशाविभागेषुविभज्यजाते कार्योयतांज्ञाकुनेसदेव ऋक्षेणकीलेनसमीरणेननिथा
दिनेशोननवेबहीसः २८ क्रियाप्रहीसापुनराशयेनस्थानेनगसारुतचेष्टितास्या एवंप्रज्ञांतादिशोप्रकारो

11
1918

निरूपणीयः शाकुनोनरेण २९ फलानिजातेः शकुनेः प्रहीमेः कार्याणितानि प्रतिपादयामः तिथासमी
रेणतथासवितानक्षत्रचेष्टागतिभिश्वहीसाः ३० धान्यस्यसैन्यस्यबलागयोश्चकर्मेष्टयोश्चक्षतोभया
य ज्ञातेप्रहीसेशकुनेनराणांस्याद्भमितायांदिशिविग्रहेनिः ३१ आलिंगितायांदिशिजीवनाशः संताप-
शोकोदिशिधूमितायां संध्याद्वयोज्ञस्यभयंप्रहीसाद्वायानाद्भयमेवनिश्चयः ३२ उपक्रमेवारिधरागमस्य
हीमाज्जस्मृजनयंतिभीतिं वधःकृपालेमरणचिंतांशुकूशुभंकंदकितेकलिंभ ३३ दुःखंभवेद्भस्मनिचाप्र
सिद्धं सारेनराद्मास्थितिभिः प्रहीमेः स्वरःप्रहीसःकलहंब्रवीतिप्रदेशहीसःकुशलंकरुद्धं ३४ ब्रवीतिया
त्रानिजदेशमुज्झन्स्वदेशसर्पीकथयसयात्रां एवंप्रकाराः शकुनानराणांज्ञांताःज्ञांताः पुनर्जीप्यफला
भवंति ३५ संभस्मयंतोज्ञानमिष्टसिद्धिंकुर्वंत्यसिद्धिंपुनरुद्भिरंतः लग्नंफलंखादतियःससोम्योरु
द्रःपुरीषामिषखादकोयः ३६ शांतंप्रहीसंविदधातिकार्यंअज्ञानःस्याद्भयः प्रकारः प्रासादभूभृ
त्सुरमंदिराणिस्तंबेरमस्तंभतुरंगशाला ३७ अभ्यंगेहेभगवोश्वदृष्टेक्षीरद्रुमाट्टालकतोरणानि ए
वंप्रकाराणिमनोहराणिस्थानानिलुंगानिशुभावहानि ३८ नीचेषुमध्यात्शुभदानिदानींप्रदेशमेतान्प्र
तिपादयामः शुचिःसतोयाविशदामनोज्ञासंगोमयास्मृष्टवतीचभूमिः ३९ छयातथाशार्दुलमेघमाला
नाजेषुदेशेषुभवंतिशस्ताः अंगारभस्मोपलकल्कपंकगर्तागुहाकेशलुषास्थिविष्टा४ नीचेषुशुभाःप्रदे
शाः करकशल्लाविनिशृंगयुपाः शाबरखरसेरभश्वकरोष्ट्रा ४० कल्माकशुष्कोसतिलप्रमाथ ४१ घृणा
करार्कपरकोटराधाननाप्रदेशांशुभदाभवंति ससाहमासाश्रमतायनीतेयानंपुरंदेशमवन्यधीशं ४२
एकत्रदेशेरचितप्रहीनोनिहंसवश्यंशकुनक्रमेण सर्वेपिदुर्भिक्षकृतोभवंतिस्वजातिमांसानिसमाहरंतः

मार्जारमाखुपृथुरोमसर्पोमीनंचुपंचप्रविहायसत्वान् देशस्यभंगपरयोनियानाकुर्वंतिसत्वान्यखरौ
विहाय सीमांतनयंतनितश्चसर्वंनचिंतनीयाःसदसत्फलेषु सर्वंयथावत्स्थितविश्वरूपान्यतुसान
तयावदंति नीडप्रसक्तोरतमासलुब्धोभीतःप्रमत्तःक्षुधितोरुगार्तः ४५ तथानवाक्तोनरसंतरेणया
योननयंतरिक्तस्तथापः अश्वाश्वमार्जारखराजरोष्ट्राः शोणोमृगोवाशिशिरव्यलीकाः ४६ हेमंतका
लेमहिषर्क्षसिंहविलोशयद्वीपिशशुद्वंगाः स्यातांतथाकाकपिकोवसंतेरथावराहस्वदेकानभ
स्ये ४७ स्युःश्रावणेवारणचातकाद्याः अब्जोदगोकोचनिभायनीते ४८ आतभीतखरुजर्जरद्वी
नाभिन्नकंटकुक्षेरखरुक्षाः नीदनीयनीनराःशुभशक्राः शांतपूर्णमुदितप्रकृतास्तु ४९ यद्यदंग
मिहदक्षिणवेक्षादक्षिणंस्पृशतिकार्यविधाने तस्यतंत्रशकुनः सुखकारीदुःखकृदयतिनष्टपरितः
५० शामाशिवापिंगलिकान्यपुष्टापक्षीरसाश्वक्रिकातथेह खंडरिचापिशुभायवामापुत्रामधेयाःशकु
नाःश्वसर्वे ५१ श्रीकंटचिक्कारुसुलवंगाःश्रीकंठभासीभषकोमपूरःस्येनाःसमक्षिप्रिकयाप्रशं
स्यानामधेयाश्चपिदक्षिणेन ५२ स्वेडारवास्फोटितमीनवाघपुण्याहसंशंखाध्ययनांबुकुंभाः
वामेनपुंवत्कथयंतिभद्रंस्त्रीवत्कुभादक्षिणतश्चवाच्यः ५३ खंजनाजनकुलकलाःशिखिचाषोकोतूने
षणक्रतेदंदताएं जातकादिशेशिशुकरगोधाकीर्तनेननतुहरुतास्या ५४ अछभल्लुकपिदर्शन
शब्दोसिद्धिः दोनपक्षिकीर्तनमिहं जातकादिशेशि दक्षिणेनगमनंविषमाणं शोभनेनकुलपक्षिमृगा
णां ५५ पुरिस्थिकाछिक्किकूटपुराःप्रदक्षिणेनाग्निभवंतिशस्ता दिनावसानेनकुलंचचापूर्वामेनयांतं
भृगुराहशस्तं ५६ सर्वोगमेःदीप्तविलाधिशरिवासोवामेनयांतोगदितादहिश्रस्ताः साथवरुनीनरये

13
1918

परिस्थकुकसमस्तंशकुनंप्रशस्तं ५७ प्राच्यांप्रशस्तोहयशुक्लवर्णोशंखोस्तथाकृष्णशावपाच्यां शस्ते
चकन्यादधनीप्रतीच्यांशस्तारुदीच्यांहिजसाधुगावः ५८ प्रवर्तकोयोगअनल्पपुर्वसएवपश्चात्प्रतिषेध
कश्चात् भूत्परिपुष्पोहमरुंरजस्वगुरुस्तथान्याश्चकरोत्यनर्थान् ५९ स्वजातिभिःस्यात्समकालजातेः
सव्यापसव्यैःशकुनैःसदैव सर्वार्थसिद्धिर्नियतंयुनस्ताःनाडुचंधातोरणनामधेयान् ६० चाषभास
यकवंजुलकाश्चकंकाःशिखिखंजनगृध्राः पारकीलूपिकपिंजलकीराःश्येनकार्तिकरवरारिकवासाः ६१
पिंगलाबलिभुजोजनवेरीपिप्पिकाचसहचर्मचटेन लोमशीर्शशाकवलुलिकाश्चप्राणिनःप्रविचरंतिस
न्यां ६२ मानुषाश्चनकुलश्वबिडालाःछागगोमृगमृगारिश्वगालाः द्वीपिसर्पपिकसारसहंसाःशूकर
श्वनिशाचानिचरंति ६३ भवेद्रणेयंप्रथमंततोन्यःस्वरोवतुल्योपिनरोस्यपस्य मुष्णंतिनंनंपथितस्क
रास्तंयतेननस्माच्छकुनंपरीक्षं ६४ वामाःक्वचिद्दक्षिणनःक्वचिच्चदेशेशिवाकाकरापिकाणां शब्दाः
प्रशस्ताःशकुनेचनस्मालोकप्रसिध्यापरिवीक्षणीयं ६५ सरथरोर्योजनमात्रशेषःस्नाणकामेनगर
प्रवेशेः यामप्रवेशेपिचगीतहस्येक्रोधोवशेषेपरिवर्तनीयं ६६ वामाप्रिपसव्याभिमुखीतथान्यापरा-
ड्मुखीचाङ्मथोमुखीच सव्यापसव्यार्थविवर्तनेयेअष्टोपुरोष्टोगतयश्चदृष्टे ६७ जातोदयोरीसक
कुपविभागोप्रशस्तदिक्केयनक्षतानुनोरः अनर्थशंकांशकुनोविधायनिःसंशयंनिःफलतांप्रयाति ६८ प्र
शस्तदिग्लोपिहितानुनादोयराभवोद्दीप्तदिगुक्षितेन श्रेयस्तरानीशकुनः प्रदर्प्यःप्रयांतिवैफल्यमवश्य
मेवं ६९ पंचपाण्डिशकुनानिदेहिनामुनरतरुतोदयानिन्वेत् पूर्वपूर्वमभिवाधनिश्चितंसंदधातिशकु
नानिमःफलं ७० भूरयःखरमृगाःसमाकुलास्तस्यकालविहितारवास्तथे तेभवंतिपरदशापाथिनां

देहिनोमरणकारिणोध्रुवं ७१ एकसप्ततिनवमिमांयोनिर्मलधीराधिरोहतिधीरः शाकुनसागरपारमि
यासोर्यकुलनाभवतीहननस्य ७२ इतिश्रीवसंतराजे शाकुनेविरचिते ३ यत्नतः कृतमयत्ननिमित्तंमंग
लंयदुभयात्मकंभवेत् अप्रयत्नविहितंतमंगलंतत्समस्तमुपरिष्टपेधुना १ कीर्तनात्श्रवणतोविलेखनात्
स्पर्शनात्सम्मधिकंयथोत्तरं मंगलायदधिकुंभकादिकंस्यात्तवासभवनप्रवेशयोः२ दध्यक्षदूर्वाक्षतपूर्ण
कुंभाःसिद्धान्नसिद्धार्थकचंदनानि आदर्शशंकाभिषमीनमर्त्यागोरोचनागोमथगोमधूनि ३ गीर्वाणवी
फलभद्रपीठपुष्पांगनोल्लेखनाक्षुधानि तांबूलधानासनवर्धमानाध्वजातपत्रंव्यजनांबराणि ४ अंभो
जशृंगारसमिद्धवह्निगजाजवाज्यंकुशचामराणि रत्नानिहेमीकरताम्ररूप्यवज्रैधरः श्रीपथयःस्त्रा
च ५ वनस्पतिर्नूतनशोकमेवमांगल्यपक्षाद्रियंप्रसिद्धा शुभेषुकार्येष्वशुभेषुचैवकार्योद्यतानोशुभदः
सदैव ६ एतानिदृष्ट्वाशुभदर्शनानिकुर्वीतसद्यःपथिरक्षिणेन सद्धिलोक्यत्वशुभावहानित्यकानिवामेन
शुभंभवेति ७ गोधारषड्जाऋषभस्तथान्योस्वरस्तुगंभीरमनोहराय वादित्रवेदध्वनिरुत्सवगीतमिश्रा
शस्तंविलयन्नरोद्रः ८ आदायरिक्तंकलशंजलार्थीयदिव्रजेकोपिसराध्वगेन पूर्णंसमादायनिवर्तनेसो
यथाकृतार्थःपथिकःस्तथैव ९ अंगारमध्येधनरत्नुषंकृपिण्याकुकार्पासतुषास्थिकेशाः छत्राय
सावस्करचर्म्मधान्यपाषाणविष्टाभुजगोषधानि १० तैलगुडश्चर्मवसाघनंरिक्तंचभांडंलवणंतृणंच
तक्रार्गलाश्रृंखलदृष्टिघाताः कार्यंक्षविद्भिर्विदिनंशस्ताः ११ स्वपादपान्यस्खलनंदृशानांसंगः क्वचिद्यान
पलायनंच द्वाराभिघातध्वजशस्त्रपाताःप्रस्थानविघ्नंकथयंतिपातुः १२ मार्जारयुद्धारवदर्शनानिकलिः
कुटुंबंस्परस्परेण चित्तस्यकालुष्यकरंचसर्वंगतुःप्रयाणप्रतिषेधनाय १३ दृष्टेशवेरोरुनशब्दहीने

15
1918

मरार्थसिद्धिःकथितोद्यमेषु यद्भवेद्रोनुशवःशवस्यरुजोसरीर्धामथवारहानि १४ गडूषप्राशोतयतोनराणां
मंतर्जलेचेत्यविशासकस्मात् भवेत्तराभीप्सितभोज्यलाभोयःकोनुकीतेननिरूपमेतत् १५ उल्लिनंशल्लिनिदंतथा
वनंसमुखंपननिष्पत्रयासरे भोजनंभक्षतिनत्रवांछितंव्यासभाषितमिदंहिनारदं १६ इतिवसंतराजेशुभाशुभ
पंचमोवर्गः ५ अथाभिधोद्दिष्टेषुतावत्प्रधानभावाच्छकुनंनराणां नैमित्तिकोयंसरिभाव्यभाव्यंफलाशुभा
शोभनयोब्रवीति १ नरोभिरूपःसितवस्त्रमाल्योवाप्रशस्तोमथुराव्रजस्थान् एवंविधायोषिदपिप्रयाणेप्रवेश
कालेचकरोतिसिद्धिं २ चमज्जकंशोरुदमानवर्त्मछिन्नागनग्नंस्रजतेलहिंथा रजश्वलागर्भवतीरुगार्तिमलानि
तोमत्तजराधराश्च ३ हीनद्विषःकृष्णविमुक्तकेशाःकमेलकस्थाःखरसैरभस्थाः सन्यासिसाक्रंदनपुंसकाद्या
दुःखावहाःसर्वसमीहितेषु ४ युग्मं पृथ्वीपतिब्राह्मणहर्म्यकोवैश्याकुमारीसुहृदःसवेषाः नार्योनराश्चा
श्वरथाधिरूढाःशुभायदृशाःसकलोद्यमेषु ५ कृष्णांबराकृष्णविलेपनाढ्याकृष्णास्रजंमूर्धनिधारयंती
दृष्टासकोपायदिकृष्णवर्णानारीनरोवापिपरोभवंति ६ श्वेतांबराश्वेतविलेपनाढ्याःमाल्यंसितंमूर्धनिधारयं
तीः दृष्टाप्रहृष्टायदिगौरवर्णाःनारीनराःस्युस्तदभीष्टसिद्धिः ७ धृतात्रपत्रःशुचिशुक्लवासाःपुष्पार्चितश्चंद
नचर्चितांगः विप्रावयुक्तःकृतभोजनोवाविप्रयत्नयन्यत्रलभेत्सर्वसिद्धिं ८ अभ्युपगतसत्ययस्यस्थियासोःस्त्री
पुरुषोप्यथवाफलाढ्याः सर्वसमीहितसिद्धिरवश्यंतस्यनरस्यभवत्सविरेण ९ इतिवसंतराजेनरंगीतआलो
चनंप्रथमंप्रकरणं अभीष्टसुष्ठार्थफलेनराणांमुक्तंसमालोक्यनमत्रसमक्-आलोकयामोथसूचिश्चितार्थमु
पथुनिकार्यविनिश्चयाय १० गच्छेतिदृष्टेपुरतस्तथैवागीदृशीकेनचिदुच्यमाना सर्वाशिषश्चातिशयेन
ताभ्यःश्रितस्यतुष्टिर्विजयाप्तसंपा ११ सिद्धेविरावाजिहिंडिरिंगिरिवसारथःशत्रुवधोद्यतानां कृपाणिमाग

ष्ठतथैवमाद्याः प्रयोजनारंभनिवारणार्थाः १२ स्वयंस्वयंस्थिरार्थागमनंतदर्थी शाक्यांनिरूपितविनिर्ग
नार्थात् लाभंजयंभृंगममंगलंचबुध्येनतत्तस्तिपारकार्थान १३ लोकप्रसुसेविजनेचमार्गेतिस्रस्त
रुण्यःसहिताकुमार्याः स्त्रिकरीपनेवधविलेपनार्थेगणाधिनाथंविधिनार्चयत् १४ ततोभ्यमानंकुड
वादिकंयत्तदृष्टंतस्ताःपरिपूजयेयुः ॐचंडिकायैनमइत्यनेनमंत्रेणसंमंत्र्यचसप्तवारान् १५ संमार्जनी
कोडकृतावचंडेविनायकंतत्रनिवेशयेयुः ततोव्रजेयुर्गणनायकंतंस्त्रियोगृहीत्वाव्रजकालयंतत् १६
अथेथतस्तास्तत्पुष्पमात्रंपरिक्षिपेयुःशुचिभूमिभागे प्रयोजनंभाविविभाव्यतत्स्त्रीमाकर्णयेतव्रजको
दितानि १७ ईरितंव्रजकगेहवर्तिनायभ्रमरेणवचनेस्थियाथवातद्भवसंवितथप्रयोजनंभाविनीतिकथ
यंतिसत्यः १८ अत्रैवकार्येपुनरेवमन्येवदंतिस्माकमेतिखंडं भांडारतस्योपरिसंन्यिरध्युःपाषाण
खंडेचतेतोपिरध्युः १९ विनश्यतस्योपरिमार्जनीचतिस्रकुमारीसहितास्तरुण्यः तत्सर्वमाशयजनेप्र
स्तेचांडालगेहांतिकमार्जयेयुः २० प्रबोधितंतत्रविधिविधायभावधानाःशृणुयुःस्तवस्ताः चांडाल
गेहेयदिवानिकिंचिन्न्रवीतिकार्यंपितथावधार्य २१ प्रदोषकालेयदिवाप्रभातेलोकेकचित्किंचनभा
षमाणे उपश्रुतिःकार्यसमुद्यतेनसार्वत्रिकावीपरिभावनाया २२ यद्वालकेनोक्तमनोदितेनतत्स्या स्स
संनयुगांतरेपि उपश्रुतेनान्यदिहास्तिकिंचित् सर्वंसुबोधंशकुनंजनानां २३ वदंतिवामंरुदितप्र
शस्तमहत्पदेहोयदिरोदितास्यात् निरस्यधामंपथिसर्वकामान्कृतंविधत्तेरुदितंरजन्यां २४ मस्कः
कृतांगंरुदितोनदृष्टेलाभोभवत्तस्यनिवर्तनेन मस्कःस्तथायेरुदितेनगंतुःसिद्धिर्विधत्तेरुदितंरि

पुणां २५ उर्ध्वंभवेद्रोदनमुर्ध्वभागेभर्यंभवेद्वृद्धिविभागभूते नैऋतकोणेरणमार्गरोधोवाय्यकोणे
रुदितंसमृध्यै मस्कःकृतांगंरुदितंचदृष्टेलाभोभवेत्तन्निवर्तनेन मस्कस्तथायेरुदितेनगंतुःसिद्धिं
विधत्तेरुदितंरिपूणां दृष्ट्वयोर्दक्षिणवामयोश्चसिद्धिःसहातोरणरोहनेन कृतोपिसम्यक्रुदितोना
र्थोज्ञातोविभाव्यःसपुनःस्तथापि २७ इतिवसंतराजनरेंगितेउपश्रुतिप्रकरणंद्वितीयं अथकृतास्ये
शकुनंक्रमेणमुहाप्रभावंप्रतिपादयामः प्रस्तुतिपस्माच्छकुनात्समस्ताःमृगाधिनाथाद्विवस्वत्सप्ताः
२८ सर्वस्यसर्वत्रकालेकृतंनकार्यंक्वचिदेवशस्तं जातेकृतेनेतिकिंचिदेवकुर्यात्कृतंप्राणहरंचगंतु
निषिद्धमर्यंक्षणदक्षिणेचधनक्षयंदक्षिणकर्णरंध्रे तत्रैवभागेकुरुतेरिवृद्धिंक्षुतंचकाश्यंशुभमा
दधाति २९ भोगायवामश्रवणस्पृष्टेकर्णेचवामेकथितंजयाय सर्वार्थलाभायचवामनेत्रेजातंशु
भंस्यात्क्रमतोर्थवेद ३० क्रमान्निषेधंगमनस्यविघ्नंकलिंसमर्धिंक्षयमुग्ररोगं करोतिरोगंक्षयम
र्थलाभंदीक्षादिदीक्षाकुनमद्भुतंस्यत् ३१ प्राग्व्यत्यसःपरतोपरस्यासुनःपुनर्जातनएवजातं दृष्टात
शिशोर्वाकृतोशठाद्यंजातंकृतंकेपिवदंत्यसंस्यं ३२ अथंतयोर्नस्वपनेप्रशस्तोकृतंप्रसंसंतिनभो
जनार्हे भवेत्कथंचिद्दिभोजनोर्हेभवेत्तदान्याहनिभोज्यलाभः ३४ अर्हेकृतंचेच्छकुनेततःकिंपृच्छा
कृतंचेच्छकुनेस्ततःकिं जातानजातान्शकुनान्निहंतिकृतंक्षणेनात्रनसंशयोस्ति ३५ प्रयोजनेयत्र
कृतेपिजातंकृतक्षणात्तद्विनिहंतवश्यं कार्योस्त्रकेनापिमनागपीदंतस्माडुपेक्षंनाचक्षणेन ३६ इ
इतिवसंतराजेनरेंगितेकृतप्रकरणंतृतीयं अथोथुनोगस्मरणस्यसमकृप्रसेकमव्यक्तफलप्रभावं

सर्वस्वयाचावगतेस्वदेहादुसद्यतेकर्मविपाकसंभवत् ३७ मूर्ध्निस्फुरत्साधुपथिव्यजातिस्थानप्रवृद्धिश्च ललाटदेशे भ्रूघ्राणमध्येप्रियसंगमस्यात्नासास्थिमध्येचसहायलाभः ३८ दृगंतमध्येस्फुरणेर्थसंपत् नोत्कंठितस्यास्फुरणेदृगाद्यो जयोदृशोधःस्फुरणेरणेस्यात् प्रियश्रुतिःप्रस्फुरितेचकर्णे ३९ योषित्स्म हृद्धिःस्फुरितेचगंडे घ्राणेचसंमुख्यमुदाभवेतां भोज्येषसागाबधरोष्ठयोश्चस्कंधेगलेभोगविशृंखला भौ ४० स्पंदोभुजेस्वेषसमागमायस्फुरःकरस्यद्रविणास्तिहेतुःस्पंदस्पंदश्चदृष्टस्यपराजयायस्पंदज यायोरशिमानबाहौ ४१ पार्श्वप्रकंपेभवतिश्रमोरःस्तनप्रकंपेविषयस्यलाभः कटिप्रकंपेतुबलप्रमो दोनाभिप्रकंपेनिजदेशनाशः ४२ धनर्धिराजप्रभवेप्रकंपेवुःबंधनांतेहृदयस्यकंपे स्फिक्पायुकंपे पिचवाहनाप्तिर्वरांगकंपेचरयोषिदाप्तिः ४३ मुष्कसकंपेतनयस्यजन्मवस्तोसकंपेयुवतिप्रवृद्धिः शेषंप्रकंपेषुनरूरुदृष्टेस्तरोःपुरःस्थास्फुसहायलाभः ४४ सज्जानुकंपादचिरेणसिद्धिर्जंघाप्रकंपेपि चलाभनाशः स्थानापिरुध्येचरणेस्यकंपेयात्रासलाभःस्खलितप्रकंपो ४५ इसांसदारक्षिणहेतभा गास्त्रीणांचवामावयवेषुजातः स्पंदःफलानिप्रदिशासवस्यंनिहंतिचोक्तंविपर्ययेण ४६ मसंक लितेकंपिटकंचापिप्रणामप्युचितंकिमपिकरापि स्फुरतिपदन्युधितिष्ठतियाधस्यासूर्योकंफलेनृपिता यत् ४७ विदंबउज्ज्वलवर्णायस्यस्फुर्पावन्नखरेषुनतस्यदुःखं नाचन्नस्यनिनस्यप्रतिदिनजानंसुखा तिशयस्य ४८ सकरक्षिणपथसंदृगतासुनरापथेनपंकजाकरं खेलयाप्रसर्पतिसर्पतःसिध्यति सणादपेक्षितंऋजं ४९ लोकःशकुनमिदमितिशास्त्रंशकोप्यसिनुंयदिनसमस्तं नज्ञानातुनरंगि नमात्रंयेनभवेन्नृणांकार्यसुपात्रं ५० इसंगुष्ठकरणं अधोग्रकरणं प्रोक्तंरत्नेनिवमिरीक्षणं उपक्र

19
1918

तोद्वितीयेतुदृतौनयभिरेवच चतुर्दशभिरारब्धंतुर्यंगस्फुरणंतथा ५२ एवंप्रकरणंन्यत्रचत्वार्यवनरेंगिते समस्तेनचदृतानांपंचाशत्परिकीर्तितं ५३ इतिश्रीवसंतराजविरचितेनरेंगितेषष्ठोवर्गः ६ पतीषु धैःशकुनशास्त्रविज्ञैःशमोहितासर्वविहंगमानां प्रशस्यभूताप्रथमंप्रयत्नातेनाभिधास्यामिशकुनानितस्याः १ तत्रतावदधिवासनोविधिःकथ्यतेतदधिवासनेकृतेतो यमेतिशकुनाधिदेवतानसभवेत्सिद्धयवादिनी २ निर्जनाम्रगगवाश्ववर्जिताःसर्वतश्चवर्जितोन्निरूपद्रवाःसदानातिभरितरपोदकायुगादृश्यतेशकुनदर्शने वनिः ३ एकयाप्सिरुतमध्यिरूपितंछिन्नकंटकिशुष्कपादपंदुष्टसत्त्वममनोरमंनरोभूमिभागमिहसर्वदास जेत् सिध्यफलपल्लवद्रुमाःश्रेष्ठलोकसुखसंचराःसमोसर्वतश्चरुतरोमनोरमाःशकुनदर्शनेक्षमाः ५ विच र्तनानाविहचक्रवर्तीप्रयोजनेपंचदशोदितानि सामंतपृथ्वीभृदमात्यकार्येचाकुर्नेवत्रोक्तिजनोंतराणि ६ चतु गुणस्यादंशमितंक्रमेस्फुनिवर्तनंतत्रसमेप्रदेशेशिलेष्टिकापादपमृत्तिकाभिःकार्याणिचत्वार्यथतोरणा नि ७ भूमित्रयेतत्रनिवशनीयचतुश्चतुर्मासविभागयुक्ता वर्षाभिधायाऋतनश्चतुर्धातिस्रोपमन्यःस्फुरिया क्रमेण ८ एवंत्रयोद्वादशाधाविभज्यकुर्याचतुर्विंशतिकास्ततस्ताः पुनर्यथेष्टं प्रविभज्यकार्यं यथादिनंका लविनिर्णयाय ९ तत्रप्रदेशेशकुनोक्तन्युकुलःफलायवित्तःकथितःसकालःयत्रप्रदेशेप्रतिकूलवार्ताभ वेत्सकालःफलनाशनाय १० यथादिनर्क्षग्रहलग्नशुद्धितारावलंचचद्रबलंमतोच पूसानदाभीप्सितकार्यसि ध्येप्रयत्नरूपंशकुनंक्रिरीक्ष्यं ११ क्षीणेचद्रतिथिदुःसहानिलंदुषितोधरणीकंपनादिना पंचवर्ज्यालदसंकुलो वरंवर्जनंशकुनदर्शनेहितं १२ स्नातःप्रशांतःकृतदेवकार्यःशुक्लांबरःकल्पितमंगलश्रीः मौनीसमंशकु निकनयाद्यामंतिमेपश्चिमतोरणांतं १३ शिलातलेतत्रविहाय हेम्नारोप्यणापिष्टेरथवाक्षपिष्टैः निवेश

नीयःकपिलोमहर्षिःशामायुगंचाष्टदलेसरोजे २४ ततोनुलिंपेत्सहलोकपालैःक्रमेणसर्वाअपिचंदनेन अलाभयेच्छ्वेतहतवस्त्रयुग्मैःशुक्लेनवस्त्रेणविवेष्टयेत्तान् २५ वस्त्यर्घपुष्पासनधूपदीपैःसम्यर्चनेदक्षिणवाचसर्वान् होमोदशांशेनचमंत्रजाप्यान्ततोविधेयोमधुनासमिद्भिः २६ मंत्रैःप्रतिष्टार्चनजाप्यहोमेआवाहनेचैववियोजनीयः इष्टैर्धनैश्चप्रविधायकुर्यात्पूर्वोदितंसर्वमुदारचेताः २७ मंत्रः ॐनमोभगवतिमंत्रशकुनिश्वेतपक्षिणिपांडवोपकारिणियोथोभयतटसंचारिणिदक्षगुल्मलतावासिनिसर्वांगसुंदरिसर्वकार्यार्थसाधिनिदेविदिव्यमूर्तेसत्यवादिनिआगच्छ २ ममचिंतितंकार्यंकथय २ ॐक्लींस्वाहा अयंमंत्रःज्ञानमुद्रयैकमंकितकरंपुस्तकेनविहितंतथापरं बिभ्रतीहिमेंदुकुंदरुचिरांतिपंकजासनांस्मरेत्सरस्वतीं १८ ततोगृहित्वाखडीकास्वकार्यशिलातलेतत्रशुभेभिलिख्य सिध्यंत्विदंमेभगवतिप्राङ्मुखेतिदेव्येविनिवेदनीयं १९ ततोर्चयित्वास्थिलतोरणानिनिवेदयेत्सोदरवस्त्रसूत्रैः उदीरयेन्मंत्रमथार्जुनस्यनामानिपुण्यानिचकृष्णकायाः २० अर्जुनःफाल्गुनःपार्थकिरीटीश्वेतवाहन विभत्सुविजयीकृष्णसव्यसाचीधनंजयः २१ इत्यर्जुननामानि शामावराहशकुनिः कुमारीदुर्गाच देवीचटकातथामातंपोदकीपांडविकात्वमेवतंकृष्णिकात्वंक्षितिपक्षिणीच २२ तत्रत्यपुत्रीशकुनेकदेवीधनुर्धरीपांथसमूहमाता प्रसन्नरूपाभगवत्यसंतिनमोस्तुतुभ्यंकुरुषेर्थसिद्धिं २३ युग्मं इतिदेवीनामानियामेणतुल्यंचदक्षेननीलोयासोपुमान्यांउरपुद्रयुग्मः लक्ष्मीस्तोथमविभावनारीतसोदकीयुग्ममुदाहरंति २४ विलोकितेपक्षिणिनम्रतस्मैसमंत्रकोर्घोविनिवेदनीयः दृष्ट्वेतचेत्तांडविकानतस्मिंश्चर्यंस्ततोरणएवदेयः २५ भक्षयेततःशकुनिंविभज्यतांपक्षिपूजांविनिवेद्यतस्मै ध्यात्वास्वकार्यंहृदयेनसर्वंगछे

21/1918

त्तृहंसंविहितप्रणामः २६ मंत्रोर्जुनाख्यःशकुनेतथाख्यःसर्वप्रकल्पादिविधौप्रयोज्यः पूजांविदध्यात्भवनेवनेचहोमंदशांशेनजपाद्विदध्यात् २७ भोजयेदथगुडाज्यपायसैःश्रद्धयाकतिपयाःकुमारिकाः आत्मनापिविदधीतभोजनंतद्गुरुस्वजनबंधुभिःसमं २८ विचार्यकार्यंमनसाप्रशस्तंशयानभूमौविजनेव्रतस्थ अथप्रभातेस्फुटितेदिनेशेसहाद्यवाग्भिर्मलशुक्लवासाः २९ भूयस्समंशकुनिनेनयादनाकुलस्तोरणभूमिभागः शामांपुरस्तादिलोक्यतस्मिन् उदीर्यमंत्रंकुसुमाक्षतांभ्यां विधायपूजांप्रविधायदृष्टेदिनाधिनाथंशकुनानिपश्येत् ३९ तिरोहितस्तत्रचतोरणानिनिरूप्यभद्राणिशुभानिनष्टं शामायुर्गस्थीतविचेष्टितानिकल्पफलंतादृशमात्मकार्ये ३२ प्रश्नेप्रशंतेनिरीक्षितेचेत्पक्षीभवेत्तत्करणीयअस्तेनाशः प्रश्नेप्रदीप्तेनिरीक्षितेचेत्पक्षीभवेत्तत्करणीयसिद्धिः ३३ इतिपोरकीरुतेधिवासप्रकरणं शांतदीप्तकुभादिविशेषःकथ्यतेसचकिलायमशेषः दृश्यतेभवतीयत्रमनुष्यःसर्वथाहिशकुनसंविदधत्तः ३४ दग्धादिगेशज्वलितांदिगेशीसिंधुक्षितावानलदिक्क्रमेण राज्यंतथामाथर्ममभिप्रदस्यस्यार्धवामप्रतरोदितस्य ३५ इदंशविषुवतोर्भवेद्वयोः दक्षिणायनदिनेतुशंकरी पावकीज्वलतिचोत्तरायणेभस्मधूमसहितेतिपार्श्वयोः ३६ अर्धदिनस्यप्रहरेविशिष्टेयावन्निशार्धाःप्रहरार्धमार्धं स्यात्सप्तिमासारविणाविगूढागम्योक्तितेधूमितभस्मचैसो ३७ प्रत्येकमेवंसतलेसुतोमेप्रदक्षिणाभागमनेनसर्व्यत् दिवारजन्योःप्रहराष्टकेनभुक्तेदिशेशेसविनाक्रमेण ३८ दग्धादियुक्तादिननाथमुक्तावियत्खरासाभवतीप्रदीप्ता साधूमितार्चासविनाप्रयातादाशेषादिगंताःखलुपंचशांताः ३९ दग्धप्रदीप्तेऽमथतशांत दिशायदासस्थितसंमं

नरासं शेषंनराशांयुगलंविमिश्रमार्क्षंयथासन्नफलंफलंताः ४० यस्यांस्थितोर्कःस्वउपक्रमेणदिग्या
लिनीधूमवतीतदंघ्रा छायाजलार्कंमिताधरंत्रीभस्मोल्लितांगारवनीतथेति ४१ उक्तानिनामानिदि
शामनिफलान्यथासांप्रतिपादयामः दिग्विज्वलत्सांमरणंरणेस्यान्सिध्यंशितायांसकलार्थनाशः
४२ छायाजलार्कंमितासुदिक्षुजयोधरित्र्यांकथितोर्थलाभः स्याद्भस्मितांगारितयोदिशोस्फुजीवप्र
णाशःशकुनोदयेन ४३ अन्यन्नसंकीर्तितचतुष्टयातुभेदःसबुध्याकुभोविभाव्यः चलोरविःशब्दु
पेतियातिनस्मादसौसोमयमाधिवासे ४४ दिक्कालचेष्टागतिभावशब्दाःस्थानैःशुभैःसप्तविधाप्र
शांतः भवेत्सुनःस्तैरशुभिःसमस्तैःसप्तप्रकारैःशकुनःप्रदीप्तः ४५ अभस्मिताधाःकुकुभःप्रशस्ता
विक्षादिशेषैःरतितश्चकालः अथामचेष्टागतिरप्यवामाभवेत्सशोमधुरोविरावः ४६ स्थानेमनोहारि
तरेवनासप्तप्रकारंकथयंतिशांतं सप्तप्रकारंपुनरेतदेवादितरीतंविपरीतभावः ४७ एवंचमध्या
स्कुकुभादिकानांजातेस्फशांतेस्वधिकादिकेषु शुभंनराणांमधिकंधिकंतेस्फुतदुग्रदीप्तेषुशुभंप्रदीप्तं ४८
एवंविधंशांतमथप्रदीप्तंजानातियःशाकुनिकःसएव शांतंप्रदीप्तस्यचयोविशेषंनवेत्तिनोवेत्तिसकिंचि
देव ४९ इतिपोद्कीरुतेशांतप्रदीप्तप्रकरणं पोद्कीरुतविचारमिहानीकुर्महेतदाधिगम्यमनुष्यः भावि
कर्मफलपाकपरीक्षाकक्षमोभवतियोगस्वरूपः ५० लाभरथिल्लिचिल्लीतिनिनादःश्लिश्लीतिनदोपि
नथेव कूचिकूचिरुतिचापिजलार्थेआहतोकुचिकुचीस्वरयुक्तः ५१ किंतुकिंतुरुतियोमधुरासोकाम
तस्फुतिनेदात्स्वल्लितारव्येः स्याद्भयायनियमेनचविचिनिश्वसःश्लिल्लिकुमादृहार्थः ५२ कश्चरुचि
रिचिरीतिविरावःश्रीकुचीकुरुतिदेन्यविधायी एवमीदृशकलारुतनादाप्रस्फुटानिगदितामगवद्भाः ५३

23
1918

प्रत्येकमाख्यांतफलांतराणांयोस्मिन्फलानांशकुनांतराणां जानात्यमीषांपुरुषोविशेषंप्रयोजनं
भाविसुवेत्तशेषं ५४ वामोनिनादःफलदःप्रवासोस्यादक्षिणोनर्थफलार्थहेतुः सप्रस्थितानांफल
मुग्रपृष्ठेनिषेधकारीपुनरग्रभागे ५५ युद्धप्रवेशोथगृहप्रवेशोश्रेयःप्रदःस्यान्निनदोपसव्यः वामःपु
नःपांडरपुंड्रवस्त्राःभवत्यभीष्टप्रदकुलवतां ५६ पार्थिवश्चिल्लिचिल्लिस्वरउक्तः श्लिश्लिइतियः
सतथैवकूचिकूचिकूचिश्चिल्लिशब्दोद्भाविमोनिगदितापुनरार्यो ५७ कीतुकीतुरुतिनेजसउक्तः तेज
साश्वनिनदास्वल्लितारव्याः मारुतोतुचिलुकुस्वरचीचानिश्वनोनिगदितोमुनिमुख्यैः ५८ आंबरा
श्वरिचिरीतिनिनादश्चीकुचीकुरुतिताद्दशएवपंचधैवमुदितादशनादाभूतपंचकनिवासवशेन ५९
क्रमादमीपार्थिवनादपूर्वानादपूर्वाःपंचापिशब्दाःशकुनैकदेश्याः भवंतिचैतन्नियतंभवंति फलानि
तिपूर्वोप्यचिरेणपुंसां ६० अनंतरंपार्थिवनादतश्चेत्स्वरस्तत्फलमक्षतंस्यात् वायव्यशब्दोयदि
नाभसोवाधत्त्वाफलंनश्यतितत्समस्तं ६१ क्रमेणपृथ्वीजलपावकानांभवंतिशब्दायदिरूक्षिकायाः
मनोरथाभ्योधिकानिपूर्णं तदाफलानिध्रुवमुद्भवंति ६२ यातोनिनादःपृथिवीजलाख्यौद्वौसौ
समीरांबरनामधेयौ तेजःप्रधानोतिथियाचलंचाभवेत्समंयेनफलेपितादृक् ६३ शुभेशुकायेषु
शुभायशांतौदीप्तोभवेद्भयनाशनायविपर्ययात्तावपिनप्रशस्तावस्निग्धनास्निग्धफलौयतस्तौ
६४ इतिपोद्कीरुतेविचारः अथशुभचेष्टाफलमर्पितासांयुगमद्भुमःखलुसर्वासांउत्कृष्टपृथग
थयुगपत्कथितंयेस्तैरंबुधैर्मथितंमथितं ६५ यासंमुखीचारिमुखंसमेतिविलोकयेत्प्राभि
मुखंविशंकः प्रोत्फुल्लवक्त्रःशकुनिर्मनुष्यैः सावेदितव्यापरितुष्टिभावं ६६ मनःप्रसत्तिर्भ्रम

नः प्रभावात् प्रीतासूयवोक्तिनलाभनश्वरदृष्टफलेसेसुरथमाभिमुख्यान् उत्कलुबकेदृष्टफलंदद्यात् ६७ प्रस
न्नदृष्टिर्यदिसर्वदिक्षुनिरीक्षतेपोदृविकाकदाचित् लाभस्तदानीस्वलुसर्वदिक्षुकार्योद्यतानांभवतिक्षणेन
६८ कंडूयनादक्षिणपक्षभागेवदन्यमित्रक्षयमित्रलाभौ यक्षंपुनर्दक्षिणमुक्षिपंतिसन्मुखंतिवक्रिजपंक्ष
युद्धः ६९ पक्षद्वयोत्क्षेपणतोजयः स्याद्धीप्रोत्साहमुत्साहवतीब्रवीति चंचापदाबायबेपसख्येदृष्टेनरंगो
चितभूषणाप्तिः ७० पक्षाभिलाभेनिकटार्थसिद्धिः पक्षेयहेस्यात्त्वरितानतोपि भक्षोपयोगेनुफलं
तिकामारिरंसपास्त्रियतोत्तराप्तिः ७१ स्थानेप्रशस्तेगमनात्प्रशस्तमथाप्यनेस्थानमवस्थनेव स्था
नस्थितानांभवतिप्रवृद्धिः सुस्थानसंस्थेविहगेनराणां ७२ शान्तेप्रदेशाभ्युपसर्पणेन प्रदक्षिणाभ्या
गमनेननद्भुत भवेत्प्रवासाभिमतार्थसिद्धिः सुखंभवेत्स्वेलनचेष्टितेन ७३ स्याद्मित्रलाभायसजातिसं
गारकुल्यजातेर्विजयायजल्पाय पादेननेत्रस्यचरक्षिणेन कंडूयनादीक्षितदर्शनाय ७४ बध्वागमाभी
क्षणकार्यसिद्धिकरोतिपुछंपुनरुत्क्षिपंती रत्यर्थमीक्षणंपरमप्रमोदान्मनोसवेमंगलमादिशंती ७५
उरोर्थवाग्युद्धमभिस्पृशंतिपीनस्तनीभिःसहसंगमाय श्रियोधिरोहत्सघनीरुहेस्याद्विभूषणाप्तिम्ल
मुल्लिखंति ७६ आहारदानादितरेतरस्यकंडूयनाद्याद्यजतरस्यचेचा अशामयादेननथाननस्यकंडूय
नाद्भोक्तिनभोज्यलाभः ७७ श्यामाशरीरावयवेनपुंसोभोगानभीष्टान्त्वदिशत्सशोभान् निमज्जनंनाभ
सिनिर्मलेनुराज्याभिषेकंकथयत्सवस्पं ७८ पुंसोभवेद्दक्षिणदृष्टभागेकंडूयनाद्वारणवाजिरूपे सर्वा
धिपत्तिर्हनिश्चयेनपदाग्रिरस्पर्शनचेष्टितेस्यात् ७९ ईदृग्विहगचेष्टितेनृणांकार्यिणांभवतिसर्व
मिष्टिसिद्धं यादृग्पुनरुपेतिसंक्षयोनादृग्मुनिश्रेणुताधुनाजनाः ८० इतिपोरकीरुतेशुभचेष्टाप्रकरणं

११

25
1918

अथशुभाशुभफलचेष्टाविचारः वक्राकृतास्यारुषितेवपक्षेनूपलायतेन्नस्यतिलीयतेवा पराङ्मु
खस्यापरुषारटंनाभवेद्रोम्योदुषितावराही ८२ अलसस्तोव्याधिभयंकुमार्याः प्रोत्साहभंगीकरणाय
भंगं भयंपरेभ्यःप्रतिजंभणान्यधान्यासमस्तार्थविनाशमाहुः ८३ गात्रेषुरोथिस्यवशाद्यस्तान्मुक्तेषु
चोक्तःपरिवारघातः शोकाकुलत्वंविमनस्कतायांमूत्रेपुरीषेवमनेर्थनाशः ८४ भयंपकंपादृतिमात्रम
त्रस्वागात्रपीडामतिमात्रभीर्वा उत्सारनात्सुस्थयतयोश्चबंधुस्त्रयोवामरणंभवेद्वा ८४ ग्रस्तस्यदेव्याभि
करस्यभक्षस्यागात्भवत्सभ्यवहारहानिः ग्रहीतभक्षस्यजनेनपूर्वोहस्तस्थितस्यापिधनस्यनाशः ८५ स्व
जातियुद्धेसमजातियुद्धंपरेणयुद्धेपरजातियुद्धं भंगोभवेत्पूर्वजितपक्षभंगेजातेतरीयेविजयंजयश्च ८६
अन्यत्रयानादधिवासितस्यसिद्धयुन्मुखंयात्यपरत्रकार्यं ग्रहीतयानासुनरापतंतिसंयमितस्यकार्य
नाशः ८७ हीनस्थितेपक्षिणिदेशभंगोदुष्टप्रदेशोपगतेचदुःखं आसीनपक्षीप्रपलायितेतुभवेद्वि
मिश्रःसुखदुःखभोगः ८८ स्नानाशनिस्थितकार्यनाशः स्यात्तारिरंसापरिहारभावात् भुजंगवन्हि
प्रभृतेकुमार्याः भयेभयंभाविकुतोप्यवश्यं ८९ वामानिचंचाचरणेनबाधकंडूयतेगानिचयानिदेवी तदं
गघातंकुरुतेनराणांकुलक्षयंमूर्छितवामपक्षा ९० आर्द्रास्यतासारभयंभवेद्वा स्यर्शाकुरस्यग्रहणाभयं
च निद्रेप्रदेशात्सुदृसर्पणेन भवत्सवश्यंमरणंनराणां ९१ रोगोयदिस्याद्धिवासितस्यस्यातांनराकार्यवि
नाशरोगो रोमांचिताशेषतनोर्विहंगेरोगोभवेद्यथभयंभुजंगात् ९२ स्नानेनभस्मांविपरीतविधतेस्नानं
जलेस्नानमनिष्टमाहुः पंकेरुहांभस्मनिजीवनाशंयद्यापरिव्राजकतांविधत्ते ९३ केशास्थिवक्त्राभरणेन
राणांकाश्चनाकेशमुपारुधाति अंगारवक्त्रास्थकुलस्यबंधाद्भयंजनस्यतिरक्तवक्त्रा ९४ तद्वंक

नानाफलरागनिरोगोऽग्रहीतिचंचारुनेत्रघातं संनाभयप्राणिभुविक्षिपंतिस्यात्सोदकीकार्यविनाशयिनी
९५ नश्यंतिसर्वाणिसमीहितानिधनुर्धरामर्थविधननेन शत्रूद्भवोभीतिमुपादधातिशामाप्रविस्तारि
तवामपक्षा ९६ निःश्रेष्ठकायापरतंत्रभावामर्थाननाप्रेतपुरीनिवासं दक्षायनिर्णाद्दक्षिणप्रणाशंस्थानां
भिघातेकुरुतेप्रसक्ता ९७ अधोगताधोगतकार्यमाहपराङ्मुखीचापिपराङ्मुखत्वं विपुज्यमानाकुरुतेः
वियोगंकर्तव्यनाशंप्रपत्तायमानाः ९८ रोगाभिघातंतनुचर्वणनतिरोहितत्वेनभयंप्रभुंते प्रसारणास
स्तयुगस्यदेव्याः कलिःकुटुंबस्यपरस्फुरंस्यात् ९९ मुखस्यकाष्ठादिषुघर्षणेनकष्टंकुमारीविनरस्यव
क्षे वामेनयोनीविलमाविशंतिप्रस्थापयेसंतवसन्निवेशं १०० अरक्षपतानेस्यधिवासिनेचेयत्नी
निमित्तेधिगतिष्यमाणे भ्रसोभवेतद्रहिवान्यजातिः प्रदक्षिणोगच्छतिनःशुभाया १ उत्तानपादस्य
तलंस्पृशंतीपद्मोंचकाष्ठोपगताचलंती कंड्यमानाचरणोनराणांविदेशयानेकुरुतेकुमारी २ भयानेरो
गार्तेवधादिकार्याक्षियादिचेष्टाः कथिताःपारास्ताः अन्यत्रचेत्यादिदधत्सवस्पंभीरोगघातक्षितकार्यना
शात् ३ ग्रंथविस्तरभयान्नबहुनिक्रूरचेष्टितफलान्युदितानि आत्मविस्तरतयेवसोमतिः ईदृशान्यपीप
राणिभावयेत् ४ दुष्टचेष्टितफलाभिधायिनीपंचविंशतितेमामवेतिथः पुरुषःपुरुषकारतत्पर सत्समोभ
वतिदेवलंघने ५ इतिपोदकीरुतेशुभफलं अनेकरूपंगमनंस्वरूपंनिरूप्यतेपांथसमूहमालुः यत्सारमा
र्थादधिगम्यगम्योदेवस्यनस्यात्पुरुषःकदाचित् ६ उड्डीययामकुपूर्तिक्षिभागाधनुर्धरीत्यासपसव्यदे
शी तारानुलोमाथतथापसव्याप्रदक्षिणासाखलुदक्षिणाच्च ७ यापोडशीदक्षिणदिग्विभागाउड्डीयनामंश्च
यतिप्रदेशं अदक्षिणांसाचनथोऽतिताख्यावामातितारा प्रतिकूलनाम्नी ८ तारादृताख्याभिमुखीतथा

27
1918

स्यापराङ्मुखीचोर्ध्वमधोमुखीच दक्षिणादक्षिणचेष्टितास्ये अष्टोपुरोष्टोगतपश्चदृष्टे ९ ताराभिधापाथसमूहमा
नायाकीर्तिताशकुनज्ञास्यविदेः वेदोधितोद्वादशसान्वयानिनामानितस्याद्विप्रकारापुनरर्धतारा प्रतिपादयामः
९० रुज्जीकपदास्खलितातथाधोवक्राचदूरंगुलिकीतथोर्ध्वा कोडभिधादृष्टगतातथान्यास्याद्विप्रकारापुनरर्ध
तारा ९१ वामप्रदेशात्सरलंप्रयांतिनीयादक्षिणासाकथितार्धतारा ताराऋजत्वर्ध्वपथप्रदेशात्पुनर्निवर्तनकपा
दसंज्ञा १२ उत्तप्लुत्यादूरवत्यथातिपथिस्खलंतीस्खलितामतासा ताराविभक्तोवरुकीदराद्योविलीपनेसापुनरर्
धतारा १३ गोमूत्रिकासर्पवदंतरेयावक्रंप्रयेत्सास्खलुवक्रतारा स्यादूरताराकथितेहपूर्वेतारामवेद्यातिनतोति
हारं १४ लुप्तस्वरन्यंगुलिकेवतारायायातिपश्चांगुलिकिर्मतासा गत्वोर्ध्वदेशंगगनेततोयातारामवेत्साकथि
तोर्ध्वसंज्ञा १५ अस्तिभवेगात्रवत्यथातिनिरस्तयोनीतिचकोडतारा दृष्टप्रदेशेननरस्यनामाद्वाममांगस्खलितदृष्ट
तारा १६ उड्डीयपायातितथार्धमार्गेप्रदक्षिणीसाकथितार्धतारा उड्डीययातिदृतिचार्धमार्गेसाप्यर्धतारेतिकथि
ताद्वितीया १७ एषेवविज्ञेर्गतिवेपरीत्याज्ञयोदिताद्वादशनामधेया उक्तादिताकस्मिकविस्मयानिफलान्यथासा
मनुकीर्तयामः ९७ ऋज्वीफलंशोभनमाहुसोफलंनहीनाभयदाकयाचा फलंविधत्तेस्खलितानतुंफलोदिताक
र्णस्फुरप्रदात्री ९८ वक्रातिवक्राभिमतार्थसिध्येदूरप्रदेशेफलहाचदूरा कार्यस्यनाशंगुलिकिःकरोतियुद्धेविध
तेपुनरुर्धतारा १९ स्यात्कोडतारारहितापलेननष्टार्थलाभायचदृष्टतारा तदर्धतारा शकुनेकदेवीसाद्विःप्रकारा
पिफलप्रदात्री २० यावत्यकारापलमात्रतारायावन्यथागच्छतिमानवानां तावत्यकारापुनरत्रयामाभयंतथातारा
बहुपादधाति २१ जानुप्रदेशेवरवाहनाप्तिःस्थोरुदेशेपरिधानलाभः रम्यासनाप्तिस्तथापिकट्यांमिष्टान्नभो
ज्यंजठरप्रदेशे २२ वामेयतोदक्षिणतश्चयांतीप्रत्यक्षदेवीपथिकेनसार्द्धं वरिष्टमध्याधमसंज्ञकानि क्रमेफला

निष्क्रमतोविधने २५ दक्षिणमध्यमवामविभागाद्याऽनतोभिमुखीसमुपेति साक्रमतोबहुमध्यमनल्पंदुष्टं फलं
कुरुतेपुरुषाणां २५ प्रदक्षिणेनप्रविशेद्यंतायथेष्टलाभंकुरुतेकुमारी वामेनभागेनपुनःपुमांसमाविशेद्यंता
मरणंकरोति २६ परांमुखीगच्छतियाचदृष्टान् प्रतिदिशंसाकरणीयमाह आयातिदृष्टासिमुखंपुनर्यात्रयो
जनंसाकथयत्यतीतं २८ निर्गच्छतोगुह्यतिदृष्टवामादृष्टप्रकोपार्थविनाशनार्था अर्हाईमाधोवदनापतंती
वामेमृतिंदक्षिणतोरिनाशं २९ वामाचतीपोदकीदृष्टभागान्नेष्टाभिष्टसाभयादोप्रशस्ता यास्यास्तुदृष्टि
णावर्तनीयाकार्यंभिष्टेशस्यतेनत्वनिष्टे ३० इतिपोदकीरुतेगतिप्रकरणंषष्ठं यात्राप्रवेशादिचिंतायां
ज्ञातुंनिदानंनिरूपतेरामिदानि गतिस्वरादीनिकुमारिकायाः विभिन्नरूपाणिनिरूपयामः ३१ एकभयेभ्यः
परिपातितारासबार्थलाभंकुरुतेद्वितीया भवेत्तृतीयायदितंनराणांनदुर्लभंराज्यमपिप्रदिष्टं ३२ आद्यद्विती
यातिकसंसकेतारायदिन्निषूपितोरणेषु भवेत्तरामनमतंगजाश्वस्त्रीरत्नरत्नोपिचनासमृद्धिः ३३ यात्रापि
भ्रमीचिनयस्यमध्येपुनःपुनर्गच्छतिवामभागे प्रारब्धकार्यस्यविनाशनेनसाचक्रभावाकथितेरदुर्गा ३४ एका
भयंसंविदधातिवामाकरोतिसत्कंयदिसाद्वितीया भवेत्कथंचिद्यदिसातृतीया भवेत्तदानीधनजीवनाशः ३५ तारा
भवेद्यद्यधिवासतस्यस्यान्निवामाशकुनेक्षणेपि शुभंनराणांमुपदिश्यसर्वंतद्भस्मपुत्रीसहसानिहंति ३६ पू
जादिनेवामगतिर्यदिस्यात्तूष्णींभवेत्स्याच्छकुनेक्षणेपि चिकीर्षितंवस्तुतदासमस्तं ग्रहीतसोसिद्धिमुपाद्यकालं
३७ प्रदक्षिणायद्यधिवासितेस्यान्निरीक्ष्यमाणेशकुनेपिसेव तन्निश्चितंचिंतगतंसमस्तंसमीहितंसिध्यति
मानवानां ३८ तारागतिर्यद्यधिवासितेस्यान्निवर्तमानस्यचयातिवामा मनोरथाःशाकुनिकस्यतस्य प्रयो
तिसिद्धिंसकलांस्तदानीं ३९ भ्रष्टानुलोमायदियातिवामाकार्येतथासिद्धमपिप्रणेस्यान् भ्रष्टोद्वितादक्षिण

29
1918

गामिनीचेनविनाशिकार्यंनदुष्पारयाति ४० एकाद्वितीयाशकुनिस्तृतीयानिवर्तमानस्यनरस्ययस्य अदक्षिणा
मक्षिभीदुररीरुतानिसिध्यंतिकार्याण्यखिलानितस्य ४१ शामान्नयंगच्छतियस्यतारंचेष्टाप्रदेशस्वरशोनरूपं
निरूपकालेभुपयातिवामा प्राप्नोससाचक्षयभूपतित्वं ४२ तारात्रयंस्यात्पथमंनिरूपतोस्तारासमृध्येविपरीतयश्चा
न् तारात्रयंवामापुनरेवतारावामापुनर्मिश्रफलंब्रवीति ४३ अंतेभवेद्यावकुथापिभूत्वानिर्वाहमाहुःकिल
तस्फलस्य यामान्नयंपूर्वमथोनिरूपेवामापुरस्ताद्दृष्टपंथरूपे ४४ अग्रासरीस्त्रीमिथुनस्यमध्यात्तदृष्टया
श्चीपुरुषोयदिस्यात् सर्वंफलंसिध्यतितद्युवत्यांस्यात्किंचिद्दूनंनरदृष्टगायां ४५ निरीक्षितादौयुवतिर्यदिस्या
त्सर्वंदृष्टःपुरुषस्तदूनः वामांगतिप्रत्यधिकाविहंगी प्रदक्षिणंप्रत्यधिकोविहंगः ४६ प्रदक्षिणश्चेत्क्रमतेविहंगो
निवर्तनेवामगतिर्विहंगी अस्फुटमास्यात्तदभिष्टसिद्धिः स्यान्मध्यमास्यतिचेपरीतं ४७ तारात्रयात्रिमतोर
णांतेवामातथाचेन्नयुगोनदोषः तारोध्वतेद्वेअपितेविहायतस्मान्मनुष्यैरपरायणंवेद्या ४८ आलोकतेवा
पिनतोरणांतेशामानिरतौयदिचेद्वितारा तस्मादनर्थैकफलानराणांवामास्त्रभिष्टार्थफलंदिशंति ४९ निम्नतोन्न
तियासमुन्नतिंपोदकीभवतिसमाफला व्यत्यासयुक्फलासमांसमंयातियासमफलाभवेत्सा ५० भयापहाय
मफलावराहीप्रदक्षिणाभ्रिफलंदिशंति भयप्रदादक्षिणतःसशब्दाकुर्यान्नतिंवामगतिः प्रयातुः ५१ सव्यापस
व्येयुगपद्व्युपेतौशामेप्रशस्तेखलुतोरणांते वामास्तिताद्दक्षिणकार्यचेष्टाद्वयेफलस्यद्रुममाश्रयंतौ ५२
तारात्रयित्वाशकुनेक्षदेवास्तिविदधतेयदिकुप्रदेशे स्यात्क्षेममात्रंगमरोधनांफलंनकिंचिद्भवतीसमि
दं ५३ भक्षमुखोयदिवामविभागेपातिरत्यधिरोहति रक्षंतदूर्ध्वासतदोन्नतमर्थंपांडविकाविनश्यत्तिरण
५४ उन्नतदक्षिणपक्षविभागाभक्षमुखीकृतपार्थपशास्त्रांतिदिशंभागंयस्यनुलोमागच्छतियच्छतिनश्यति

त्वं ५५ तारोपविष्टापिशुभप्रदेशेगवेषयंतीलभतेनभक्षं किंचित्तदानेविधौदैतिलाभंसंप्राप्तलक्षाकुरुते
तुपूर्णं ५६ भक्षंजिघृक्षोःपतनं शकुनेपतगः पलायतेपूर्वमथाभियोगात् स्याद्गोचरंचेत्सनथाप्रविष्ठः
कष्टादभीष्टस्यफलस्यलाभः ५७ भक्षंहिघृक्षोर्यदिवांतरालेभक्षांतरंविंदतिकृष्णपक्षी अवांतरेतत्फलां
तरस्यात्फलद्वयंभक्ष्ययुगस्यलाभे ५८ कृष्णाकृतिंयोंछतियंग्रहीतुंफलायतेसोलभतेततोन्यं स्यादि
ष्टलाभादपरार्धलाभोभक्षानवाप्तौतुफलानवाप्तिः ५९ गवेषयंत्याःशलभादिभक्षंगतिःकुमार्याइहया
दृशीस्यात् तथाविधैवप्रतिभावनीयाविपश्चितांचिंतितमात्मकार्यं ६० मौनेनवामकृतस्वराद्वातारागं
तायकृतिंचिंतकीर्तौ वामप्रदेशेत्वपसव्यशब्दास्यान्मौनिनीचाकथितार्थसिध्ये ६१ वाछत्सकावामभागं
प्रयातुंतारान्यायात्तिलाभस्तदत्यः लब्धाहतावामगापादवस्थादत्वानर्थंलंभयत्यर्थसिद्धिं ६२ एका
तारास्याद्वितारातृतीयातारान्यास्याच्चतुर्थीचवामा सर्वाएवस्वंस्वमात्मानुरूपंकार्यंकर्तुंकृष्णपक्षाः
क्रमेण ६३ किंचिद्विजित्वापथिकेनसार्कंतारातलोगच्छतियाथवामो विश्वम्यविश्वम्यशनैःप्रयातिफलप्र
दासाचटिकाचिरेण ६४ गत्वोर्ध्वमागच्छतियद्यधस्तातारातलश्चेदयंतदानीं एवंविधावामगतिर्यदिस्या
द्धनुर्धरीसाकुरुतेवसानं ६५ चापच्युतायागुलिकेचदूरंधनुर्धरीत्याभिजवेनयाति तारातलःस्याद्यदिसा
रणायवामात्वयंमरणायगंतुः ६६ याअग्रपुत्रीगमनोद्यतानांमध्येकुजित्वाभिमुखीसमेति अदक्षिणं
कार्यविनाशनायस्यादक्षिणासाऽविणासिहेतुः ६७ भक्त्वातारांपरिगृह्यभक्ष्यंअदक्षिणेनासुपगम्यदे
वीमनोरमंस्थानकमाश्रयंतीरत्वापरंसेपरमाद्यति ६८ निमज्यधस्यांयदिशुक्लपक्षाविधायचेशायदिसा
चदुष्टं प्रयातितारांविपदंविधायक्षणेनलक्ष्मातदुपारुधाति ६९ दिक्कालचेष्टानिरतस्थितीनांमध्या

31
1918

श्रयेकतरेणदीप्ता भयंकरीदक्षिणगापिदुर्गास्याद्वामगामस्फुविधायिनीतु ७० शुक्लभयंकटुकंट
किरक्षान्यावत्खंडमथवाप्यधिरुह्य दक्षिणाप्रकुरुतेस्वकमर्थंवामगात्वपरिहार्यमन्यं ७१ प्रत्यक्ष
रूपावरमुद्गतापिमनोरमंस्थानमधिश्रयंती ननुप्रशस्तादितरप्रदेशमधिष्ठितादक्षिणगापिशस्ता ७२
यांतीग्रहित्वायदिवापिरोतिव्यावर्त्यवामागमनंविधाय जुगुप्सितेचोपविशेत्प्रदेशेदुर्गाफलंहंतिगतेस्वरा
नौ ७३ कृत्वास्वरंगच्छतिकृष्णपक्षीपुनःस्वरंचेदुपविश्यकुर्यात् गतेःफलंतद्धतिहन्यतुल्यंफलंददातिप्र
थमस्वरस्य ७४ प्रदक्षिणाचायदिवाथवामाकलोपविशेत्स्वफलंददाति निवर्तनेयापिविशेन्नयावा कृ
त्वाफलंसाप्रतिहंत्यवश्यं ७५ विधायशब्दंयदिदक्षिणास्यात्कृत्वापुनःशब्दमुपैतिवामा पुनःस्वरंचेत्कु
रुतेतदानींस्याद्भस्मपुनीफलाभावात्री ७६ भक्त्वानुलोमाविददातिशब्दंश्यामानुलोमापुनरेवचाये नि
र्वाहयेत्सैवयदातदानीं किंचिद्भिरात्कार्यमुपैतिसिद्धिं ७७ दृष्टोपविष्टाप्रथमंसशब्दातारांग्रहंती
तदन्नपविष्टापुमामनल्पंफलमस्मकालावहत्यभीष्टंविनिहंत्यनिष्टं ७८ करोतिविष्टंविधुनोतिगात्रं
शब्दंविधत्तेश्रयतीप्रहासः तारापियान्यश्रतिलीयतेवासास्यादनिष्टैकफलंप्रदात्री ७९ कृत्वाशब्दंवा
मतोमौनिनीवाऋक्षीतारांग्रहपुत्रीभयेद्वा आशांचेष्टास्थानगोतानराणांमाशापूर्तिंसाकरोतिक्ष
णेन ८० गुणाश्चदोषाश्चयदाविमिश्राःनिरूप्यमाणेशकुनेभवंती यात्रासुतारेष्विहनरयार्थान्यात्रा
वराहीविदधातिपश्चात् ८१ भाषितचेष्टितगमनादीनांयःसमुदायोभवतिबहूनां सोधिकमधुरंशुभमा
श्रयेबहुपुनरशुभंतत्रविदुरे ८२ त्वरितंगच्छतितूर्णलाभंपीडवीकापरिपूर्णफलं किंचिद्वितरतेत्वरि
तात्वद्भंगतिः कृच्छ्रेणतदर्धं ८३ आरोहतिदर्शयतीप्रयातीसमुच्चलत्योम्निकरोतिचांते आसन्नम

व्याततरावराहादूरेस्मरीकृतमिष्टमर्थं ८४ उड्डीयमानोऽतिमादितोयाततोनतिर्दर्शयतेकुमारी स्वस्थं
चिरंधार्य्यमपीहयस्यात्ततस्त्वयत्नस्यचरेणभूरि ८५ नीचोऽग्रमध्येर्गमनेऽग्रमेणनीचेऽग्रमध्यानिपृच्छानिर्दे
श्या प्रदक्षिणायाःकथयंतियानेगृहप्रवेशेपुनरुद्धतायां ८६ शिरःकरीजानुसमंऽतिमाशायनाद्देः
फलंशुक्रमेण अकस्मितेकालविभागएवप्रकस्मितेकस्मितमेवमानं ८७ लाभोमहान्दंडमितेप्रदेशेस्या
न्मध्यमोदंडयुगप्रमाणेविदंडमानेतुभवेज्जघन्यःप्रदक्षिणात्पांथसमुद्गमातुः ८८ मासेऽथतुर्भिःप्र
थमेर्थलाभाःस्ततोद्वितीयेस्तुतरंस्तृतीये फलंतुभूमित्रितयेप्रभूतंप्रदक्षिणापांडुकेपुनरृक्षभिःस्यात्
यथात्तृतीयेवसुधाविभागेप्रदक्षिणायोग्रकुनेकदेश्या ८९ आद्येमहातोरणभूमिभागेस्वस्थद्वितीयेस्व
तरंस्तृतीये फलंतुभूमित्रितयेप्रभूतंप्रदक्षिणापांडुकादाति ९० अध्ययनमृतुर्मासंपक्षंदिनानियामान
थनादिकार्याः नरस्यभूमेरथनाविभागैःप्रकल्पयेत्कालविनिर्णयाय ९१ चेष्टानिनाडीउथनस्थितीनां
मेकेनपादोद्वितियेनचार्धं फलस्यपादत्रितयंभिस्याद्वयेत्समस्तैःर्घहतैःसमस्तं ९२ चेष्टादिकायाच
रतिक्षुधानीग्रहेणगृह्णातितुभक्षमेव प्रसक्षदेवीयदिकिंचिदेनंभवत्यभिप्रेतफलंतदानीं ९३ प्रश्ना
त्तचेष्टादिचतुष्टयाचेत्गृह्णातिभक्षंचदिकातदानीं अनंत्रितोमित्रफलत्रमित्रंमेकालपंचकुरुतेथ
रित्रीं ९४ वामेस्वरेदक्षिणतश्चपानेयात्रादिकार्येषुशुभंवदंति वामागतिंदक्षिणतश्चशब्दंग्रामप्रवे
शादिसमीहितेषु ९५ गवेषयन्नोऽधिकंमनुष्योनिरीक्षतेतांयदिनोकदाचित् खगांतरंपृच्छतिचे
त्सपृष्टःग्रामेवसंवचनंब्रवीति ९६ वामागतिर्यापिचवामचेष्टाशब्दस्थितादक्षिणतस्तथायें दी
संचयस्नानिमयादिकार्येषुशुभानिचान्यानिनिषेधकानि ९७ सकेरकीसारितशुक्लभद्रवस्त्रेषुश्लेष्म

33
1918

केचसंख्या अंतर्द्धिनिद्राभयमोहशोकश्वभ्रामयाधःपतनात्मघाता ९८ इत्यादिकायद्यपिकृष्णः
कायानयाद्यनिष्टंशमयंतिचेष्टाः असंतुदृष्ट्वबशात्तथापिप्रायेणनश्युःसुखदाबसानः ९९ चेष्टानि
नाडीदिनमक्षलाभाःक्रमाद्वयंसभ्यधिकाबलेन भवेत्रयुभ्योबलवान्सएकोयात्रास्वपुत्रोविदधाति
पश्चात् २०० क्षेत्रेग्रामोग्रामलाभेपुरीस्यात्पुर्यांसस्यांमंडलंमंडलेतु उर्वीसर्वाप्येवमासोत्तिमात्रो बो
लाभस्तंशाज्यमिसामनंति ९ पुंयक्षिणीचेष्टितयानशब्दाःपूसांविशेषाफलदाभवंति स्त्रीयक्षिणेचे
ष्टितयानशब्दाःस्त्रीणांविशेषाफलदाभवंति २ इतिपोदकीरुतेयात्राप्रवेशादिप्रकरणं ७ एकत्रसा
र्थेव्रजतांबहूनांलुस्वेपिनातेशकुनेफलानि नानाप्रकाराणिभवंतियेनतेहंसचारंप्रविचारयामि ३ ता
राचहंसांविधुनाडिकायांक्षेमंकरीवामगतार्कनाड्यां प्राणोःपूर्णैःफलदानुलोमावामापिरिक्तैरहि
ताफलेन ४ शशांकनाड्यामथवार्कनाड्यांमंदःसमीरःप्रविशत्कथंचित् यशःसमृद्धिकुशलंजयश्चनिर्ग
तिस्यात्फलंविपरीतं ५ ऐंद्रीवहत्तिनाडिकायदास्वेछयाप्रविशतिप्रभंजनः पोदकीव्रजतिदक्षिणा
यदास्यान्नरासकलमीप्सितंफलं ६ मारुतेवसतिदक्षिणनारीदक्षिणायदिगतिर्भगचस्याः अस्यकंतुदुरि
तंशुभमस्यव्यंसयादशुभमस्यमुंचति ७ नाडिकावहतिनापिनीयदानिःसरत्करतःसमीरणः अध्व
क्षिणगतिधनुर्धरीस्यादनिष्टफलमक्षयंनृणां ८ निःसरत्करतोयदीडपांमारुतोभगबलीचदक्षिणा
प्यमीप्सितफलंभवेन्नरास्यसयासुनरशोभनतथा ९ प्रयातिवामापवनोप्यकस्माद्भ्येतरंसोमपथेनयाति न
त्रापिज्ञाप्यंनियमेनभद्रंव्यस्तोज्ञाप्यमभद्रमाहुः १० नारायंतीसोमनाड्यांवहंत्यांशस्तंजयामाशोभने कार्यभा
गसंन्यासादीशस्यतेवेपरीत्यंसंमिश्रतेस्यात्फलमिश्रमेव ११ तत्रैकस्मिंश्चेद्वजतेनिमित्तेयादृग्विधांप्राणचारो

भुंक्तेति तादृक्तेषां स्यात्फलमानवानां नैकाकारो हंसचारस्तथाहि १२ कस्यांचीज्ञ कस्यचिज्ज्ञानुनाडी कस्यांचेत्ति
नाडिकेहेवहेतं कस्याप्येतर्यांति कस्यापिवाह्यं घोणायंत्रप्रेरितामारुताश्च १३ ज्ञामाचारेहंसचारेणसार्कंय
स्याभ्यासोवेससौकर्मणांकं स्यान्मर्यादानेवर्णाश्रमाणांमस्योत्थाथश्चापलादुःखदायी राज्ञोभावातेनरा
ज्याभिषेकंसम्यक्कुर्यान्नोअन्यपुत्रीरुतेस्मिन् १५ वामस्वरादक्षिणगासचेष्टास्थानंदिशंचश्रयतिप्रशांते यु
स्याभिषेकेशकुनैकदेवीसुसार्वभौमोभवतीहभूयः १६ निवर्तमानस्यचतोरणांनाद्यामेव्रजेद्दक्षिणतश्चनान्ये
तु हिम्मागचेष्टास्थितिशांतरूपाचिरंस्थिरंतद्भवतीहराज्यं १७ राज्ञोराज्यंकुर्वतःकृत्स्नीकायाणनाचेष्टाः
सोक्षदुःखदास्तु स्युर्व्यत्यस्याःमिश्रभावानुनासोमिश्रीभूतेसोम्यदुःखेभवेतां १८ ज्ञामानुलोमायदितो
रणांतेवामानतारानंतथानिरतौ दशतिराज्यंनचिरंतरानोयुद्धान्वितंचापिचपुष्यमाना १९ वामानतारा
नचतोरणांतेनिरतिकालेयदिचेदनास्यात् स्याद्राजमान्यावनिपालमौलिमालार्जोभूषितदारपीठं २० नि-
सरत्कदरतोयदीड्यामारुतोभगवतीचरक्षिणा ज्ञाप्यमीक्षितफलंभवेनदाव्ययायासुनरशोभनेनथा २१
प्रयातिवामीपवनोप्यकस्माद्भ्यंतरंसोमपथेनयांत तत्रापिज्ञाप्यंनियमेनभद्रंप्रयासतोज्ञाप्यमभद्रमाहुः
२२ स्यातोरणांतेप्रतिलोमगाचेन्तारायदिस्याद्यदिनिरतौ समांगसंरुद्धसमृद्धिराज्यंयथाचक्रोप्रतिलि
प्सतेनत् २३ राज्यंचिकीर्षयदितोरणांते प्रादक्षिणयातिखगोज्ञानिः विश्वंभरायामुखीकृतायांतदाधि
पत्यंकुरुतेनपोन्यः २४ इतिपोदकीरुतेराज्याभिषेकप्रकरणं संधिविग्रहसपत्नसंगमासनंप्रतिजयपरा
जयोतथाध्वमहेशुभपंथप्रवर्तिनांभ्रष्टतोशकुननीतिवर्तिनां २५ वामस्वरादक्षिणगःसचेष्टोयः
खेशायस्तेनसमेमिलंति उत्कंठितायद्यपरेविहंगाःसंधानमिछंतितदाहिषंतः २५ वियुज्यतेजात

35
1918

समागमंचेदुर्गीपुर्गनद्वियेनसंधिः सगंहतेचेत्स्थगाश्रितेनसंधिचिकीर्षयस्तेनसहानी २६ खगे
नवामोदिशमाश्रितेनसार्धंखगादक्षिणतोभुपेत्य संगछतेन्योयदिसाहदेनसंधिंविधातुंनदुपेतिदुतः
अयामशब्दाः प्रतिकूलयामकलितथान्येनसमंकरोति निषेवतेहीसमयानकत्मायापोदकीवियह
माहसंह २८ उत्सन्नसंधीरिपुणांसमानंसमागमंदक्षिणयाविदध्यात् करोतिराजाप्रतिकुलयाचेन्भ
वेद्भ्रवंनप्रतिकूलमेव २९ श्वाकैशेमानस्यसमंद्वियद्भिःसमागमंदक्षिणयाभवेत्सः वामंव्रजेत्सानियतं
द्विषंतःसमागमोद्भ्यतिराजकीयात् ३० तारातिघोरंसमरंविदधतेवामानुलस्यप्रतिषेधनाय वामस्वराद्
क्षिणनःप्रयातिपापोदकीसामहतेरणाय ३१ श्वयंतिहीसंयदियांतितारःकुर्वंतियुद्धंयदिवाविहंगाः न
स्यात्तिवाफेरुतनालबंधःनृसत्कबंधःसमरोतिघोरः ३२ वामावहंदक्षिणंचानरस्यपिंडोत्पाटेपोदकी
हंतिसैन्यं चेद्वासार्धंचवेयंतिस्वभंगंवक्रियामास्वामिनोगानभंगं ३३ युद्धस्वप्नेहृतानापितारास्याश्च
तोवामगापोदयाचेन् मूर्धासार्धंश्रीर्जयश्रीपणंतनप्राणार्घंतंस्मारवश्यंभद्रानं ३४ प्रयोतितारायदितोरणं
तेनिरतिकालेप्रतिलोमगोचरात् ध्वांक्षनवेतालशृगालगृध्ररक्षःक्षुधार्तिक्षपणंरणंस्यात् ३५ अ
भ्यर्चितंपोदविकायुगचेद्दियुत्स्यतेतोरणसंनिवेशे नराजयश्रीहननस्करणंरणेनभावीरणदीक्षितां
नां ३६ वामेस्वरंदक्षिणतश्रयानंशोनस्थितेतोरणभूमिकायां करोतिवामाचगतिंनिरतौश्यामाय
रानस्त्रलभाजयश्रीः ३७ कृत्वाप्रसथ्यनिरुद्धनाचेद्दीसंथयेतोरणसंनिवेशे प्रदक्षिणंयातिनिरतिक
लेतरायुयुत्सोमरणंरणेस्यात् ३७ तारस्यदुर्गायुगलस्यमध्यान्निरत्यचेत्कलतिवाममेकः वामानिय
तायपिचेनरास्यात्सशास्त्रघातोविजयोरपस्य ३८ प्रदक्षिणंतोरणभूमिकायांनिरतिकालेप्रतिलोमगं

या तिरोभवेपोऽथैकायुगंचेन्नतद्वेदुःकामस्यपराजयःस्यात् ३९ समीपयुद्धेऽनयामज्ञाद्याज्ञामानुलोमाच्चपराज
याय अथामज्ञाद्यदियातिवामंभवेन्नराभ्रमिभुजोजयश्रीः ४० सद्योरणेवामरवेणिभंगोजयोभवेद्दक्षिण
यासितेन क्रनेध्वनौतोरणनामधेयेयुग्मेसज्ञाद्यदजयोजयोवा ४१ वामेनगत्वायदियातिनारायुद्धोथमेहं
सिनरायुद्धेभूत्वापिवाराप्रतिलोमगाचेन्नराजयश्रीर्वसुधाधिपस्य ४२ स्थिरेविहंगद्विनयेस्थिरंस्याद्यदं
भवेन्नत्रविद्युत्समाने भवेन्ध्वनिर्वोभयतोद्वयस्यसंधिर्भवेत्थिरयोःस्तरानी ४३ योद्वयमध्येतिविचिसमा
नेयात्राविरुद्धाःशकुनःशुभाय दिनांतरेस्यात्समरोयदातत्क्षमंकरोयात्रिकएवमान्यः ४४ अंगानियानिस्पृश
तिप्रयत्नात्तमोघ्रिणापांथसमूहमाना स्रजिश्चितस्यापिभटस्यतेस्यात्सुदुःखदुःखितयंत्रणानि ४५ अभ्य
र्चमंत्रेणविहंगयुग्मंविन्यस्तभूपद्वयनामधेयं संधिर्विरोधःसमरोजयोयाभंगोथवेत्यादिविकल्पदृष्टेन् ४६
यतत्किंचिदरिष्टंस्यात्तत्खगौभवेन्नृपयोरवश्यं सुबुद्धिनेत्यादिसमूहनीयंनानार्द्धकःशाकुनसंविदर्हः ४७
युग्मं ककमेषकुक्कुराकुर्णाबकाः हंद्वयुद्धिकुशलास्तत्तत्सदा तत्रतेपिविहंगद्वयंतत्ःस्वबलशकुनविद्धिभा
वयेन्नतस्याविवाहार्थमतःपरीक्षामाचक्ष्महेपाठविकारतस्मिन् ४९ प्रसक्तकुमारीवरणायतारा प्रविन्यसेद्यामगा
तिर्विरुद्धा स्त्रियाश्चवस्त्रंवरणाययामाज्ञामाप्रशस्ता× ४८ इतिपादकीरुतेसंधिविग्रहादिप्रकरणं २०
एहीसमस्ताश्रमणीवरिष्ठःश्वारित्रचक्षास्सभवेद्यदास्या×ननुयानुलोमा ५० पाणिग्रहप्रश्नविधिंप्र
संगेदुर्गायुगंगछतिदक्षिणंचेत् परस्परंसौहृदवृद्धिभाजोःस्त्रीपूंसयोस्तद्दिवसानियोति ५१ मध्यात्
द्वयोःशोभनचेष्टयोर्थप्रभूतचेष्टायदिवात्रतस्थः खगःखगीवावरकन्ययोर्यः आत्मीयपक्षेकुरुतेप्रभु
त्वं ५२ खगीखगस्याज्ञानदायिनीचेत्तदापतिस्त्रीधनमादधाति खगोज्ञनेयछतिचेद्विहंगादानिवि

37
1918

तंपुरुषःस्त्रियंनतत् ५३ यस्मीतरानादिनिजैःपरेवीखगीखगोवाकुरुतेप्रयत्नात् सस्मीतरानादिनिजैःप
रेवासमंविधतेरयंतियतिर्वा ५४ धनुर्धरीचेद्भृकुभिर्विहंगंरावेक्षनेस्वैःपराजातिभिर्वाक्षुदासतीकाम्यनरस्यरोति ५५ पोदकीमिथुनमेथुनेक्षणेवामतोभवतिकन्यकासतीता
दृशंतुयदिदक्षिणेतरानिश्चयेनकुलगाभवत्यसौ ५६ तारामजित्वाभगवत्सकस्मारुधिष्ठितावंदनपादपंचेत्
राजीभवेत्सापरिणीयतेयाभवेन्नपत्वेद्वितयेद्वयस्य ५७ तारस्यपक्षीद्वितयस्यमध्याद्यःसंज्ञकोभ्येतिनिरस्य
तांमध्यात्कुमारीवरयोरवश्यंतत्संज्ञकःपूर्वमुपैतिरक्षतु ५८ शामायुगेदक्षिणगेविहंगीविहंगमश्चेत्सरिरक्ष्य
यातिस्वकास्त्रियंतत्पुरुषःप्रयातिनारीनरंमुंचतिचेत्परित्यात् ५९ निमज्यभूत्यामुपगम्यतारानतःशुभेनि
ष्टतिचेत्प्रदेशेतच्छिश्चितंपांथसमूहमाताबोदुःपरिव्राजकतंविधते ६० चंचूपुटेनास्खिलयानुलोमाद्यथाश्व
येद्दामनिंदनायं ब्रूतेकपालव्रतधारणंतत्खगीकुमार्याविहगोनरस्य ६१ प्रदक्षिणंगछतिपक्षयुग्मेततःसमा
रोहतिपादपंच फलप्रसूनांकुरपत्रहीनंजायापतीतद्भवतोदरिद्रो ६२ कृत्वावंदक्षिणतश्चगत्वाज्ञामाद्रु
मंशुकमधिष्ठिताचेत् तद्वेधतोजस्यतिकन्यकायाघटत्वमाख्यातिगणेवरस्य ६३ उभेविहंगोविहगस्तथैको
यदित्ययंदक्षिणभागगामि सौभाग्यसौहृदमहानिधानेवोढुःस्तथाद्वेभवतोपुवस्यौ ६४ तारस्यपक्षीद्वितयस्य
मध्यात्खगोतरंचेत्प्रथतेविहंगी तत्कुमारीपरिणीयतेयासानिश्चितंदुश्चरिताभवित्री ६५ अन्योपरापोड
विकायुगस्यमध्येविहंगीश्रयतेविहंगः भवत्ससाध्वीवनितायस्तुज्ञामासपत्नीनियतंतदास्यात् ६६ कामस्व
रंमेथुनसेवनंवाभक्षंपरान्नंयदिवाविधाय वामेननस्तारमहीत्ससंध्यासाध्वीस्त्रियंजत्यतिपक्षियुग्मे ६७ आहार
दानस्वरमैथुनानिपक्षिद्वयंदक्षिणतःकरोति यस्यानरानीनियतंकुमार्याःअहारकोमारिकमन्यपूंसा ६८ भूत्वानु

लोमंयदि रुतशारवेशामानरोतिरुतिकोटरेच तदाकुमारीक्षतयोनिमुशाग्रहीतभक्षायदिगर्भिणी स्यात् वामागतिर्वामशरीरचेष्टानास्यानवादावपसव्यभागो पतिंवरायाः कथयेन्निलीमंस्यावंलानुबलवच्छु भस्य ७० शामानिरुतौयदियातिवामास्त्रीप्राप्यतत्स्थंपुरुषः कृतार्थः तारानिरुतौयदितत्प्रतिष्ठास्तीमं तिनीवल्लभलाभतुष्टा ७१ इतिपारोकीरुतेविवाहप्रकरणमेकादशं अथानजन्मायदिकर्मप्राकानृजा नातिगर्भस्थयथामनुष्यः उत्पादितायोषजनप्रतीतौयथाभिदध्याः शकुनेकुमार्यः ७३ तारःपक्षीगर्भसंभूति हेतुर्यदाकृष्णसुप्यपुत्रेफलंवा गर्भश्रावयामयायीविधंतेयदामुचन्नुप्यपत्रंफलंवा ७२ अधःपवि तोवमिस्त्रविशागर्भपणाशंविदधातवश्यं समाप्तिंवामेनपदायदंगंभवेत्सगर्भाभयवेधिनः ७४ गर्भ प्रश्नेयावतादक्षिणेनशामाशब्दामुच्चरत्यधावा नार्योगर्भस्तावतःस्यानुमासाऊर्ध्वाधानंतारयास्या दूर्ध्वं ७५ प्रदक्षिणेपुत्रसुतस्यजन्मजन्मस्त्रियोयोषितिदक्षिणस्यां जन्मद्वयेदक्षिणगेद्वयस्यः किंगर्भवत्या भवतीतिपृष्टे ७६ ध्रुवंसुतोस्याभवतीतिपृष्टेयोषायितारासुतजन्महेतुः कन्याभवित्रीस्तिचपृच्छमाने प्रद क्षिणेपुंस्यपिकन्यकास्यात् ७७ पुत्रामानंपादपंपांडवीचेत्तारार्थत्वारोहतिस्यात्सुतः स्तत् स्त्रीनामानंपा दपंपुंस्त्वगाश्चतारोभूत्वारोहतिस्यात्सुतास्तत् ७८ प्रदक्षिणाभूपनपूसकाख्यतरुंयदारोहति यद्यकस्मात् खगःखगीवाप्यथगर्भिणीनन्नपुंसकाख्यंजनपसपत्सं ७९ कन्याभवेद्यदिहगीसचेष्टास्यादात्मनोद्विहगःस चेष्टः चेष्टाप्रतीक्षाप्रतिलोमपानात् गर्भस्यपित्रोरथवाक्षयाय ८० यावत्संख्यास्तारकाःपुंविहंगाः स्त्र स्तावंतोप्यर्भकागर्भवत्साः यावत्यस्तस्त्रीविहंग्यानुलोमाःस्युस्तावंतोप्यर्भकागर्भवत्साः सः कन्यकानिश्च येन ८० यावत्संख्यापक्षिणोदक्षिणेनश्रोत्रावाम्याघुटंतेप्रदेशं तावत्संख्यान्यन्यपत्यानिनार्थाः भूत्वा

39/198

भूत्वानिश्चयेनम्रियंते ८१ दीप्तंश्रेयदक्षिणमेव्यपक्षीयद्यानिवर्तनंतदायुषस्याः गर्भविपत्तेवभवेद्विहंगेदुस्था नसंस्थेसतिदुःखभागी ८२ क्रूरस्वरोदक्षिणगोविहंगोशुष्कंतरुसंश्रयतेयदातत् म्रियेतजातोपरिकोटज ग्रथमादंभवेद्व्याधिवशात्तदानीं ८३ विधूयगात्राणिविधायविशंतारस्तरुंचेच्छयतेविहंगः तद्गर्भना शोयदिवृक्षशाखंशकुनेनजातस्यतदाविपत्तिः गत्वानुलोमंयदिपुंविहंगः स्थितिंविधत्तेप्रचलेपदार्थे त दासजातोभ्रमणःक्षमस्यप्रयातिभूरीणिदिगंतराणि ८६ निमज्यभूत्यामनुलोमयायीसुभंप्रदेशंश्रयते खगश्चेत् गर्भाद्विमुक्तोनियतंतदानीं भवेत्परिव्राजकमुख्यभूतः ८७ कृत्वानिनादंफलपुत्रतत्र विवर्जितेभ्रूरुहियातितारा ततःश्रेयेतारशमेवरक्षंतरं ध्रुवंसःकृपणस्वभावी ८८ क्रूरस्वरोग्रजन्तिदक्षिणभागंशो भनेश्रयतिदेशविदेशे वाममाश्रयतिवाथनिष्ठोबालकोभवतीतश्चिरजीवी ८९ प्रस्खगोविनतंदक्षिणपक्षः स्तारगःश्रितमनोहरदेशः दर्शितप्रचुरशोभनचेष्टामेक्षयत्तिशिशोनृपतिसं १० पूर्वोक्तरूपेणयदाविहंगो प्रयातिनजन्मभवेत्कुमार्याः पूर्वोदितैःपुत्रगुणैर्युतायाः इत्याकुमार्याःकृतलोककार्याः ११ इतिगर्भप्रकरणं द्वादशं यात्रास्थितस्यागमनंगतस्यभविष्यतःसांप्रतिकिंनयेति प्रत्यक्षदेवीविरुतेक्रमेणनिरूप्यतेनिश्चि तकार्यभागः १२ यात्राभवित्रीममकिंनयेतिप्रश्नेकृतेस्याद्गमनायतारा शब्दांचलंतीमथवाधिरूढावा मानुयात्राप्रतिशोधकारी १३ इरंगतस्यागमनायतारांयदोपविष्टाप्रचलेत्प्रदेशे पूसःस्वगेहागमनोसकृ स्यशामानरावंविदधातिवामः १४ विधायशब्दंयदिदक्षिणस्यादायातिपार्श्वःस्तदात्मवित्तः शामास्थि रातिरुतिमोनीनीया स्वशक्तिगत्यागमयोस्थिरत्वं १५ शुभप्रदेशेसहभार्यायाचेत्संगछतेदक्षिणगोविहं गः अगस्तदेशांतरतोध्वनीनःस्वगेहसौख्यंनुपलिप्सतेतत् १६ कृत्वाशब्दंरुष्टतोवामभागेपक्षीरुक्षंहृद्ये

मेवाधिनिषेत् अगछेत्साधिनंशोषकार्यपांथंजत्यस्यर्धमार्गावनीर्ण १७ वामस्वरस्तारगतिर्विहंगः
शुक्लसमारोहतिपादपंचेत् रुजार्दितोवाप्यथलुंठितोवादिगंतराण्यस्यधिकोभुपैति १८ विधायनारंयदि
वामभागेतिरोहितत्वंभजतेस्वदेशो तत्रैवपांथःकुशलीतदास्तुदुःखीसमायातिपुनःकुदेशो ११ कृतस्वरा
दक्षिणनःसितांगीप्रयातिवामंश्रयतिप्रदीप्तं यस्याध्वगस्यागमनार्थमुक्तेप्रश्नेगतोसौनगरीयमस्य १००
नष्टेविहंगेपथिकोनतत्रकृतस्तिलिंर्यत्रविचिंतितोसौ करोतिशब्दंयदिदक्षिणेनशामातदासोविपदाग्र
हीतः १ स्याद्वरतारायदितत्प्रयातुर्मायांतमावेदपतेवराही तारात्रयाणागमयोःप्रसह्यप्रश्नतयेवा
मगतोनिरूप्यं २ इतिपोदकीरुतेगमनागमनप्रकरणंत्रयोदशं अनागतोहिचिंतभाविकार्यमार्थविचा
र्योहृतसारमेनत् ३ चेष्टादिकंयाथसमूहमातुःरक्षापतेपांथसमूहतुल्यं ३ प्रायेणगृह्णात्यधिवासनंन
विनाथपंथानाकुलंव्रजंतेः तत्कालिकंचाधिकनामधेयंब्रूमस्ततःसंप्रतिनादृशंतत् ४ वरंत्रयेदुर्जनकृत्स
र्पेवरंत्रयेक्षिद्रमुखेरुमंगे वरंत्रयेद्वारिनिधिभुजाभ्यांनोलुघयेदुःशाकुनंतथापि ५ वामस्वरादक्षिण
कायचेष्टातारःगतिःशांतसमाश्रयश्च यातुःप्रयत्नंतिसमस्तकामान्निघ्नंतिनानुक्रमविपर्ययेण ६ पुनः
पुनर्वर्त्मनियःप्रवासीनिवेक्षतेपांथसमूहमात्रा असंशयंतस्यसमापतंतीसमस्तचिंतव्ययजीवनाशः ७
शामानुलोमाप्रथमंततोनुस्यादध्वगस्यप्रतिलोमगाचेत् आस्तांतदाभीष्टफलाप्तिवार्तानाद्यापिकष्टंनिप
तत्यशिष्टं ८ वामेरुदित्वायदियांतितारा भवंतिकामाःसफलास्तदानीं कृतापसव्यंध्वनिरध्वगस्यवामंप्रयोंति ११
प्रतिहंतिसिद्धिं ९ वामेप्रदेशेयदिवापसव्ये विहंगयुग्मेयदिसव्यभागे क्रीडारसव्याकुलितंनराणांमनाकु
लत्वेनकरोतिसिद्धिं वामेरुदित्वायतियातितारा भवंतिकामाःसफलास्तदानीं कृतापसव्यंध्वनिरध्वगस्यवा

41
1918

मंप्रयोंतिप्रतिहंतिसिद्धिं ११ वामदक्षिणविभागनिर्विघ्नंतुल्यकालकृतशोभनशब्दं पक्षियुग्ममिहतोर
णसंज्ञेसर्वकामदमुशंतिमुनींद्रः १२ उद्दताभगवतीयदिगंतुर्यात्रयोपिनभवत्यभयंतत् दक्षिणायदिपु
नःकुशलीजनःसिंहसर्पकरिवैरिवशोपि १३ तारात्रयाणागमनेध्वमानांमहागुणासेयदिप्रश्नतातारे
वदीसायदिवानरानींलाभास्तिःस्यान्नकुतापिभीतिं १४ भूत्वोईतांभस्ममथोगृहीत्वा प्रदक्षणीक्षीरत
रोनिषिक्ता प्रसह्यदेवीयदितत्प्रयातुर्भवेत्सवत्सरुपंमहतीधनार्द्धिः १५ उन्मूलितःछिन्नविशीर्णशुष्कंभस्मोप
लाकेखपरारोकरश्च तारोपविष्टाफलहानिकर्त्री भवेत्र वामालिरथमेनहंत्री १६ यस्यालिरंपुरतःप्रया
तुःरक्तप्रतांगरुतियस्यतस्य क्षेमंकरीसेमुखमभ्युपैतियस्याग्रतस्त्वपराजयस्यात् १७ यदिप्रियंपांथमनुव्र
ज्रजितानिवर्तमानस्यभवेद्वितारा शुभावहानद्यदिवेतितारायुक्तंतदातेनसमंप्रयातु १८ इतियात्रा
प्रकरणं गार्हस्थ्यमूलंगृहिणीनराणांसाचेत्कुशालासफलंतदातत् गुणैरतोस्याःसकलंप्रशस्तेहोषै
स्तुतस्यानरकायतत्स्यात् १९ आलिख्यपत्रेवरवर्णनीतांस्फुरत्सदृशाकृतिवर्णरूपां यस्यासाध्वी
तिभवेद्धितकोव्यक्तंतनोनामलिखेच्छुलाटे १९ आदायतच्छाकुनिकोथपत्रंगत्वाततःस्तोरणसंज्ञिवे
श्मन्यभ्यर्चमंत्रेणकरेनिधायपृष्ठेत्वगढ्ढमियंसनीति २० अहारदानग्रहणशयानिकुर्वंतिस्वेसं
तिलकेध्वनंति वामेखगायद्यबलास्फुशालानिर्मथुनंनर्मकरोस्यपृष्ठे २१ वामरवायदिवाप्यनुलोमा
पांडुविकानरनिष्टचरित्रा वामगतिर्यदिदक्षिणशब्दायोषिदसौनियतंतदासाध्वी २२ दक्षिणतोयदि
मेथुनसंज्ञेपांडुविकायुग्मंकुरुतातत वामदिशित्वथतादृशचेष्टास्यानदसौयुवतिःपतिभक्ता २३
यद्यपसव्यविभागनीनादावामदिशंभगवत्प्रपंच्य पुंविहंगेनसमंमिलतिस्याच्चुर्वनेःस्वजनाध्यभि-

चारः २४ कृष्णविहंगपुरंसंखंचेद्रामुपेसथनिर्वहतोये यस्यनरस्यवरस्यपवारंगछतिनद्दनितासह
तेन २५ सोम्यरवोयदिवामविभागात् दक्षिणमेत्यखगोरवतुरांतं अन्ययतोचलतेन्यान्यमनुष्यंध्यायतियोषि
दसोमनसापि २६ इतीमत्सवतीपरीक्षाप्रकरणंपंचदशं प्राणस्यमीप्राणभृतोज्ञानेनस्यांवुनाजन्मनरुमे
धात् मेघोभवेत्प्रार्थयितेनतस्याः ज्ञामारुतेस्मिन्क्रियतेविमर्शः २७ आद्यास्त्रिधात्रेधमथद्वितीयस्तृ
तीयः श्वतुर्थोभागः एवंत्रयस्तोरणभूमिभागाःरेखादियोगेरंगाधाविधेयः २८ आद्यारिकंस्यात्सवसानमे
तन्नक्षत्ररंदशकंयदस्ति तत्स्त्रिवेद्यंदशसंक्रमेणविपश्चितातोरणभूदलेषु २९ ज्ञामावामायातिनक्ष
त्रभागेयस्मिन्नस्याहुर्षणंतऊर्तेकं सर्वोत्रहिंनिश्चितार्थवियश्चित् कुर्वेत्संवत्सराणांत्रयेण ३० कृत्वाप
सव्यध्वनिंकुमारीभूतोहुताशिरुतिदीप्तमासा ऋक्षस्ययस्यास्युपगम्यभागंसप्राक्रंशोरहितोजलेन ३१
ज्ञामाग्निशुक्रंयदिवाविशीर्णेरक्षंसमारोहविदक्षिणापि आसाद्यायान्रक्षभुवंभवंति तत्रस्थितेर्कैविरलाः
पयोदाः ३२ वामतोरवतियातिदक्षिणंपोदकैतरुयावतःकरान् उन्नतंश्रयतिपारपादिकंतावतःपततिवा
रिवामरान् ३३ यावत्समानूवामतोवारिशब्दान् कृत्वाज्ञपामादक्षिणंयातिज्ञोता तावत्संख्यान्वासरान्वारि
हो नोसंचमोभूतधात्रीकरोति ३४ खगारवावारणमुच्चरंतोयदंतरिक्षोप्रतिलोकयंति तथाविधास्तेयदिवाप्रभू
ताविशंतिनीडंतदुशंतिवृष्टिं ३५ प्राग्भूमिकायांजलयानमादोद्वितीयभूमोयदिमध्यभागे ततोयभूमावथचेतरंते
प्रदक्षिणापांडविकांकरोति ३६ हीसंरटंतोयदियांतितारावेध्यांगनायाइववारिरांति तस्यावृषः पीनघनोन्नता
नांपयोधरांणांमपयोधरत्वं ३७ प्रदक्षिणंभूतत्रयाद्विहिश्वेत्कुर्वंतिदुर्गाःकृतवारिशब्दाः वर्षास्वतीतासुतरांति
बल्लीस्याद्वृष्टिरत्यापिनवांतराले ३८ अदक्षिणायांचनिर्यतिकालेसासंमतावृष्टिवधूर्णार्थं प्रदक्षिणंयांति

43
1918

तुषानिरंतोसाभ्रलुप्तौघनविप्रकर्षी ३९ विद्युच्छरद्वंयस्युचयेपिभवेद्दितारावि निवर्तनेन तारातरास्यातपवां
शुमालाकरालदासाकलिताधरश्री ४० संभ्रमरोषायदिवाविहंगः स्याद्दक्षिणोवर्षतिनात्रिनातं प्रवोक्तकारीयदिवो
द्धतस्यात्तदावारिहरांतिनुतं ४२ श्यामास्करेरोरुनसुभवंतिः मंहीर्यसाशुष्कतरेतुतुंडं पोषाणखंडेसतु
षारपंडंश्रवीतिहरिंजलदस्यकाले ४३ विधायविघ्नायरिरुत्सपक्षीतारागवेनहितिहातिरुष्टं उत्सन्यवर्षोयदि
यांतिवामभयंहरंतंस्वमहातमारु ४४ करोतीडंभुविदराहीभूमान्यनुपस्यानिजायतेवा समुन्नवभानुमयुखव
न्निज्ञाज्यस्यमेनजगतीसमस्ता ४५ यद्वारिदेशेषुयदस्यवस्यप्रसक्तरूपांकुरुतेकुलाय अंभोधरोवर्षतिचेतथा
पितकुन्यतोयांतिविभाज्यतेच ४६ गर्तेसरिद्रोधसिवावरारिसावालवुग्मेनपिचेत्प्रसूते नाम्भोधरोमुंचतितावदं
भोयावमुद्दीयननेरजंति ४७ प्रासादशैलद्रुमकोटरेषुतुंगेषुशृंगेषुविधायनीडं प्रसूयतेयद्यसमेरपत्ये ज्ञा
मानरंभोभवतिप्रसूतं ४८ इतिवर्षाप्रकरं आरभ्यास्यामोधान्यनिष्पत्तिहेतुर्यावदसंप्रोक्तमार्यैर्निमित्तं ज्ञाते
नास्मिन्-अस्यपुरीरुतास्मिन् कर्तुशक्याःकस्यकेनोपकारः ४९ धान्यानाढ्यःकेचिदाहुर्ज्ञास्तिलेषांमध्यायस्य
यावंतिसंतिदानवेराःकुबेरस्वादिभिर्हस्तिलोध्यक्षआस्तेमसम्यक्कविधेया ५० त्रिषुत्रिपेरुषुज्ञालालतेषु
धान्यमनोदक्षिणगेविहंगे प्रवोन्नमध्येसतदुत्तरोसधान्यस्यहानिः प्रथमोत्रिभुष ५२ प्रत्येकमुर्विसकलेषुनेषुमुग्म
क्रमेणाग्निलधान्यमुष्टि सिद्धेतोगरुतिपत्रतारानिष्पत्तेनत्रियमेनधान्यं ५१ सेनासवराजमगतिवर्षाहीन
स्याथचारोरुतिदुग्धरसं करोतितस्याथभवेत्तनोपिपक्वस्यधान्यस्यहरन्विहाहे ५२ तारापिभूत्वाग्रहियांतिसी
म्नविरुद्धभावाशकुनेकरेवी तरेतिवृष्टीराकुलाश्चोरुसाधतेमस्यसमाप्तरष्टिः ५४ कीटजग्धमफलंकुरु
रशार्वशाखनेश्रयतिहरिणगापि पोराकिंचरीतहरवस्तुधानंभक्षयंतिशलभाखुशुकाद्याः ५७ दक्षिणो

रदनिगच्छति वामेदक्षिणं मार्गमाश्रयति कर्मविपाकात् पांडुरोयं दरिद्रोयमेनकोऽयं समुपयाति निपातं ५८ प्रश्नेऽस्मिन्
निःपर्णयातारयास्यात् अर्थोस्मिन्नित्यर्थतारा अर्थीति धान्यस्यस्याद्धामभासर्वनाशो स्वस्यस्वर्थनाशोयं स्वर्थनाश
५९ सोम्यारवाभ्यांनयेपिभत्यातारायांनेश्वयतिप्रश्नांतं स्याद्दुःस्थकार्पण्यरानिरतोज्ञासस्यंभवेद्भरिद्र
लंनरानी ६० स्याद्दुःखनाथवधनिश्चयेपि निर्गतिकालेयदिदक्षिणानत् सिद्धोपयुक्तार्थनयापरार्थोग्राहिर्बु
द्धिर्हिसमामासवत्स्यात् इतिधान्यनिष्पत्तिप्रकरणंसमाप्तं १७ पण्यस्यस्योऽरितस्यवास्येप्रदक्षिणं
भयविधायदीनं ग्रहामासमारोहतिपारपार्यंसमर्घतांतस्यधनस्यभिक्षं पण्यंसमर्घ्यंयदिवामहर्घ्यंभवतीत्य
स्मोदरगम्यतेतत् अमोथयात्रावेगतेसमस्ताकृतार्थतांतस्यभवत्यभीक्ष्णं ६२ अदक्षिणायांशकुनेकदर्थांस
मर्घतांपण्यधनंप्रयाति साचेत्प्रदक्षिणंभवतेकथंचित्पण्यंतदानीलभतेनकिंचित् प्रदक्षिणांगणनामवेद्याभांडस्य
तावद्गुणमर्घमाहुः अर्जंतितावद्गुणनास्कवामावदंतितावद्गुणधर्मपातं ६४ विमत्रकक्षध्वनिकायकंपस्य
पिंडंसंशोटणत्कारणीया सापांडावादुर्लभमप्यवस्यं नोदंसमर्घंकुरुतोतिमात्रं ६५ विभज्यधर्मान्वितयंक्रमेणते
पुक्षिपेसण्यलवान्समस्तान् तस्यार्थतानिःस्वलुयत्रवामामहर्घतांतस्तुयत्रतारा ६६ वामारावादक्षिणतः प्र
यातिन्यामांज्ञांतंसेवनप्रदेशं पुसोयस्मिंसंगृहीतुंदरिस्थेतेक्रीणियाद्विक्रयार्थं पदार्थं ६७ इत्यर्थप्रकर
णं रुक्रुशस्त्रघातादिनिपीडितानांक्रमोधुनाजीवितजीवनाशो यावादिशंपांडुविकाप्रसादादाश्वर्यमुत्पा
दयतेमनुष्यः ६८ किंनेघजाविष्यतिरुद्यमाने प्राणीचिरंप्राणितिचेद्धुनायाअथस्थितायामपिरूक्षिकाका
यांविलोकयेत्सागगनेगतिस्यात् ६९ यावामगातोरणसन्निवेशेतारातुयायातिनिवृत्तिकाले विज्ञानि
धेमारयतेध्रुवंसासेवध्रुवंजीवयतेमुमूर्षुं ७० वामाचेष्टावामतोयानमस्याद्दीप्तस्थानेभाषणंदक्षिणेन भक्षो

45/1918

त्सर्गोरुक्षतोश्वाचरोहोविशस्त्रंपक्षिणोविप्रलंभः ७१ नासात्रासोमृद्देहप्रकेपादाधोमुख्यंचेत्सभूमिक्रमेण
शांतोशोषंव्याधिर्धातुबंधंदीर्घकालंजीवयंतेमुमूर्षुं ७२ युग्मं नारास्त्रीणांव्याधिनाशोविधत्तेवामामूर्द्धंदीर्घतांवा
गस्य शांतेप्रश्नैशांतिरेशांतिमेवप्रश्नेरीत्तेशोभनंस्यात्तदीसं ७३ आमयनाशनमौषधमेवस्तरुरिति प्रतिलोमगति
र्यो हंतिरुजगुरुजोविरुतः साप्रश्नविपर्ययतस्त्वनुलोमा ७४ इतिजिवातमरणप्रकरणमेकोनविंशतितमं अथक्र
ष्यंतेशकुनरुतेसोक्ष्यानिबहूनि प्रकरणमधिकृत्यैकमिदंशास्त्रमतिलघूनि हिपथिकः ७५ सुखावहंस्वप्नभवि
ष्यनीति प्रश्नेपिदुःखंविनिर्हंतिसेच प्रदक्षिणाभक्षमुपाददानातारा विलोमार्तिकरीपुनः सा ७६ क्रोशोधुनामंकु
विनश्यतीति प्रश्नेनुमोलोसुखदानवामाआत्मापिमेदुःखमुदीक्षतेति प्रश्नेधितारास्करवदानतारा ७७ लाभोभीष्ट
स्यादस्यैममेति प्रश्नेतारालाभदानेवामा कार्येमुष्मिन्नास्तिलाभोममेति प्रश्नेवामालाभदानानुलोमा ७८
वामस्वरादक्षिणगानिजेनसंपृच्यमानाशकुनःपुमांसं जनेनसंयोजयतिप्रियेण वियोजयेत्कंचिदपर्ययेण ७९ वा
मारवाशोभनचेष्टितांचकरोतितारामिमतार्थलाभं दुःश्चेष्टितादक्षिणनादीनिचस्यान्मानवानांमहतेभयाय ८०
तारालब्धेसेवयादिव्यलिंगोः वामाग्रामानिष्फलांवक्तिसेवां दैवात्स्याच्चेद्दक्षिणाचारुरावारभस्थानेसंवसंताग्नि
येस्यात् ८१ ग्रामानुकूल्यायपरस्परस्यप्रदक्षिणास्वामिसहाययोःस्यात् तयोश्चभिन्नेहृदिशंकमान्येभेरायतारानपु
र्नर्वितारा ८२ प्रदक्षिणायांपरचक्रमुद्यमायातिनायातिनदुष्टतायां स्यादक्षिणायामपिसुस्वरायानिवार्तवर्तनमाग
तस्य ८३ किंचित्समागत्यपुरःपुनश्चेन्निवर्तनेचारुरवाप्यवामा ग्रामायदिस्यात्पुनरेवतारास्तोकंतदागत्यनिवर्त
तेपिः ८४ हिपद्भयेसर्वतोनाशमाहविरुद्धचेष्टास्थितियानशब्दे आसंचसर्वेद्विपदागमोथधनुर्धरीहंतिधनुर्धरीच
८५ रुत्वास्वरंयत्रपसव्यभागेसंश्रंगत्वाश्रयतिप्रदिशं धनुर्धरीचौर्यसमुद्यतानांतत्तत्करणंकुरुतेपकारं

यामादियानोयमगोयहादिकार्येतिकस्येसतितस्कराणां पूर्वोदितंसिद्धिविधायतस्मादन्यादशास्यादशामीप
गेतु ८७ अदक्षिणेदक्षिणभोरुतिपृष्टेचवाराशकुनैकदेवी विपश्चितश्चोरहतेगवादौ प्रयागमाघप्रतिपा
दयती ८८ तत्कालवांतेषुगवादिकेषुसेमायलाभार्थमयात्रिकस्यात् भवेश्चकालांतरितेपहारेप्रस्थानशंसी
शकुनःशुभाय ८९ वामतःशयतिवायतःस्वश्रानूवातवोबलवतोथतस्करात् दक्षिणभगवतीतुयावता
तावत्स्वधिरथातिदुर्बलान् ९० मार्गभ्रमेरण्यगतस्यजातेधनुर्धरीपश्यतियेनयांती मार्गेणतेनानुसरेत्स
नुष्यःपंथानमामारयतेमनुष्यः ९१ नायंचोरोनिश्चितोरवदतःसाधुःसिधिःलप्स्यतेचेतिदृष्टे कृत्वाशब्देद्र
सिणाजस्यपुत्रीयायाचेतदृश्यतेसोनदिग्भ्यः ९२ चोरस्यदिव्येखलुदृश्यतेसोयासुद्धवापांडविकामदर्थं साधुः
सचिवोहमुपेतिदिव्येश्यामायेदर्थंसमुपेतिवारा ९३ मुक्तावायातिवामानदर्थंचोरस्यस्याद्दृश्यशुद्धिर्नतस्य वा
माहंतुनीयमानस्यश्यामावारावेमुक्तेस्यातुवारावधाय ९४ अखेटकार्थेगमनेनृपाणांमृगोचरस्थेषुमृगेषुतारा वा
मांतिकस्थेषुयदातदानींपतत्सबन्धोनशरप्रहार ९५ वामरथासमुपेसपत्न्येपोडविकायदिशोभनचेष्टा या
धर्वंधनशोकरुगार्तिदृव्यविनाशमृतिप्रभृतीनि ९६ सव्यमुपेतिरटत्यपत्न्येपांडविकायदिशोभनचेष्टा या
मपुरस्यगृहंप्रविविक्तन्रस्यतुतपथिकःसरूतकस्यः ९७ एकोदृनास्याशुभरा प्रवेशेभवेद्वितीयातुधनेद्विक
श्री साचेत्तृतीयाशुभकर्मपाकात्पुगातनादक्षतिभूपतिर्वं ९८ यावासिसादक्षिणेनत्रयातिश्यामाशांतस्था
नमासेचतेच योगसेमंकर्तुमिछन्मनुष्यःशीघ्रंतस्यामीश्वरंसंश्रयेत ९९ विधातृगालयघातुवाराविचारस्या
जनरंडवाहान् प्रस्थाननिसेपनिधानमंत्रानूरुतादिकात्साधयतेनुलोमा ४०० प्रश्ननिश्चयकृतः पुरुषोथप्राप्तु
र्वंतिशकुनस्यफलंतेप्रपुनेवनविदंतिपुनर्यतेफलंनशकुनस्यफलंते १ वैराग्यकृत्साश्रयणेनतादृक्त्रैलोक्यबोधा

47
1918

यभवेत्सयोगः यदृच्छयाभोगभुजांसुखेनयादृक्षाणांशकुनाभियोगः २ अस्कसर्वंशकुनंविपश्चित्तदस्व
यात्रव्यतिरेकतश्च अतोद्विजोयःपरिनिश्चयोमिसस्वर्णपुष्पंविचिनोतिपथ्यं ३ इतिवसंतराजशाकुनेयाद
कीस्कंधादिप्रकरणंविंशतितमंअष्टप्रकरणरत्नसंख्येदानीमुदीर्यते सर्वप्रकरणानांचयोध्यतेक्रमाभिधा ४ ए
तेद्वीविंशतापूर्वमधियासनंसंज्ञकं द्वितीयंशौनेदिसारब्धरत्नैः वोडशाभिस्तैःस्तृतीयेनस्वराभिधं ५ ए
तानुकानुक्षोडशरत्नास्तुभेचशास्त्रेचतुर्थंसुभेनेशास्त्र्यपंचमंपंचविंशतिः ६ प्रीतिकरणंषष्ठंपंचविंश
रत्नकंउक्तायात्राप्रवेधादिसप्तमंसप्तविंशतिः ७ उक्तानिहंसचारास्त्रेरत्नानिद्वादशाष्टे राजाभिषेकसंज्ञे
कोरत्नानिसप्तमंतथा ८ दशमेविंशतिपटसंधिविग्रहनामानिएकादशेविवादाख्येप्रोक्ताष्यधिकविंशतिः ९
गर्भप्रकरणेप्रोक्ताद्वादशेरत्नविंशतिः गमनागमनज्ञानेएकादशत्रयोदशे १० दृष्टपंचरत्नानियात्रासंज्ञेच
नुरंशे रत्नानिसप्तसप्तारव्येनवपंचरशेतथा ११ रत्नराविंशतिप्रोक्तंषोडशेदृष्टिसंज्ञके द्वादसद्वादशैवंधा
न्यविध्यतिनामनि १२ अर्थप्रकरणेसप्तरत्नान्यष्टादशेतथा रत्नान्येकोनविंशेतुसप्तजीवितसंज्ञके १३ सु
विंशतिमेत्रयोविंशतिश्चस्कंधाभिधे एवंप्रकराणानीतिविंशतिः षोडशीरुते १४ ज्ञातान्येषुचत्वारिंश
तांसर्वसंख्यया १५ इतिवसंतराजशाकुनेसरागमार्थशोभनेसप्तकेलुकेविचारिते षोडशीरुतेसप्तमो
यंवर्गः अथमहेशाथकृतस्थितीनांपूंसांस्तोकंतरागस्यनिवर्तनेपि यद्राख्यातिफलंवराही दिक्तत्समा
नाउपशोनरिक्षानिगद्यतेतत्प्रकटंसमस्तं १ चिलिचिलिरितिशोनः भलिभलिविनादःचिकुचिकुरि
तिशब्दः कृचिकृचिस्तदर्थं चिरिचिरितिरीसः श्वीकुचीकुश्वचीधाचिलिकुरितिविरावस्तादृशः कृलिं
कायाः २ किलिकिलिस्तथानादःकीलुकीलुरितिस्वरः प्रहीसोदीसंयोगान् शोनः शोनप्रसंगस ३

49
1918

पूर्वस्यां प्रथमे याम्ये दुर्गाशोना भयप्रदा दीप्तानुस्मरणं कुर्याद्दिक्कं पूर्वसूरिभिः ४ द्वितीये प्रहरे प्राच्यां शृगालाभप्रदा मता प्रदीप्तस्वरसंयुक्ता दुर्गा सर्वार्थकारिणी ६ चतुर्थप्रहरे दुर्गा शोनपूर्वदिगाश्रिता निश्चैरेसमाख्याति दीप्तानस्करतोभयं ७ अग्नेयां प्रथमेयामे शोना स्वल्पाग्निभीतिदा दीप्तस्वरा तु दुर्गादि पूर्वा रथनेपुरं ८ द्वितीयप्रहरे शोना कुर्याद्रिपुपरिक्षयं दुर्गादीप्तस्वरा मस्करोस्पदिगाश्रिता ९ तृतीय प्रहरे शोना धनहानिं विधात्यधः प्रदीप्तवाचो दुर्गायामिश्रमायाति पार्थिवं १० चतुर्थप्रहरे शोना चोरभ्याति सुहृद्गमं दीप्ता पाटविकां पूंसां मूर्ध्निस्थाव्याधितोभयं ११ याम्योत्तर्यां मुखा शोना प्रथमप्रहरे नृणां लाभं कुर्यात्प्रदीप्तानक्रवंशं संहिंसागृहं १२ द्वितीयप्रहरे चिंता रुजजल्पति पोदकी प्रदीप्तध्वनिना शोना मस्करोथ धनक्षयं १३ राजप्रसादमाख्याति शोना यामे द्वितीयके दीप्तस्वरा दुर्गायाभूपतिर्यान्ते धनं १४ शोना कांचनरत्नादि प्रदत्ते दक्षिणाश्रिता चतुर्थप्रहरे दीप्तास्वप्नैरस्यकं कलिं १५ पथिकः पीडितो भेति प्रातः शोनकरैः स्वरैः दीर्घस्वरैस्करोनेऋते कुर्यात्स्वबंधनं १६ द्वितीयप्रहरे शोना चोराणां भयमादिशेत् दुर्गाहस्तिकरी दीप्तादुर्गारक्षोदिगाश्रिता १७ शोना तृतीययामेपि रोगभीतिप्रवर्धिनी चिरंसंस्थापि नरोगेउ र्गा वदत्तिस्वरा १८ चतुर्थप्रहरे शोना चिरंविद्युत्समागमं दीप्तस्वरा पुनश्चंडे वार्वामसेमकारिणी १९ दुर्गा शुभैस्वरैरृते पश्चिमायां जलागमं प्रातर्दीप्तस्वरान्नेनिवारयति वारिदान् २० अर्थलाभोभवेद्यामे द्वितीय धूरस्वरैः प्रदीप्तध्वनिभिः स्वल्पलाभं जल्पति पोदकी २१ तृतीयप्रहरे शोना केन्यायाकुरुतेरुजं तस्या एवभ वेन्मस्करुतेविरूक्षस्वरैः २६ तृतीयप्रहरे शोना वारुण्यामपुधक्षति प्रदीप्तध्वनिसंयुक्ता वाराहिवक्त्र पंचतां २२ तृतीयप्रहरे शोना प्रतीच्यां मंगलप्रदा अशुभध्वनिना दुर्गा गृहहानिकरीमता २३ अस्यागमागमं ब्रूते वापव्यां मधुरस्वरा प्रातर्दीप्ता मृतस्यास्य वार्तां जल्पति पोदकी २४ द्वितीयप्रहरे शोना वक्तिरामासमागमं

प्रदीप्तध्वनिना दुर्गा वायव्यां कलहस्त्रियां २५ चतुर्थप्रहरे शोना स्त्रियः पवनरार्थिनां दीप्ता पोदकिकान्तु ते परपूंसां समागमः २७ सोम्यायां मधुरालापा लाभं कथयति प्रभो अर्थनाशे समाख्याति कुमारी पुरुष स्वरा २८ द्वितीयप्रहरे शोना वस्त्रालाभं करिष्यता विरूपध्वनिता दुर्गा वस्त्रनाशाय कथ्यते २९ प्रथमे लाभदा शोना तृतीयप्रहरे मता धनहानिकरी दीप्ता धनस्थदिग्गिस्थिता ३० चतुर्थप्रहरे शोना कुरुते भुजगाद्भयं दुर्गा दीप्तस्वरा कुर्यात्सोम्यायां मरणं विषात् ३१ प्रातर्दीप्तनगा शोना भयवार्तां प्रजल्पति प्रदीप्तध्वनिना शोना पर चक्रसमागमः ३२ द्वितीयेप्रहरे शोना कल्याणाभिधायिनी प्रदीप्ता कलहोद्वेगो ब्रूते शाकुनिका ऋक्षं ३३ तृती यप्रहरे शोना दुर्गा यच्छति कन्यकां दीप्ताकन्या परिक्लेशं ब्रूते हरिद्दिगाश्रिता ३४ शोना रुग्भयं स्वस्य मीशान्यां यक्तिपोदकी दीप्तस्वरा महाव्याधिं चतुर्थप्रहरे नृणां ३५ अस्तप्रदेशगा शोना प्रथमप्रहरे नृणां लाभं कुर्यात्प्रदी साय गृहस्वामिनोरुजं ३६ द्वितीयप्रहरे शोना अस्तपुत्री धनप्रदा प्रदीप्तध्वनिना शोना जायतेऽस्तगा स्त्रिस्त्री ३७ तृतीयप्रहरे शोना लाभं कुर्यात्कुमारिका प्रदीप्तार्थपरिभ्रंशो अस्तस्थानसमाश्रिता ३८ चतुर्थप्रहरे शो ना चोरेभ्यः कुरुतेभयं दीप्तानृपभयं कुर्यात्सोदकी अस्तसंस्थिता ३९ इतिपोदकीरुते भूपालमतं मध्यादिप्रकरणं

उदीरयामो हि परेषु दीप्तां विहंगमानां शकुनानि सम्यक् प्रवर्तते यान्यधिगम्य लोकः कार्येषु संदिग्धमना सदेवं १ जानात्यस्यमाहिवा स्तस्य कुलेनथापत्यरथाभवंती दिव्यप्रभायेक्षितज्ञानमोस्कवामेक्षियंतांप्र सादः दर्शं २ योमुनाचैत्यमित्रत्वरेणश्रद्धयापरमयाकुसुमाद्यैः पक्षिणः प्रमुदिताः किलदंसः स्वस्यस स्यशकुनानिचरंति ३ काष्ठास्कसर्वास्वपदिदर्शनेनहंसस्य शब्देनचसर्वसिद्धिः नामानिहंसस्यश्रृणोतिय स्तुप्रयातिनाशंदुरितानितस्य ४ चोरेःसमंदर्शनमाद्यशब्दे निधिंद्वितीयेचभयंतृतीये युद्धंचतुर्थेनृपतिप्र

मादःस्यात्पंचहेमसरवेनृणानां ५ इतिहसःवामाघ्रिणैकेनबकःस्थिनःसन्धनर्द्धिपत्नीविषयाप्तिहेतुः पु
नःपुनःपश्यतिभूमिकायोयात्रुसविघ्नान्युपहेतुसर्वान् ६ त्रस्तोबकोयःकुरुतेश्वतस्रः पश्यन्नुतंचौरभयं
ब्रवीति विरूपयन्नात्मवपुश्शंकास्त्रीरत्नलाभायदिनेत्रयेण ७ इतिबकः स्थानेषुसर्वेष्वपिचक्रवाकयु
ग्मंसमध्येरवलोक्षणाभ्यां विलोक्यमानंसविषादचेष्टामार्तस्वरेस्याद्विपरेतदेव ८ इतिचक्रवाकः इष्टार्थ
सिद्धिःसकलास्मद्विधस्यात्सारसद्वयविलोकनेन श्रुत्वास्यपृष्टेनिनदंनगछन्सिध्यत्यभीष्टंगृहगतस्य ९
वामेनयोधिद्धनलाभकारी शब्दस्तथायेनृपतेर्थसिध्यै पार्श्वद्वयेसारसयुग्ममेकंश्रुत्वारवेजत्यतिकन्य
कास्यि १० यःसारसाभ्योयुगपद्विरावःश्रुतोचरेणक्रमतोपिवामः सचेदितव्यः कथितोर्थकारीकोचद्वय
स्याद्वयमेवमार्गे ११ इतिसारसः कार्यसिद्धेवामगतोचकैर्हृत्कःपुरोदक्षिणपृष्ठगेच रुजंविपत्यंसम
रसरोगोयदीयतंत्रस्पृजयेत्सद्यून १२ इतिटिटिकः वामश्रवासेरतिंहितायतथोपरिहारपिटिहिभस्य टिटि
तीशब्दंटिटीतिहीत्यंशब्दंयेचास्यबुधावदंति १३ इतिटिटिभःकारंडवीटीजलकायसानांमुपस्थिताभ्यो
रयवीक्षणाभ्यांबहूनिदुःखानिभवंतिगंतुंमुद्यतचारुत्वपरेप्रशस्ताः १४ इतिकारंडवादयःवामंपदंनृ
राजशुकःप्रयाणेशुभाभवेद्दक्षिणतःप्रवेशेवनेचराःकाष्ठशुकाःप्रयाणेस्युःसिद्धिराःसंमुखमापतंतः १५
अन्येरटंतोवधबंधनादीन्कुर्वंतिक्रिराःसकलुनानर्थान् आचक्षतेकाष्ठशुकेःसदृशान्विचक्षणाःपत्र
शुकानपाह १६ इतिशुकः कलिःसमंहस्फिरयदेशेदृष्टेचमित्रैःसहवामनेत्र स्त्रीभिःसमंदक्षिणतः
श्वपित्रास्यात्सारिकायामवलोकितायो १७ कोकेवमाघेरहितेस्थास्याः श्रुतेःश्रुतिस्याद्रुदतोचिरे
ण नःसारिकायाःशकुनेनकार्यंकार्यंमनुष्यैःकिमपाहतस्मात् १८ इतिसारिका सहाभरद्वाजचकोर
योस्फुलिंगनादनामग्रहणेक्षणानि सर्वत्रलाभाभिमतार्थसिध्यैहारितमध्येचमुदाहरंति १९ इतिभारद्वाजः

57
1918

भासावनोनेवहवःसमेताःप्रयांतिचेद्दक्षिपथंनरानां सेयंभयत्स्करसंप्रयत्नयाशंकभासशुभोपस
व्यः २० भासस्यशब्दश्रवलोकनाद्वाप्रदक्षिणाद्वाभवनेचनेवा लाभस्यशब्देषुबकुधरण्यंश्रुतेषुसंगःसह
राजपत्न्या २१ इतिवाघः मयूरशब्देप्रथमेर्थलाभःस्त्रियंद्वितीयेलभतेतृतीये रणाद्भयंचौरभयंचतुर्थेभ्यः
संचमेसिध्यतिकर्मयष्टे २२ अन्यान्कथार्तेविरथातिनादान् मिश्रान्शरोवासमुपतिकेकि मागस्यरोरुस्तिभा
षितेनधीतिःशुभंतस्यविलोकितेन २३ इतिमधुरः संकीर्णमालोकननादयानैःकृहेनरास्यूहगतेर्मनुष्यः सिद्धिं
सहासर्वमनोरथानांहारीस्करवल्गुकुंकुमामनंति २४ इतिहारीतकुक्कुभौ कपिंजलंकूजतिदक्षिणेचसुनःपु
नस्यात्कृतकृत्यतावान् वामेविभागेविफलंप्रयाणंहत्तिर्भवेत्तस्करदर्शनंच २५ लाभोभवेद्दक्षिणपृष्ठभागे
कार्याणिसिध्यंतिनवामदृष्टे पृष्ठेस्तिश्चारभयंतथाग्रेभवेद्भ्रातृकपिंजलस्य २६ भात्यीयकंनामकपिंजले
तिपुनःपुनर्थानुकरोतिजल्पन् सोत्साहमुत्साहितचित्तवृत्तिः सत्तित्तिरिःसाधयतीप्सितार्थं २७ अयुग्मसंख्या
कथिताःपरस्यकृतारवास्तित्तिरथःसमर्थे करोतिवाग्यौमुनिरीप्सितस्यमाणोनिरीक्षितस्तित्तिरिरर्थमाने २८
अयुग्मसंख्याकथितोरटायमानोयदिनुस्मकालंकपिंजलोदक्षिणवामसंस्थो गेनुर्भवेत्तापथिनोदृष्टिभं
ङ्गोगोरतित्तिरिनुत्स्यचेष्टोरणंनःसर्वार्थसिद्धिपरमुत्थमेषु २९ कृष्णत्तित्तिरिरीरयतीरवतीरवत्तित्तिरि
प्रभुतोयः पश्यपक्षिकुमेनोरधिमक्षोगोरित्तित्तिरिरमाशकुनेन ३० इतिकपिंजलादयः खगोत्रपोतावकना
मधेयः खगोचकोरः कृकवाकुधानो भयोपेतत्तित्तिरितुल्यचेष्टःपुरोरुजंतोवहतोर्थसिध्यैः ३१ इतिलावका
दयः योनीनृणांदक्षिणतोनुलोमंस्याद्वर्तिकापक्षिषुलुप्तिकाच सर्वार्थसिद्धिप्रतिपादयित्रीतद्विपरीतनपु
नश्चवेरी ३२ इतिवार्तिकालुप्तिकौ वामेपसव्यःपुरतोपिदृष्टेयुद्धंविभेदंमरणंश्रियंच गृध्रस्थितःसत्कृतेक

मेण शब्दोपसंख्यानविपतिहेतुः ३३ इति रुद्रः प्रदक्षिणोलूसनरंजनेनोयात्रासुतेवामगताः प्रवेशे ज्ये
नाः प्रशस्ताः प्रकृतिस्वरास्ते शोतापदीप्तावित्रुतस्वरास्रु ३४ शोनोनृणांदक्षिणवामदृष्टभागेशुभाग्यः लि
तिमारथांति तिष्ठेत्सुरस्ताभृतयेकरोतियुद्धंजपेत्करथध्वजस्थः ३५ इतिश्येनः फेटःशुभोदक्षिणभागसंस्थो
वामःप्रहारंमरणंपुरस्तात् करोतिगच्छन्पुरतोबलानांध्वजाग्रतोवाविजयंनृपाणां ३६ इतिफेटः संमुखोसव
लिकाथवामिकाश्रेयसेयदिचभासंगता तद्दोषशुभदातुषामिषाःयस्यमूर्धनिपतेत्सभूपतिः ३७ इ
शोचल्लिका आलोकशब्दौनिशिकौशिकस्यवामोशुभोदक्षिणतोविनियो दृष्टेनयानंविरथांतिवास्यसमी
हितंसिद्धिफलंधियासो ३८ बलुत्स्वरःस्यात्कलहायशब्दःकिकीतिरीतोगुरुलुःस्रुशोतः करोतिकुंहुस
गतिंध्वनियोनेशेनदृष्टःसयतेरणार्थी ३९ रात्रौगृहस्योपरिभाषमाणाःउलूकयूकासुतमृत्यवेच गृह
स्यनाशायचसस्वराभासायराज्ञोद्विगुणानुबंधी ४० श्येहगृहद्वारिरुदत्कसंकोहरतिचोराद्विणान्यव
श्यं तस्मिन्प्रदेशेनिशिमांसयुक्तःस्तदोषनाशायबलिःप्रदेयः ४१ दृष्टेपुरोवापथिकस्यशब्दंकुर्वन्सहास्
चयतिप्रणाशं विशेषतोवायसवैरिशब्दोदृष्टःप्रदिष्टोहनिसर्वदिक्षु ४२ इतिउलुकः अथामृगोभ्रात्रुचि
नाशनायनाशायथामायगतोधनस्य दृष्टश्चयातोभयतिःप्रयातुः प्रभूतभूसेनियतंकपोतः ४३ शस्तानिसं
स्तावलीक्षणानि क्वचिल्लघाभिन्नकपोतकस्य करोससोमूर्धनियस्यविक्षा तमोशुनिर्वासयतेमनुष्यं ४४ प
र्येकयावासरसन्नविक्षोगृहंप्रतिष्टःकुरुतेकपोतः दुःखंभिनोपिविपांडुरश्चोरथेनचित्रोदिवसेनधूम्रः ४५
इतिधूम्रकपोतः वामेस्थियेयस्यतिदृष्टसश्वपारावतोदक्षिणतोतिभीसे शस्तोरलाकर्णकुकोचवामोसव
शुलीचर्मचटोप्रयाणे ४६ इतिपारावतादयः वामाशुभावर्त्मनिषुष्यमूर्धिशुभंभवेत्सारविकोपिवासः प

S:3
1918

र्यदिकास्यात्सुशुभायतस्यासर्वेषुभावास्यतःप्रदोषेवामेथदृष्टेफलमारथांतिर्युद्धंपुरोदक्षिणतश्चरनिः गो
वसकोदर्शननिश्वस्तनोर्ध्वक्रूरस्वरोसोकलिरुत्सदेवा ४७ इतिगोवृषभकः लुठाभवत्कश्चरणास्यतुःपु
रस्थितोवाछितसाधयित्री यात्राप्रवेशादिषुचप्रशस्तासामायथादक्षिणेवामगेवं ४८ लुदेवनिलश्चिटिकः
प्रदिष्टशुभायकालश्वटकोपिनदृत् वामोथवादक्षिणतोनिनाद्श्रेयप्रदस्याक्लिकोकिलोयं ४९ इतिल
टारयः कार्वंजुकोभीष्टफलायवामेदृष्टेशुभोदक्षिणतस्तुशस्त श्रीकर्णशब्दैःपथिदक्षिणेन क्षेमायथामो
र्थविनाशनाय ५० इतिकार्दवकश्रीकर्णौ दक्षिणेनशुभदःपथिकेरोहासितेनृपाथतस्यविशेषः दक्षिणेहि
टिकस्त्वनुकूलशैषादिरुक्थितः प्रतिकुलः ५१ इतिफेशब्दटिकगा अथाशमोवाधिहितस्यशस्तावालोक
शब्दौकिलकुक्कुटस्यभीतोपिशब्दंकुकुकूइतीयमसोविनिमुंचन्नभवत्यनिष्ट ५३ तायोगभीरःकथितोविरा
वोनिशावसानेनृपराष्ट्रवृध्ये योबोधयानंप्रतियामिकस्यस्यादस्यशब्दःस्त्वपरोविरुद्धः ५४ इतिकुक्कटः
प्राप्यस्थिरत्वंचिरमंतरिक्षेनानाप्रकारंमधुरंध्वनंती आश्चर्यसुप्तादयतेपियासोःसाभारतीयस्तुतिभूपति
त्वं इतिभारती प्राकृपार्श्वदृष्टेशुभदश्शब्दोनिरीक्ष्यमाणः कलविंकपक्षी स्त्रीराजयोगंसुरतेनदृष्टेः
स्त्रीलाभमामीक्षपरिदिकत्रयोसो ५५ इतिकलविंकः यामेयुकारण्यजलेचराणांत्वंविभेदोवयसो
विभाव्यः नास्यानिरुक्तंसुखबोधभावाच्छ्रोषादिकान्संप्रतिवर्णयामि ५७ इतिवसंतराजविरचिताःप
क्षिणः अष्टमोवर्गः ८ स्वर्णचूडामणिकंठविशेषंस्वस्तिकारवमपरातितंसुनंदिवर्धनमशोकमहत्सौ
मिचार्थयकलाभमतार्थं १ अनेनमंत्रेणविधायसम्यक्पूज्योपहारोपुरुषोविपाक्ष अभ्यर्चयेदुद्यतकार्य
सिद्धिं ज्ञातुंविशेषाद्दहगेषुचार्यं २ प्रदक्षिणंस्वस्तिकमध्यमोसौ रहीतभावोविरथांतचारः अभीष्टा

भाययदातदास्यसर्वत्रशालंकृतमाक्षणंवा ३ चाषोथकाकंआयतिप्रदिष्टोस्तदाध्रुगानांविजयोविदेशे चा
पंव्रजंतंयदिदक्षिणेनकाकोजयेत्साथयराजयः स्यात् ४ अरण्यमध्येव्रजतापुरस्ताद्योरोति चाषः कलहायहो
सो ऽकेनिहोनिजदोषशांतःकर्केइतिहंकुशालायथामः ५ इतिविचारितोनयमोवर्गः अपराजितास्यः
अथखंजनलक्षणयोगमुक्तोमुनिपुत्रकस्यमदृश्यतामेविशिखोऽमेन विलोक्यतेप्राक्षिनिर्गतायांखंजनाश्च
र्यमयोनमस्तं १ दृष्वादितंगस्यमुनोस्कदेशेऽकचेष्टितंखंजनकंविदध्यात् मंत्रेणपूजांशिरसाप्राणामाः स्तस्व
चितस्येष्टफलस्यसिध्ये २ कुचेष्टितोथःकुवपुःकुदेशेकुवीक्षितंखंजनकंःकदाचित् दृष्ट्वाविशेषासदिशोधयं
तंधातायतत्सुचितुःकृतस्य ३ मांसेनभुंजीतशयीतभूमौस्त्रियंनसेवेतदिनानसप्त स्त्रायाज्जपेत्संजुहुया
द्विधाययेष्टंपुमानूखंजनमर्चयेव ४ समंतभद्रस्तदनुप्रभद्रःस्तदोनुभेरोबलभद्रसंज्ञः षडाचतुर्णामपिखं
जनानामाचक्षतेसंप्रतिलक्षणानि ५ यःकंधरासोशिरसासमस्ताद्भिन्नकृष्णोससमंतभद्रः कंसेनमुक्तः
शिरसोरसाच्चभवेत्प्रभद्रःसितकंठदुष्टः ६ कंठोरसोयस्यतुखंजनस्यकंसेभवेतोससमोनुभद्रः कस्माद्भवे
त्कंठगतेश्वरत्वात्पस्यत्वसोस्याद्बलभद्रनामा ७ मध्यारमीशुभकार्यसिध्युयोयोभवेत्सर्वनरःसमुख्यः आ
काशभद्रोगलमाप्रकृष्याःसितोमनःसर्वविनाशनाया ८ स्याद्योहरिद्वारससंभिकाशोगोमूत्रनामासमुखंज
रीष्टः निरीक्षतःप्राग्दिवसेप्रभूतंरोगाद्गमंशंसतियावरद्वं ९ गजाश्वशालोपवनांतरेषुप्रासादहर्म्यप्रसितांव
रेषु रथाग्रभांडेश्वलसभोमोस्कवर्णराजातिकचामरेषु १० सलायहट्टांकुरुयुग्मपत्रफलप्रभनम्रेशुभद्रमेषु
येनोपविष्टःप्रथमेक्षितस्यश्रियंखंजनकोदधाति ११ नद्यादितीरांबुजगोपुरीगोपृष्टद्वीपमेदिरेषु अ
रालजंबालफलप्रवालक्षीरद्रुमोपस्कृतोरणेषु १२ एतेषुचाद्येहनिखंजरीटोदृष्टोतिदृष्टोसहसोपविष्टः

535
1918

भोज्यान्नपानप्रियगेश्ववस्त्रलाभायरोगोपशमायचेष्टः १३ तुरंगमातंगमहोरगेषुसरोजगोछत्रएषुयेन
पूर्वंचदृष्टोहनिखंजरीटोनिःसंशयंतस्यभयेनृपत्वं १४ ध्यानार्थलिप्सेमहिषाद्युजातोस्याद्भोमयेगोर
सलाभमाहुः वस्त्रस्यलाभायचशाडुलीलाभायगेहस्यचनेक्षितृष्टः १५ संदर्शनोन्यत्नुखंजरीटोस्यादस्य
भार्यासहसंगमाय विवाहलाभोहलखातभूमौधान्यस्यराशावपिधान्यलाभः १६ भवेत्प्रभातेप्रियसंगमा
यस्याद्युसंगायतथांतरिक्षे क्षमोनभस्यावतरत्प्रभस्यःखादंनृपिबनूद्योरनपानलब्धौ १७ एवंप्रकारेषु
मनास्थेषुस्त्रानांतरेक्षिष्टफलांतराणि इक्षानुरूपाणिदृशस्यवस्यंदेवेनदृष्टोयदिखंजरीटः १८ वल्लीद
शाकंठकिंशुकवृक्षदध्नास्थिभल्लातराजनेषु शून्यालयेलोमकगेहकोणेव्युशेपलांशासिकतासुपुंसे
१९ एषुप्रदेशेषुयदीदृशानुतथापरेषुपहसंतेषुदृष्टः कुमूर्तिचेष्टःसदाकरोतिन्यक्कारभीरुःकृशान्यनर्थां
नु २० युग्मं यथोवरत्रेस्वशुचौश्वरोगो गृहस्यदेशस्यनाशः निरीक्षतेवानिशिदेशभंगोनिशाभिश्र
तोस्तभयंतिरोगाः २१ खनाखुबल्मिकपृष्ठयातास्विदन्सपक्षंविधातिमृत्युं पक्षोविधूस्वनदिवसस्यचांतेवक्षोमृतो
वानशुभःकदाचित् यादृग्व्यवस्थाकुनरस्यजाताशुभाशुभावाप्रथमेक्षितस्य स्वस्थापितादृक्फललक्षणीयातदि
स्मरेणानमिहापराणां पूर्वोक्तमेतच्छकुनंसमस्तंयात्रादिकालेष्वपितुल्यमाहुः प्रस्थप्रयाश्चर्यमिहास्यसर्वजन
पस्यतुखंजनस्य २४ अगारखंडंविलसन्मिभागेतस्मिन्भवेद्यत्रकरोतिविष्टं तथाधनोखंजनकोविधत्ते रत्नंभवेत्तत्र
महानिधानं २५ खंजनस्यपरीक्षैतेनसदादर्शनंभूवतिमंगलप्रदं यासौयदिपुनःप्रदक्षिणंतत्करोतिपथिकस्य
वोक्षितं २६ इतिवसंतराजशाकुनेतद्रागमनार्थंशोभनसमस्तसत्त्वकौतुकेविरचितेखंजननामदृश्यमोवर्गः य
थार्थलाभंसहचेष्टितेनरुतांतरेभ्योप्यधिकप्रभावं रुतंस्त्रीनामुभयप्रकारंकारापिकायाःपरिभाषयामः १
गणाधिपंसापकुमारसंज्ञंकरापिकंकार्तिकनामधेयं दुर्गांतथासोमदिकाभिधानांत्वांसर्वदासंतगर्वनमामि

करायिकास्यैहिस्तरुसामनेनमंत्रेणतदेकचित्तः अभ्यर्च्यभक्त्याकुसुमाक्षताभ्यां दृष्ट्वेभीप्सितमिदंस्वकार्यं ३
दक्षिणेकिलकरायिकारुतंयश्चिमोत्तरनिवासिनोजनाः श्रेयसेभवतिवामतःपुनःपूर्वदक्षिणदिग्गतवासिनो
४ वामतःकरकरायिकासुभादक्षिणेनकुरुचिंतावथा अयंतामवसिसर्वसिद्धिदाद्दृष्टतोविजयदाकरायिका
पदृश्यस्याभिमुखोगणेशःकंडूयनाच्छंकलिभाग्भिभावं भंगंरणेवर्त्मनिचोरभीतिःकस्याप्यवश्यंमरणंवि
वादे ६ कंडूयनादक्षिणबाहुभागेयात्रासुहानिर्मरणंविवादे कंडूयतेसौयदिवामपक्षेवृद्धिर्विवादेविजयोर्थ
लाभः ७ कंडूयमानंहृदयंप्रदेशमित्रेणपत्न्याचसमागमःस्यात् इष्टार्थसिद्धिश्चमिलत्सभीष्टोयुवस्यकंडूतियुगे
नपत्नी ८ कंडूयतेमूर्धनिसर्वलाभःस्वगोत्रसंगोत्रदरेप्रदिष्टः प्रदक्षिणंचाकुरुतेकरायिदृष्टागमोहस्वगता
नसिद्धिः ९ अथैतथादक्षिणतः प्रशस्ताकरायिकास्याद्विजयायदृष्टा यामाश्रयाशंकुरुतेप्रयाणेयामवेशेफल
तानुयामे १० इष्टेनसिद्धिर्लघुनाप्रदिष्टाभयंभवेन्निष्ठुरजल्पितेन कार्यंयमेसोमदिकाकुरुतेरुतानां पूर्वादिका
श्चविहायसंगंकुलस्यशकुनोत्तरेषु ११ इतियसंराजविरचितेकारायिकाइसेकादशोवर्गः ११ अथोच्यतेकाक
रुतंरुतानांपूर्वादिकाष्टाप्रहरक्रमेण नानाऋषिणोक्तमतान्विसम्यग्विज्ञायसर्वाणिगुरोःप्रसादात् १ येब्राह्मणक्ष
त्रियवैश्यशूद्राःकाकाभसंज्ञेपचमास्तेवर्णाकृतिभ्यांविताभ्योसदाभियुक्तैरभिलक्षणीयः ब्रह्मक्षमोगुरुही
घनुंजोदृढस्वरक्षत्रवपुःसविप्रः पिंगासनीलास्यविमिश्रवर्णः स्यात्क्षत्रियोरुस्वरवोविभूरः आपांडुनीलः र
सिनीलचंचुर्नातिर्थरुक्षोरक्तिनश्चवैश्यः ३ भस्मच्छविर्भूरिककारशब्दःशूद्रः कृशांगश्चपलोतिरुक्षः विरू
क्षसूक्ष्मास्यनतुर्विशकोयःकेधराहीर्घतरांबिभर्त्ति ४ स्थिरारवःस्थैर्यसमेतबुद्धिःकाकोसमाप्तिः सतुपंचमोत्र
द्रोणाभिधःकृष्णवपुर्द्विजोयथाह्यसंकाकोरवमुखैरयद्वत् ६ तस्मादनेस्याशामंगलोनिरीक्ष्योनचेत्तुनिंद्यो

S7
1918

द्युनरर्शनासोविप्रः स्फुटंतिन्यतिरुष्टमानोननवक्त्रःस्वप्रियजातिराह ६ आख्यातियेवैपरस्तधिवासिनेनम्रवीतिश्रोवासिरा
नलोभान् प्रश्नंकृतंजन्यतिसार्ववर्णंसदासमस्तोविहगोसजातिः ७ सप्तस्त्रिशद्वादृदृष्टार्कपक्षैःपंचाधिकाकाःफलदाक्रमे
ण शांतेप्रतीतेनसदाविहंगःशुभप्रदोहीपपराङ्मुखंवसन् नकोपिरोद्वैरतिनःप्रशस्तःसर्वत्रशस्तोमधुरस्वरस्य हीसास्थितोयः
परुषःस्वरेण विरौतिहीसाभिमुखःसकार्यं ९ निष्पाद्यनिर्वाहायतेनसम्यग्हीसोन्मुखशांतरोधिसिध्यै शांतेप्रतीसाभि
मुखोविधायशब्दंप्रविश्योथपुनःप्रतीसे १० घोरोतिकाकोमधुरस्वरेणहृत्वाधिकृंसरतिसिद्धिं विधायहीसाभिमुखवि
रावेनतःप्रशस्ताभिमुखोविरौति ११ घोषायसोसौविनिहत्यसम्यक्कृत्यानिसर्वाणिपुनःकरोति सूर्योदयेपूर्वदिशिप्रश
स्तस्थानस्थितोयोमधुरंविरौति १२ नाशंरिपोश्चिंतितकार्यसिद्धिंवीरत्नलाभंचकरोतिकाकः श्यांसःप्रभातेयदिवन्हि
भागेविरौतिविघ्नभरीपरेशो १३ शत्रुप्रणाशंपरयाधिराड्शंसाप्रयाणेषुसमवाप्यतेच रुवंस्वभातेदिशिदक्षिणस्यांकाकःस
मावेदयतेतिदुःखं १४ रोगातमस्कपुरुषस्वरेणरम्येणचेष्टागमयोषिदास्ते नैऋत्यभागेयदिचप्रभातेकरोतिकाकः सरसावि
रावं १५ क्रूरंततःकर्मकिमप्युपैतिदुःखागमोमध्यमिकाचसिद्धिः १६ प्रातःप्रतीच्यांयदिरौतिकाकः क्रंदंतहार्षंतिवारिवाहः
स्त्रीवस्त्रभूस्तसखागमश्चकलिःकुलेनसमंतथास्यात् १७ श्यांसेसशब्देपवनालयस्थेवस्त्राम्रपानाभिमतागमास्युः पो
थागमोग्नेयदिशोनिनाद्यःस्यान्नरेष्टागमनस्वरेण १८ दिशुत्तरस्यांसरवःप्रभातेनिरीक्ष्यमाणोबलिशुकनराणां ददाति
दुःखंभुजगाग्र्यभीतिंदारिद्र्यतांनष्टधनेष्टलाभं १९ दिशिप्रतीचीवसायदिरौतिकाकःआगंतुकस्तद्दयितांसजाती व्याधेर्भयं
प्रियवस्तुलाभोभवेन्नथारोगयनावसानं २० अस्तप्रदेशस्थितभास्करस्यप्रभातकालेमधुरस्वरेण अभीप्सितस्यागमनंश्र
यंस्यात्स्वाभिप्रसादाद्विजस्यलाभः २१ इतिकाकरुतेदिक्चक्रप्रकरणं सूर्योदयः प्राच्यांचत्र्योमे प्रथमेशब्दः का
कोभयेश्चिंतितकार्यसिध्यैः आभीष्टलोकागमनंयथास्यान्नष्टार्थलाभंनियतंनराणां २२ आग्नेयभागेप्रथमेचया

मेस्त्रीलाभविद्वेषिवधोभवेतां क्रूरांतभागेबलिभुग्विरावः स्त्रीलाभसौख्यं प्रियसंगकारी २३ नैऋत्यकोणे प्रिययोषि
दागमिर्मिष्टान्नसिध्यतिचिंतितार्थः दिग्निप्रतिच्यांविरुतेभवेतिमृत्यर्चनीयागमनेषुदृष्टिः २४ वायव्यकोणेषु
शुचिर्गतिस्यान्नृपप्रसादोध्वगदर्शनंच सोम्येचभीस्तस्करशोकवार्तासोम्येचवार्ताधनलाभवार्ता २५ ईशानकोणेषु
भिमनेष्टसंगःसन्मानसंपत्प्रविणेदृसिद्धिः अस्तस्थितःसंविधातिगादंष्ट्रीशंचतुःखंकरदोविरावः २६ इतिदिक्प्र
करणेप्रथमःप्रहरः प्राच्यांद्वितीयेप्रहरेविरावैःकाकस्यकश्चित्स्वधिकोभ्यपैति वाराद्वयंव्याकुलताचचोज्जायेत
काचिन्मरतीचशंका २७ क्रूरांशदेशेनियतंकलिस्यात्प्रियागमाकर्णनयोषिदाप्तिः याम्येचदृष्टिर्महतीचभीतिःप्रियस्य
वेशास्यतथागमस्यात् २८ रक्षोदिशिप्राणभयंतथास्यात्प्रियागमाकर्णनयोषिदाप्तिः याम्येचदृष्टिर्महतीचभीतिः
प्रियस्यवेशास्यतथागमस्यात् २८ रक्षोदिशिप्राणभयंतथास्यास्त्रीभोगलाभारिबलक्रूरणाशाः भवेत्तांप्रबलाव
लाप्तियोषागमोदृष्टिकुनर्षणंच २९ समीरभागेध्वगचोरसंगोदूतागमःस्त्रीधिशिनालाभः सौम्येधनिशागमनंजयश्च
रम्यरवेचोरभयंस्वरम्ये ३० महेश्वराशाधिगतश्चकाकःश्वोराग्निमंत्रासविरुद्धवार्ता ब्रवीतिरुक्षोरटितेस्वरूक्षेसमार्यु
र्योगमनंजयेश्च ३१ अस्तप्रदेशेप्रहरद्वितीयेकाकःस्वराव्योनृपतिप्रसादंमिष्टान्नभोज्यंचददातिपूर्णकरोससोचोरभयं
कुशब्दः ३२ इतिकाकरुतेदिक्प्रकरणेद्वितीयप्रहरः ऐशांविरुक्षःप्रहरेतृतीयेदृष्टंतथाचोरभयंब्रवीति हृष्टस्तराजा
गमनंजयंचकरातियात्रासुखकार्यसिद्धिं ३३ अग्नेर्विभागेग्निभयंकलिंश्चविरुद्धवार्ताविफलाचयात्रा भवेद्विरुद्धैर्व
लिभुक्विरावेःजयादिवार्ताचभवेद्विरुद्धैर्बलिभुक्विरावेःजयादिवार्ताचभवेद्विसुद्धिः ३४ क्रकुभप्राच्यांकुरुतेतिनृ
र्णंरोगंतथासागमनंविहंगः क्रमाणिकार्याणिचयोतिसिद्धिसर्वाणिसंमुख्यनथानराणां ३५ क्रव्यादरोजलदागमः
स्यामिष्टान्नलाभोरिपवोनमंति शृगागमश्चारुविरुद्धवार्ताभवेतियात्रासुचकार्यनाशः ३६ स्यात्स्त्रीमनष्टधनस्यला

S-9
19K

भोदूराध्वयानंक्रव्यादरागमश्च पोयागमाभीष्टजयादिवार्तायात्रासुरम्यैरितेर्थसिद्धिः ३७ बालास्त्रेयुर्दिनवा
तमेद्याश्चोरान्निनष्टार्थसमागमोच संतापवार्तावरपोषिदाप्तिर्यात्रावेस्यान्मधुरेचशब्दा ३८ यामेतृतीयेच
विरोस्करीशांकोर्थलाभोनृपशोचकानां भोज्यादिसिद्धिःशुभराचवार्ताप्रयाणकंवैश्यसमागमश्च ३९ दिशांधका
रेकुरुतेस्वशब्दोभोज्यंजयेद्यानिकलीकुशब्दः अस्तप्रदेशेतिलतंडुलाभ्यांभोज्यंसतांबूलमुपाददाति ४० इतिका
करुतेदिक्चक्रप्रकरणेतृतीयप्रहरः ३ रेंग्रांतुरीयेप्रहरेर्थलाभोभूमीशपूजाभवदृष्टिरोगाः वनेविभागेभयरोग
मृत्युर्निशेगमोवायसवासिनेन ४१ याम्यरवेनस्करवैरिभीतिः स्यात्तांचनिशेगमरोगमृत्युस्याद्यानुधान्यो
महतीप्रवृष्टिरभीष्टसिद्धिःपृथिवीरयुद्धं ४२ दिग्निप्रतीच्यांप्रहरेचतुर्थेद्विजातिरभ्येतिननोर्थलाभः आया
तियोषिद्विजयोंबुवृष्टिसिद्धिप्रयाणेनृपतेर्वरश्च ४३ वायव्यभागेकरटस्यशब्दैःरायातियोषित्प्रियमाननी
या क्रूरंप्रयासोदिनसप्तकेनशीघ्रागमस्याद्गमनेक्षतेच ४४ कुबेरभागेपथिकास्पृशेतांबूलस्रजांभेःकुशल
स्ववार्ता वेश्याद्यनाप्तिस्करगाधिरूढायात्राविभस्त्रीप्रियतेचरोगा ४५ स्थाणुस्थितेस्याद्बलिभुग्विरावैःस
र्वार्थवार्तीकरजोविनाशः अस्तप्रदेशेप्रहरेतुरीयेवार्ताभवेमध्यमकोदृसिद्धिः ४६ इतिकाकरुतेदिक्
चक्रप्रकरणेचतुर्थप्रहरः ४ पक्षाधिनंशाकुनिकैर्विमिश्रेशुभाशुभेदिक्प्रहरेक्रमेण तथाशुभंपुच्छतिरीम
शब्दःश्रेयस्करशांतरवस्तुकाकः ४७ रम्यैरतृतीयेदिशिस्थितेसत्शुभाशुभंदिक्प्रहरक्रमेण तरेद्बुतुंचि
तरसोचेरीसंस्थितःपश्यतिरीमकाष्ठं पथीपरीष्टंफलमश्नुतेनथेतरीसंदिशोसंस्थितसत् श्वासेविरु
सोविचरंत्रुरोतिनिरीक्ष्यमाणः ककुभःप्रदीप्तान् ४८ काकःप्रशांताग्निमुखोतितुंडेसांश्रितोदृष्टफ
लंदृतिं शांताग्निःशांतदिगाक्षणेनरुस्वरोत्यंकथयत्यनिष्टं ४९ शांतस्वरःशांतककुप्प्रदेशेतिष्ठं

न प्रशंसां कुकुभं चपश्यन् रक्तस्य भीरुं फलमृत्यमेव दीप्तामयमपश्यं स्तनदेवपूर्णं ५० आकारचेष्टारवभाव
विज्ञानस्थादिकाष्ठादिनयोः प्रमाणे सदाभिषिक्तश्चनिरूपयंति वदंतिनेकाकृतेमनुष्याः ५१ इतिकाक
नेदिग्धप्रकरणं १ वर्षकालमधिरूढसकिंचन प्राच्यनेवलि भुजोधुनाकमान् आलपाउकविचारकंदरंज्ञा
कुनंसकलज्ञाकुनानमं ५२ वैशाखमासेनिरुपद्रवेषुद्रुमस्यकाकस्यशुभायनीडं निंद्येषुशुष्कषुचसंकटे
षुरक्षेषुदुर्भिक्षभयापहेतु ५४ प्रशस्तरक्षेयदिपूर्वशाखामाश्रित्यकाकेनकृतंकुलालयं तदुद्विरिष्ट
कुशलंप्रमोदोनिरोगतास्याद्द्वियश्चराजा ५५ अग्रेपशाखारचितेचनीडेस्यात्दृष्टिर्व्याग्निभयंकलिश्च दु
र्भिक्षशत्रुनृभयंदशाभंगोभवेन्निरोगोश्वचनुष्पदानां ५६ याम्यासुशाखासुचवायसेननीडेकृतेस्त्रीजलपानु
माकुः व्याधिप्रकोपंमरणंसमंतान्नस्वंव्याधिविराजतेच ५७ नैरृत्यशाखारचितेचनीडेपश्चाद्घनोवर्षति
वर्षकाले पीडानृणांवीक्ष्यचौरभीतिः दुर्भिक्ष्यमुद्धानिभवेत्सवर्षं ५८ नीडेकृतेपश्चिमरक्षशाखामाश्रित्यका
कैःकथितानिदृष्टिः समोत्समोराश्वभवेन्निलोके ५९ वायव्यशाखासकृतेसुनीडेप्रभूतवातास्त्रजलाःपयो
दाः स्युर्मुखेकोपद्रवसस्यनाशःशुभास्त्रयोऽगमहाविरोधाः ६० कुबेरशाखामधिरूढनीडेकृतेभवेत्सारु
पिदृष्टिरिष्टा भवंतिचक्षेमसुनीक्षसौख्यनिरोगनोदृद्धिसमृद्धयोत्र ६१ इशानशाखाश्रयदृष्टिरस्या
वैरंप्रजानामुपसर्गरोषः स्याद्भाधयानोकलहप्रवृत्तिः भयादपाहीयतएवलोकः ६२ रक्षायनीडेत्वतिच
र्षकालोमध्येनरोमध्यमनोयुपातः नृणांपिदृष्टिः प्रभवत्सकस्मात्स्फुटंयथोक्तंनदिशास्फुटत्वात् ६३ अ
दृष्टिरोगारिभयादिदृष्टिर्विघ्नश्चभूमोबलिभुक्कुलाय शुक्लेचरक्षेऽमरान्ननाशोप्रकारंप्रेरिभयंप्रभूणां
६४ निम्नप्रदेशेनसकोटरेवावाल्मीकवल्मीप्रतनीघनीड काकस्यनीडेरुगदृष्टिरीषेःभवंतिभूम्यानियमेन

61/1918

देशाः ६५ इतिकाकरुतेअलयप्रकरणं अथकाकाडविचारः एकंभवेद्दारुणमग्निसंज्ञंद्वितीयकंमारुतजं
त्रतीयं गेहंतथानामचतुर्थमेवमंडानिनाकेपरिकीर्तनानि ६६ काकाडवेवारणमंडकैश्चेत् दृष्ट्वातदानंरतिस
र्वसस्यैः मंदःप्रकर्षोनलसंज्ञकोडेतदासवाजस्यभवेत्समोहः ६७ जातानिसस्यानिसमीरजंडेखादंतिकीटाःश
लभाःशुकाद्याः क्षेमंसुभिक्षंसुखिताधरित्र्यास्याद्दिजेडेभिमताचसिद्धिः ६८ इतंडप्रकरणं यात्रानिमित्ता
न्यथकीर्तनीयासकलव्रजानांशकुनानिनानि विज्ञायतानिव्रजहास्यनर्थान्स्वार्थाश्चसर्वान्कुरुतेध्वनीनः ६९
मुंडेवलिंपक्षिषुमेत्रदृतंत्वप्राणेषुप्राणिपिवर्षलक्षं गुप्तेनिजस्त्रीभजसेनमोक्तुभुंक्तवर्गंदायसकृत्व्रजा
य ७० विलोक्यकाकंविनिवेदयत्स्वंमंत्रेणपूतांरधिभक्तपूजां उदीर्यकार्यानिजमध्यगेनविलोकनीयंशकुनंतर
र्थे ७१ वामेनशब्दंमधुरंविमुंचन्व्रजंश्चवामेनकरोतिशब्दं सर्वार्थसिद्धिंपुनरागमंचशुभप्रदेशंतुतदन्यरूपः
७२ प्रदक्षिणंयः प्रविधायमार्गेवामेनकाकोविनिवर्तनेसौ करोतियात्रहितकार्यसिद्धिंक्षेमंचशीघ्रंपुनरागमंच
७३ वामेकलंरासनुलोमयायीयोवायसोसौसकलार्थसिध्यै स्याताक्रमाद्दक्षिणवामशब्दौसिध्यैविरुध्यैविप
रीतभावे ७४ दृष्ट्वाविरावंमधुरंविमुंचन्व्रजंश्चाभिमतोहिताय प्रायेणयात्रारमनुव्रजंतंसर्वेपिकाकैसदृशा
विहंगा ७५ क्रतारवोयःपुरतःप्रयातिपुरस्थितोयोमुरमादधाति कंडूयनेयश्चशिरोदियाणिदृसोसदाभी
ष्टफलंददाति ७६ स्तंभेगजानांनियतंगजासंगजाधिरूढः पृथिवीविनत्तेतुरंगमेवाहनभूमिलाभंकरोति
काकोविजयंध्वजेच ७७ प्रनष्टलाभंविजयंचकूपंसिद्धंनहिरोधसिकार्यसिद्धिं पूर्णंघटेचधनाभिवृ
ध्यैध्वांक्षोविरूढःकुरुतेसुखावहं ७८ प्रासादधान्योछ्रयहर्म्यवृक्षनिघ्नसस्यावनिशाडुलाद्यो ध्वांक्ष
क्षितिरूढोधनसाधनायरोतिस्त्रियंयछतियुग्मशब्दः ७९ दृष्टपुरोवानवगोमयस्थोवदादिदृक्षीरत

रुक्षपीठस्थितोरुक्षभोजनपानमिश्रं विशंकुर्वन्विरस्वरश्चे ८० अनाद्यवर्चःफलशुष्कपुष्पमांसादिभिः पूर्णे
मुखःसदैव स्यात्दृष्टमात्रोभिमतार्थसिध्यैमिश्रान्नभोजीमुदेर्वकाकः ८१ नारीशिरःपूर्णघरस्थितस्यकाकस्य
शब्देर्वनिताधनाप्तिः शय्याधिरूढस्यसुतस्यशब्दैःसमागमःस्यात्स्वजनेनसार्धं ८२ गोदृष्टदूर्वान्तर
गोमयेषुतुंडं विधुनन्नविलोकनाय शय्याधिरूढस्य अहारमन्यस्यतथादृशोदृशंतिभोज्यंबलिभु
क्विचित्रं ८३ धान्येयवोवादधिवाप्यवाप्य विरोतिपश्यन्निधिलाभकारी करोतिलाभंपुरतःसदृष्टयस्य
स्तिवक्त्रेतृणमप्यशुष्कं ८४ दृक्षेषुसम्याकरपुष्पछायाफलाढ्यसकृत्स्वजनस्य शब्देनसिध्येत्सकलंनराणां
सदेवसर्वाणिसमोहितानि ८५ प्रगेतनादःशिरवरेनरुणोस्त्रीसंगसोख्यंकरडोप्यधत्ते धान्यानिकुटेषुत
त्रलाभंगोदृगोग्यवनिताधनाप्तिं ८६ क्षेमंविधत्तेकरभस्यदृष्टेखरस्यदृष्टेधनयंधयंच क्रोडस्यदृष्टेच
धमर्घलाभंतस्यैवदृष्टेथनरुग्वपंके ८७ योदक्षिणःकूजतिदक्षिणेनप्रयातिपश्चान्मिमुखोभूपेति योयातिं
दृष्टेप्रतिलोमगस्यक्रूतारवःपातयतेसरक्तं ८८ सद्योज्वरंसैरभदृष्टसंस्थोमतोशंसंस्थोमरणंकरोति का
र्यंक्षतिंरिक्तघटस्यसंस्थंकाकःकुलिंकाश्रमधिष्ठितश्च ८९ वामोरवोदक्षिणतस्तनोयःसोनर्थहृत्बलिभो
जनस्यवामप्रदेशेप्रतिलोमयानंविघ्नापलाभोगृहएवतेन ९० प्रयातिदृष्टेयदिदक्षिणेनक्रूतारवस्तुधिर
स्तिस्यात् वल्मीश्वरात्रादिचयोगृहीत्वा प्रदक्षिणंयातिचसर्पभीत्यै ९१ गोवत्सवल्मीकक्रतास्यदंशैरुच्चन्भ
वेत्सर्पविलोकनाय स्यात्स्वयंगारचिताग्निसंस्थः काकःप्रकुर्वन्कचचर्वणंच ९२ रुचन्पुरोहानिरुजोकरो
तिरात्रिंपुनर्निष्ठुरदृष्टशब्दः प्रसार्यपक्षंचरनेयभस्तेसर्वत्रनिंद्योबलिभोजनोसौ ९३ वामोप्यस्रक्पात
भयंप्रतिष्ठासंतोऽयमारसचर्मखंडं चंचात्यंजनदधमस्थिभंगंबंधंवधंजल्पतिसुप्यमानः ९४ वामोपि

63
1918

रोगंकुरुतेविशुष्कैरिक्तोचरन्सेकिलकर्मनाशी पक्षौविधुन्वन्विरुवन्सरुक्षेसकंटकेमस्कमुपारदाति ९५
बंधोभवेद्भिहिभयंशाखेबंधोलताभिःपरिवेष्टितेस्यात् रम्योनरौकंटकीवृक्षयुक्तेनहाभवेतांकिलकार्यसिद्धिः
९६ उग्राधिरूढेसमरेनयायात्प्रयातिचेत्स्यात्तबलक्षयात्पातः अवस्करांभस्तृणकाष्ठकूलभस्मारिसंस्थोविनिहं
तिकार्यं ९७ वल्लिवरत्राकचशुष्ककाष्ठचर्मास्थिजीर्णोद्भवलक्लतानि अंगाररक्तोत्पुककर्परांणिदृष्टानिचेत्का
कमुखेनदानी ९८ पुण्यक्षयःपापसमागमश्चमहाभयंरोगसमुद्भवश्च बंधोवधःसर्वधनापहाराइत्यादिकंस्या
त्सधिमंदीरेवो ९९ कुद्धाननश्चंचलपक्षयुग्मकाकानुनादोविरुद्धातिमस्कं छायायुधउन्नतदास्थियानवादि
नकोयदिकुद्दनाश्च १०० आकुंचितेकुंघ्रिरुपेतचित्तोदीनस्वपोभास्करमीक्षतेच काष्ठादिकंकुट्टयतीहयो
वायुश्चादिकानर्थकरःखगोसौ ९ तुंडेनपिंछंविलिखन्स्वरेणवरेणयोरौतिनिरीक्षतोर्वा एकेनपादेनतथो
पविश्योक्तेसबंधंपुरलोजनस्य २ विष्ठोमयेन्यस्यतियस्यमूर्ध्नितस्यानतन्नासरुजोभवेतां यस्यास्थिखं
डंविस्रजस्यसौतुप्रयातितूर्णंनगरीयमस्य ३ ब्रह्मप्रदेशेविहरन्नृपिपासोकलत्रदोषंजनयत्यवश्यं नृरूप
संगतुरंगमानांशिरोधिरुढोनिधनायतेषां ४ नदीतटेवाथरटन्नरण्यांस्वरस्वरोव्याघ्रभयापगंतुः नेवातुरः
क्वापिमनोहितापनदृष्टचेष्टःक्वचिद्वदुष्टः ५ यात्रोद्यमेसैन्यबधायकाकेदृष्टंरथेभाश्वनृमस्तकेषु अया
तियस्याभिमुखोबलस्ययुद्धोद्यमेतस्यपराजयःस्यात् ६ समग्रकंकेदृकेनृपस्यकाकेप्रविष्टेविविशंतवि
नापि संयुध्यमानेरतिभीःसमस्यात् महारवःसंधिरयुध्यमाने ७ चिन्हंध्वजछत्रकृताधिरोहःसमुद्यतं
शत्रुबलंप्रपश्यन् आजोजयंजल्पतिभूमिपोनंतनध्वनिःस्यात्सरोचकाकः ८ गतिस्वरोवायससंप्रयुक्तो प्रा
चाकलायोदितयेपरिस्यात् एवंजनोप्याचरतिप्रभूतोयथोदितंतत्रनथार्थलाभं ९ दिग्यामचक्रेषिशुभा

शुभानिकलानियाजिप्रतिपादितानि प्रतिष्ठमानस्यतथाविधानिभवंतिवानीहवदंतिनज्ञाः १० इतिकाकरुतेयात्रिकाप्रकरणं स्थानस्थितानांकथयंतिकाकाश्चेष्टाविशेषेणशुभाशुभानि प्रबोधिताप्राकृतकभीर्येस्तलक्षणायक्रियतेप्रयत्नः भ निष्कारणंसमिलितारुवंतोयामेत्रनाशायभवंतिकाकाः रोधंचक्राकृतयोवदंतिसव्यापसव्यभ्रमणाद्भयंच १२ तथानमाऊर्ध्वऊर्ध्वसंस्थाराज्ञोरुवंतोजनतानिनाशंलोकंचचरणप्रहारैःरुद्धंजयंतःपरचक्रवृद्धिः १३ यःस्तातिथूस्यांबुविलोक्यरोतिरुष्टिंसमासंशांतिनायसोसौ जलस्थलप्राणिविपर्ययेणवर्षाकृवृद्धिंभयमन्यंतरातु १४ मेध्यंदिनेवेश्मनियस्यकाकोविरौतिरौद्रविधुनोतिचोंगैर्हरंतिचोराद्रविणानितस्यश्रवतथोन्योभवतिप्रमोदः १५ रुवन्बहिष्टस्तृणपर्णवक्त्रोऽकाशभिक्षुरुदःकरोति स्यात्स्थितस्याप्यथवास्थितस्योदुःखंप्रभूतंदिवसत्रयेण १६ आयासलाभंभुविभुमिलाभंविघ्नंजलेयात्रविकार्यनाशं करोतिकाकोविरुवन्नरस्यप्रस्थापनस्थानगतस्यचापि १७ द्वारप्रदेशेरुधिरानुलिप्तोविरौतिकाकःशिशुनाशनाय पक्षोविधुन्वन्विरुवन्विचेष्टन् शीतेप्रवृष्टेचभवेन्नशस्तः १८ भ्रमंभ्रमंश्चौद्धविधायपक्षोकाकःकुनारःप्रलयंकरोति क्रुधाधिरूढःकरशीतरैश्चरोगेणरुक्कुरुतेनराणां १९ दृष्ट्वेतनेचोपहतेरवेनविनाशलाभावपितादृशःस्यात् रुक्षस्यपीतेरजनस्यसुक्ष्मेचलस्यकर्पासमयेभवेतां २० प्रश्नेक्षतिरोगविनाशबुध्याहंसासरोगंसरवःप्रदीप्ते शीतंप्रदेशेकरटिश्चिरेणरम्यारवोरोगमुपाकरोति २१ प्रश्नेशुभेशीतदिगाश्रयस्थःशीतस्वरोवक्तिशुभंरवोनः योवासमस्तंशुभदंवदंतिव्यत्ययेव्यत्ययहेतुरुक्तः २२ विरौत्रिकुंभेमणिकेथवापःसगर्भवत्सासुनजन्महेतुः उड्डीयतेकंटकिनीचशाखांमोक्षायराजागमनायकाकः २३ अन्नादिविष्टापिशितादिभिर्यपूर्णानोभीष्टफलप्रदासौ मंत्रादिसिध्येवणिगादिलाभेशस्तोविवाहादिविधौचकाकः २४ इष्टार्थशोभ्वादिषुवा

65
1918

हनेषुउत्पादिसंस्तुःस्तरवास्यिकारी बध्यागमंजस्यनिशोरणादौदृष्टार्थशोद्यघनस्थितसन् २५ रायस्यःकुलकुलध्वनिंयदाव्याहरेद्वनस्यमुरुःसरा अभ्युपैतिपथिकोपराध्यानीसर्वकार्येसुखदेवरस्यसु २६ इरंविहस्तायुगंपृथिव्यांमहाभयंशाकुनिकावदंति यद्वापसौमेथुनसन्निविष्टोदृश्येतयद्वाधवलुःकदाचित् २७ उड्डगविद्वेषभयंप्रवासबंधुस्वयंव्याधिधनापहाराः बुद्धिप्रणाशाकुलतापदेवान्नाणांभवत्युत्तरदर्शनेन २८ रामायतस्त्रचितउःखराशेःस्नानंबहिस्तत्क्षणमेवकुर्यात् आत्मीयशक्त्याचसदक्षिणानि द्विजायदद्यादसनानि २९ नयेद्दहःशोषमपुण्यहन्याशायीतभूमौचकृतोभभस्तः स्नात्वाप्रभातेविरतीतशांतिर्दद्यात्तथाशक्तयाऋषिंगुरुभ्यः ३० हविष्यभोजीनभजेत्प्रनारीद्विजानिसप्तत्रिगुणानियावत् अकाकघातव्रतमादरेणबलिंचदद्याबलिभोजनेभ्यः ३१ देशेतुयात्राद्रुतमेतदुर्गमालोक्यतेतत्रसमापतंति अदृष्टदुर्भिक्षभयोपसर्गाचोराग्निशत्रुभयधर्मनाशः ३२ कर्माणितस्योपशमायराजाप्रवर्तयेछांतिकपौष्टिकानि अनाद्यगोभूमिवसूनिदद्याद्गुरुंविरध्यानचयाचदृष्टं ३३ इतिकाकरुतेस्थानस्थितप्रकरणं अथस्वरः काकामितिस्त्रीमधोविरावः कोंकोमितिस्यात्सनिपातहेतुः ३४ करोतिकुंकुमितिचार्थलाभंकंकंध्वनिःकांचनलाभमाह कंकंमितीत्थंनिचयोगदाताभोगायकोकामितिशब्दितंस्यात् ३५ अपत्यलाभंकुकुदित्यनेनगोर्तुःफलंककवदित्यनेन ३५ कोंकोमितीदंशुभलाभकारिकुंकुनिनादःप्रियसंगमाय कूंकूमितिकूमितिचत्रयोमीकोंकामितिशोचरचौरणाय ३६ कोंकोमितिकोमितिचद्विरुक्तंकूंकूमितिकोकुकुदूरितोरं रुतंप्रदिष्टंमरणायरणांगोर्तुर्विनाशंकुरुतेस्वगस्य ३७ कोंकोमितिशार्थविनाशनायस्थलस्थणेसन्निभयायशब्दः किंकिंतिकोकाचितियः कथंचिन्मुक्तुंकुस्यात्समतोबधाय ३८ स्यात्काइतीदंसफलंसदेवमित्रासयेत्काइतीदृशंचकाकाइतीदंचविघातकारीकथंतीकाकोवदतिस्वतुष्टः अहारहोपायचकाकठीत्तिस्यात्राकुरुकुध्वनिंतरणाय केकेध्वनिंशकुचिचिंदि

कौचिन्नयस्तिरस्यात्सुरङ्गणाय ४० यः क्राङ्क्षतिप्रोत्सवतिस्मरेणउद्वहत्यंस्यान्मरुतेफलाय कामिन्ययद्वाहन
नाशनंचरतिर्थकुरुतेकुर्वसीद ४१ यः क्राङ्क्षतीदंविरुतेफरीर्घहुतस्वरेणोअरतिप्रमोदान् उत्साहहीनाश्चम
ह्यायुक्तःसवायसःकार्यविनाशनाय ४२ समिषकविकविनीभोज्येद्वारयेत्कतिकतीतिचासनं अस्युपेतिस्वर
कुसभाषितेनोषितःशवशाचारवेशाबः ४३ स्यात्कलिःकरकरध्वनीचूर्णोजायतेकणकणध्वनीस्वरः आभ्रजे
कुलकुलध्वनीप्रियःसोदनेकरकरध्वनीरधी ४४ एवंप्रकाराबहवोपरेपिप्रशोनरीभावलिभोजनानी भवंतिशा
स्त्रावकृतेचुक्तिंचिरस्मामिरुक्ताःकृत्यलक्षणीयः ४५ इतिकाकरुतेस्वरूपप्रकरणंषष्ठं हितंनरेभ्योमुनिभिःपुरा
णोःस्नानंयद्वकंबलिपिंडयुक्ता तदुच्यतेसंप्रतियेनकाकायरंतिसंबलिदानतुष्टाः ४६ अरक्षिणस्यादिशिय
प्रकाकैःयुक्तोभवेत्तीरसरुप्रशस्तः गत्वानुरतेर्हतिनकाकानिमंत्रणीयाबलिपिंडभोज्ये ४७ प्रातस्ततःशौर
सरोवरस्तादृशोध्यलिंपन्नवगोमयेन भूमिप्रदेशेचतुरंसमस्यमध्येचयेअस्यमुरारिभानुन् ४८ इशाधिवेवस्य
तयातुधानजलेशवायुद्रविणेशशोभन् अभ्यर्चयेदष्टकदिक्षुभक्त्याक्रमेणचाष्टावधिलोकपालान् ४९ नमोयु
तैःसमणवैश्वसर्वान्निजाभिधानैःप्रयतोमनुष्यः अर्घ्यंसमालेपनपुष्पधूपनैवेद्यदीपास्तरक्षणानि ५० आ
वायकाकांस्तरुसंश्रितेषानभ्यर्चयेप्राक्तनमंत्रशक्त्या ततस्तदर्थंबलिमाज्यसिक्तंमंत्रेणदद्याद्धिभक्तपिंडं ५१
अथमंत्रः ॐइंद्रायनमः ॐयमायनमः ॐधनदायनमः ॐभूतनाथाय॰ ॐवायवेय॰ बलिमृण्ह२रमस्वाहा इ
हीर्थकार्यस्यमथापससतनः प्रदेशेकरस्यचेष्टा स्वशंकृतागामिशुभाशुभार्थसंलक्षयेन्निश्चलपाणिपादेः ५२
पूर्वेणखादन्सुरुचिनयष्टिंकरोतिवनेदिशिवक्रीभीतिं काकोनगाशंदिशिदक्षिणस्यांनैऋतेगोविड्रुरुत्पदि
शः ५४ जलेशदेशाभिमथार्थसिद्धिंवायोदिशातिप्रभवास्यदृष्टिः सौम्येसुखारोग्यसमीहितार्थानीशानदेशे
चितस्यभीष्टं ५५ बलौबलुप्तेकरटैःसमंतात्कार्येविघिर्यंप्रतिभाषनीयं बलौविकीर्णेचिनभक्षयंतियदातदा

67
1918

नोभयदाभवंति ५६ क्षीरद्रुमारामचतुष्पथेषुसरित्समीपगिरिशालयेषु देवोबलिभतदिनाष्टमेषुकुल्माषदध्योदननंड
लाद्यैः ५७ इत्येकपिंडप्रकरणं पिंडत्रयस्याथविधानमेतदाख्यायतेयत्किलनारदाद्यैः दृष्टंमुनींद्रैरशुभंशुभंचयथा
वदस्मिन्कथयंतिकाकाः ५८ गत्वाशुभेऽह्नःप्रहरेचतुर्थेदेशेषुपूर्वप्रतिपादितेषु नरेणपिंडत्रयभोजनार्थंकाकाःप्रयत्नेन
निमंत्रणीयाः ५९ ततःप्रभातेप्युपलिप्यभूमौतस्योपरीहिनमंत्रयुक्त्वा ब्रह्माच्युताहःस्तिलोकपालाःकाकश्चकेक्ष
मनोर्चनीयाः ६० दध्योदनायेर्घिहितंनिवेद्यपिंडत्रयंमंडलकस्यमध्ये अभ्यर्चयेदक्षतपुष्पधूपैर्मनोहरैर्यत्परोमनु
ष्यः ६१ गतेःसिपेत्रादिरानुक्रमेणपिंडेषुहेम्नप्रथमेहितायेरूपंतथालोहलवंत्तीयेशौचंचकुर्याद्बलिपिंडतुर्ये ६२
त्रिसंक्रतोविनिवेद्यमंत्रैःपिंडानिवेद्यावलिभोजनेभ्यः मंत्रौनमोद्वाहनतोषितेभ्यः कार्यविचार्यावसरेननस्क ६३
ॐइतिदिनिरटिकाकयंद्वालिस्वाहा इतिपिंडाभिमंत्रणार्थे ॐअत्रणेविश्वायकाकचंडालायस्वाहा काकायनमः
काकेनभुंक्तेसहिरण्यपीडेनेयंनरेरुतममात्मकार्थं भुंक्तेसरूपेखलुमध्यनस्थोद्वाहनभुंक्तेत्वधमप्रदिष्टं ६३ विवा
दवाणिज्यविवाहयुद्धिस्मार्थचिंताकृषिभोगरोगाः संयामसेवानृपकार्यदेशाद्यास्यद्योस्मिन्यरीभावनीयाः ६४
चेष्टामयामोविधातियानि प्रदक्षिणादक्षिणपक्षमुग्रैः यीवांतथोग्रैकुरुतेस्वशब्दंस्थानंयशोन्यंश्रयतिद्रुमंथा ६५
गर्वंविधायोविधयातिचेष्टांपिंडंसमाधायशुभःखगोसौ अभीष्टकार्यादधिकंकरोतिचेष्टाविपर्यासनथान्यथासं पि
डंसमाधायदिप्रधानीशोनादेशंगछतिकाकपक्षी पूर्णेफलंतत्कुरुतेनराणांचिकीर्षितंस्कनियत्रतत्र ६७ काकोयदी
त्यादिमुख्यपिंडंप्रयाचितोसौककुभंनरानी अस्कनमंकार्यफलंप्रदर्श्यतनः समस्तंविनिहत्यवश्यं ६८ द्वितीयकंपथ
पदस्थंपिंडंदुदुंबरेशोनिदिगाश्रयेण फलंतदानीमशुभंनराणांज्ञाप्यंखगोज्ञस्यतिकार्यकाणां ६९ काकःसमादायज
घन्यपिंडंयातेप्रतीसौककुभंवदंति कार्यंजघान्यादधिकंजघन्यस्यान्मध्यमंमध्यमपिंडभागे ७० इतिपिंडत्रयप्रकरणं म
हर्षयोद्वायसशाकुनेस्यचदंतिसारादपिसारभूतं पिंडाष्टकंयत्तदशेषमेतदाख्यायतेकार्यविनिश्चितार्थं ७१ शुभे
किकाकानधिवास्यसार्थं पिंडाष्टकंभोक्तुमथप्रभाते तत्कालयोग्यानिसमस्तवस्त्वाहायथायाद्धिरथ्रमतः एक
नरेशेनरुपार्श्वभूमौरहोमथाभ्युपलेपितायां रूपंचगव्येनसमुक्षितायांरम्योपहारेरुपशोभितायां ७३ विधायपू

ज्ञोकुलदेवतायामध्येननोक्तास्यविरिक्तदेयं भक्तेनसर्पिर्दधिमिश्रितेनपिंडाष्टकंप्राग्विगनुक्रमेण ७४ पक्षीद्रवन्यंतकरा
समेदानविल्वधिरंधिधनदमहेंद्र प्रवादिकाष्टाक्रमयोजितेषुन्यसेत्क्रमादष्टकपिंडकेषु ७५ नमोयुतैःसप्रणवैश्चसर्वान्नत
नोर्चयेन्नाभिजनाममंत्रैः अध्यासनालेपनपुष्पधूपनैवेद्यदीपाक्षतदक्षिणाभिः ७६ अर्घ्यविनेभ्योविधिनोदितेनपिंड
ष्टकैसनदनुद्विजेभ्यः मंत्रेणसंमंत्र्यनिवेदनीयंकार्यविचिंत्यापरंचकिंचित ७७ मंत्रःॐनमःरवगयतयगरुडायखाहा
शेणष्टकमुपिंडिगृह्यमाणेमंत्रोक्तिः यथादृष्टंनिमित्तंचकथयास्यस्फुटंमम ७८ काकेनपिंडेप्रथमेगृहीतेनिष्टनचि
न्तितापिभवेत्कृतार्थः उद्वेगशोकौसफलप्रवासोहानिःकलिर्भवनीद्वितीयः ७९ यामेरुगात्रंक्षयमेत्सुतःस्युःपिंडंचतु
र्थेविजयोरणेषु स्याद्दक्षवेभीष्टमकष्टसाध्यंभवेत्प्रथासोविफलश्चषष्टे ८० तस्तीहतश्रीस्थितमेवकार्यंभुंक्तेनतस्मि
ध्यतिसोम्यपिंडेसंतापशोकौफलदानयाश्चपिंडेष्टकेवायसभक्षितेषु ८१ पिंडंनगृह्णात्यथवानभुंक्तेचंचूनखैर्विक्षि
पतिस्मितोयः कार्येषुसर्वेषुनसप्रशस्तोध्रुवंतिथोरंसमरंचपुंसां ८२ इतिकाकरुतेपिंडाष्टकप्रकरणं आद्यंपंचाश
तद्रागरुतैर्दग्धकर्मोदितं काकालयपरिक्षाच द्वितीयेदशभिस्त्रिभिः १ रुतैस्त्रिभिस्तृतीयेचुकाकोलूकपरीक्ष
णं द्विचत्वारिंशतारुतैः पीतुर्यप्रकीर्तितः २ रुतानिविंशतित्रीणिस्थानस्थास्त्रेचपंचमे स्वरप्रकरणंषष्ठं रुतै
र्दशभिस्तथा ३ एकादशभिराख्यातैश्चत्वारिंशंचसप्तमं पिंडत्रयविधानाख्यंचतुर्दशभिरष्टमं ४ पिंडाष्टकंवि
धानार्थंनवमंपरउदाहृतं अंत्यप्रकरणंतथ्यंरुतान्येकादशैवहि ५ नवप्रकरणान्येवमाकुर्वालिभुजारुते सामस्त
नवरुतानामकारणाधिकंशतं ६ इतिवसंतराज०शाकुनेद्वादशोवर्गः १२ निशाचरःपाथरयः पृथिव्यांयःपि
उलेतिप्रथितोभिमानः उसादिनाश्चर्यपरंपुराणिनिरूपयामःशकुनानितस्य १ तत्रतावदधिवासनोविधिःक
थ्यतेतदधिवासनेकृते तोयमेतिशकुनाधिदेवतातेनसाभवतिसत्यवादिनी २ विमर्शकःशाकुनशास्त्रदक्षः
विशुद्धधीःसंततभियुक्तः यथार्थवादीशुचिरिंगितज्ञोभवेदिहाकार्यपराधिकारी ३ यदादिनक्षेयहलग्नशुद्धिः
स्तारावलंचद्रबलंतथैवप्रसीदतथाभीप्सितकार्यसिध्येषंगक्षणेयाशकुनंविरीक्ष्यं ४ क्षीणेचद्रेतिथिदुःसहा
नीलंदृषिनंधरणीकथनादिनं पर्वत्रजलहंसकुलीचरंवर्जयेच्छकुनदर्शनेदिवं ५ क्षीरिणंसफलपुष्पपल्लवंस

69/198

र्वरोपरहितंकभुमिजपिंगलायुगलनिश्चितायंशस्तमाकुरुधासनेदुमे ६ स्नातःशुचिपोदुरवस्त्रधा
रीयत्नेनकृत्वापितरंचकार्यं अचार्यमित्रानुचरैःसमानंसायंव्रजेद्वार्णिनरक्षमूले ७ गात्रंमाग्रोचयवंचन
त्रविशोध्यलिपेन्नवगोमयेन तस्मिन्विरध्याद्दुरितंविचिंत्यंपिष्टानकेनाष्टदलंसराजे ८ मृदादिनोद्धृत्य
मथप्रकल्पंनिवेशयेत्पिंगयुगंसरोजेतथैवचेंद्रीमपिवक्ष्यमाणध्यानाकृतिंपिष्टमृदादिस्पृष्टं ९ क्रमेणका
काक्षकरशास्यपीडुनिवेशनीयाःदशलोकपालः इंद्राणिकालास्यपपाशिवायुयक्षेश्वरादुर्ध्वमजोऽनुतीयः
१० नमोयुतैःसप्रणवैश्चसर्वैःस्वनाममंत्रैःक्रमतोर्चनीयाः अध्यासनालेपनपुष्यधूपैःनैवेद्यपुष्पाक्षतदर्
सणाभिः ११ अर्घ्यमंत्राः ॐरक्षस्थानायनमः इत्यासनेॐ क्रों क्रीं क्रूं बलिंअस्मिन्रक्षेअवतर२स्वाहाअ
नेनरक्षमंत्रेणचेंद्रीरक्षेनावतारयेत् ॐपिंगलमेखलेरात्रीचारणीअक्षपुत्रीसत्यमनुरूपेस्वाहाइत्यावा
हनमंत्रः अथपूजाहोममंत्रः ॐह्रीं क्रीं श्रीं क्रूं चिलिचिलीप्रणामबीयदृष्टिपूजाजपस्तोममंत्रः ॐसिद्धिचा
मुंडेरुक्षपिंगलेस्वाहाॐनमोभगवतीकालरात्रिमंत्रमूर्तिमाहेश्वरीचामुंडेप्रज्ञालिनियोगेश्वरीअगछागछस
र्वसिद्धिंदेॐक्रींचिलिचिलिशत्रूच्चाटयस्वाहाइत्याधिवासनामंत्रः गुरूपदेशात्समवाप्यमंत्रंशतंजपेत्तत्रकृतावधा
नः होमादशांशेनचमंत्रजप्यानतोविधेयोमधुनासमिद्भिः १२ उदुंबराश्वत्थपलाशशाखाद्वयंप्रकोष्ठोदरलोड्
याभिः कृत्वासमिद्भिमधुनाघृतेनआनंविरध्याद्धितावधानः १३ शयाधिरूढंनकपालहस्तंमुधोभूतिसितं
गयष्टिं उलूकचिन्हांनरमुंडमालांनिमिसदेहांरुधिरेक्षणंतां १४ असृग्वसाचर्चितकृत्तकायांकारांडपंचान
नचर्मवस्त्रांविभीतकस्थामिलिभीमरूपांचेंद्रीस्मरेत्पिंगलिकांप्रपूजां १५ पुमंश्चसंतंचचर्चितमक्षिनेत्रंप्र
वेश्यसांडुरवस्त्रसूत्रैःयथावदभ्यर्चनतोपितायपूजांसमस्तांगुरवेप्रयुंक्ते १६ अराध्यदेवीविधिनेदृशेनप्र
योजनंसंविनिवेद्यतस्मै दृष्ट्वागृहीतांककुभंविधायदक्षेनतश्चेन्नमेकचित्तः १७ वक्षोजलिप्तंमिनिविष्टजा

नुः प्रणम्यभक्त्याशिरसासमस्तान् आचर्तयन्मंत्रमथात्मगेहंव्रजेत्स्मरन्पिंगलिकांमनुष्यः १८ भोजयेद्दध्युदान्यपायसैः
श्रद्धयाकतिपयाकुमारिकाः आत्मनोविदधीतभोजनंतद्गुरुस्वजनबंधुभिःसमं १९ शायीतपश्चाद्विजनेरजन्यांयामंत्रय
थावरथप्रबुध्यात् स्वप्नेस्मरेद्योभवतीहलब्धंतत्समाकूःशाकुनागमस्तः २० तत्रैवतूर्यप्रहरेरजन्यांगत्वापुनस्तस्य
तरोसमीपं प्रपूज्यदेवीशफतोश्वदत्तावाचस्वपाकार्यमुदीरयेत्वं २१ नीत्वेतरात्रादिविचारकोहंयत्पिंगलायाविहितेन
किंचित् तत्प्रत्यपुत्रीविदतादशेषान्विशेषतःशाकुनिकोवगच्छेत् २२ इतिपिंगलाकल्पेबंधवासनप्रकरणं यादृक्स्व
रज्ञानमिहोपयुक्तंतादृग्यचेष्टाफलयोगमेति यत्पिंगलोरात्रिचरःपतत्रीतेनस्वरोस्तावदुदाहरामः २३ यःप्रार्थिवो
सौयदिमायभाग्यः सकोलकेयःस्तिहतेजसोसौकुरुंगलीयोनिलजःसवीशोयस्त्वंतरिक्षोकिसरःस्वरोसौ २४
एकमात्रउदितश्चिलनाहस्याद्विमात्रइरयस्तचिलीति यःस्वरश्चिलिचिलीचिलिलोस्यान्मात्रिकेश्चिलिचिलिति
चतुर्भिः २५ यःस्वरश्चिलिचिलीत्यनुकारः पंचहरिमोन्नेतंकथयंति एवमेवकिलपिंगलपक्षीपंचधोऽरतिपा
र्थिवाचे २६ स्यात्स्वरःकिंचितिमात्रयैकयायःकिंचितिसपुनर्द्विमात्रिकः स्यात्त्रिभिःकिंचिकिंचीतिमात्रिकेः
गारवःकिंचिकिंचिश्चतुर्लघुः २७ निःस्वनःकिंचिकिंचित्सनुरूपःपंचमात्रउरीतोमतिमद्भिः पिंगलेस्वगरवोजल
संज्ञानादृशःसृजतिपंचनिनादान् २८ निस्वनःकिंचिकिंचि कुगितिमात्रिकोमोत्रीयश्चिकुंचितिसत्रभयमात्रः
यःककुंचितिसत्रिलघुःस्यात्मात्रिकैर्गुजगुंजतिचतुर्भिः २९ यस्वरोभवतिपंचकुकारःस्त्रिपंचलघुनोकथयं
ति इहशानिखलुपिंगविहंगःपंचतेजसरुतानिकरोति ३० मात्रिकंचिचितिनिःस्वनमाहुःश्वाचितिध्वनिमिहो
भयमात्रं चीचुरित्यथलघुत्रययुक्तंचाहुर्यपुनरर्घचलुप्तं ३१ चीकुचिगितितथेहनिनादंपंचमात्रमृषयोनिग
दंति मारुतानिविरुतानिविहंगःपिंगलोजगतिचत्वारिपंच ३२ सएकमात्रस्तगतिध्वनिर्योभवेद्विमात्रश्चिरइत्यपी
ह मात्रात्रयंस्यात्कुररुध्वनोचकिकीचितिः स्यात्लुधुभिश्चतुर्भिः ३३ अभिनरुपेश्वरितिस्वरेरुक्तयःपंचभिःस्यात्स

71
1918

तुपंचमात्रः एवंविधानेश्वरनामधेयान्पंचश्वरान्मुंचतिपिंगलाक्षी ३४ यःसंहतोमात्रकपंचकेनस्वरःस्थि
रकस्मन्लघुप्रदिष्टः योऽर्धदितीयःकथितःसदीर्घःप्लुतःसतुस्यान्नवभोदितीयः ३५ निस्वनेलघुगुरुप्लुतसं
ज्ञैःपिंगलेनविहितैःपुरुषाणां तुल्यमध्यसकलानिफलानिस्युःऋमादितिवदंतिमहांतः ३६ तत्रस्वरेणास्ति
निजेनपिंगःसल्लापकारीपुनरीभसेनः कामातुरोजल्पतितेजसावैशांतात्मयोमीकथिताश्चनादः ३७ वा
यव्यशब्दंकुपितःकरोतिशोकादितोनामसशब्दकारी ज्ञात्वाविनोहावपिपिंगलस्यबुधाःप्रतीमाचितिनिर्दिशंति
३८ इतिपिंगलारुतेस्वरमात्राप्रकरणं २ भव्येषुतेजोनिलखात्मजानांमात्राविभेदःकथितःस्वराणां बलान्यथे
षांककुभांविभागेःमित्रारिमध्यस्थितयाचदाभ्यः ३९ प्राच्यामपाच्यामपिपार्थिवाख्यमाप्यंप्रतीचीधनदाशयो
स्तुरुतंपुनस्तेजसिमग्नकोणेवायव्यकोणेनिलजंप्रदिष्टं ४० इशानरक्षोधिपकोणथोश्चबलाधिकंनामसशा
द्वमाहुःजलावनीजोसहजोनिनादोतयोस्तुमध्याज्जलजोबलीयान् ४१ पानीयतेजःप्रभवावरातीपानीयमः
स्याद्बलवीरुत्पयोरुशब्दावरीमारुतनीयजातौश्रेयांस्तुमारुतजोबलेन मध्यस्थवर्तीगगनाग्निजातौ बली
तयोर्नभस्यएवनादः ४२ व्योमोद्भुनादोनरिपुनमित्रेवरस्तयोव्यामचरोबलेन ४३ सोतार्दयुक्तोस्तिबलिज्ञातौ
बलीतयोःभूमिरयोप्रभूतैसमीरतेजःस्वरयोःसबलीबलीतयोश्चापिसमीरणोत्थः ४४ अरातिराप्योदहनोऽनव
वस्यशत्रुस्तथाप्यस्यसमीरजातःस्यात्तेजसोभूप्रभवस्यमित्रंवायव्यशब्दःकृद्दग्निनस्य ४५ वैरिणोप्रथमक्र
मसमुत्थोपार्थिवस्यजलमारुतशब्दो तावपीहसमनेत्रजातौसोदरंप्रथमतःसहनेन ४६ आकाशनारंकथयं
तिशब्दंवुप्रायेणविज्ञाःसकलध्वनीनां एवंबलेसोदरवैरभावेमध्यस्थितोचाप्युदितस्वराणां ४७ फलंसमस्तंभु
वनेस्वकीयेभवेत्तथामित्रगृहेफलार्धं फलस्यनाशोरिपुमंदिरेषुजातेर्निनादर्बलकथाकथंचित् ४८ इतिपिंगला
रुतेस्वरबलप्रकरणंतृतीयं ३ धनुर्गभीवंध्यइत्यत्रतिस्रः प्रक्षेप्यस्मिन्कालभेदेनसंज्ञापिंगोक्तानांपार्थिवा

दिस्वराणां मारुत्यास्यामश्वाद्यसंज्ञाफलानि ४९ स्यासार्थिवः पूर्वकुक्षिभागे धेनुर्दिनारो प्रहरद्वयेचा सरवग
र्भः प्रहरत्रितयेवृध्यो निशोत्तप्रहरद्वयेतु ५० प्राच्यावधेनुर्दिवमार्धयामा स्याद्यामभाजं वहनस्युशास्त्रः निशादि
यामंद्वितयेसगर्भाविध्यो निशांते प्रहरद्वयेच अर्हर्दिकाद्या युगादिनांतं यावद्भवंसंबुरबोगर्भः दिनस्यमध्ये
स्तमयेचधेनुप्राच्यांतथारव्युदयेप्रतीच्यो ५१ महानिशायांजलजश्चवंध्योगर्भोनभोजोदिनतूर्ययामे वंध्योदि
नारोरजनीतृतीयेयामेदिनेसास्तमयेचधेनुः ५२ धेनुनिशायाःप्रथमेद्वितीयेयाम्येतृतीयेखथगर्भसंज्ञा बध्य
श्चतुर्थेप्रहरेप्रतीच्यांपिंगध्वनिमारुतनामधेयः ५३ सद्यफलंधेन्वभिधेश्वरेस्यात् चिरात्फलंगच्छतिगर्भसंज्ञः
वंध्यस्तवंध्यः कथितःफलेनमनोपयुक्तः कथितेवकार्यः ५४ इतिपिंगलाकृते धेन्वादिफलप्रकरणंचतुर्थं धे
न्वादिसंज्ञाफलमुक्तमेवपिंगादिनांसकलंस्वराणां भूतोयतेजःपवनद्युजानां क्रमफलंसंप्रतिकेवलानां ५५
असंयुतोन्येनरवःपृथिव्यास्यात्संचमानोपिफलेनहिनः तथाविधोसौयदिचैकमात्रःस्त्रीशातुल्योभयदःसदैव
५६ स्याद्द्वितीयः फलमात्रदर्शी पूर्णोधराजोनिनरः कदाचित् एकाकिनोन्याश्चतुरोनिनारान् पूर्णानपित्रासक्र
तोवदंति ५७ आप्यादिशब्दैपुनरेकमात्रैःरोगनरीयोमरणंकलिश्य एकाकिभिस्तुर्विविधास्त्वनर्थाः मात्राद्व
याद्यैरपरेभवंति ५८ भूम्यापसंज्ञोशकुनाधनीयोशुभेषुकार्येषुशुभप्रदोतो वाच्यस्तुकार्येषुशुभाशुभेषुरुग्दु
खभीवैधवधादिकेषु ५९ एवंस्वराणामिहकेवलानांफलंप्रदिष्टंवसुधादिजानां अर्थद्वियोगेनविमिश्रितानां फलान्य
मीषांक्रमतोवदामः ६० स्यातांक्रमाद्भूमिजलध्वनीचेत्संपद्यतेसत्सकलोभिलाषः तोचेद्भवेतां विपरीतभूतोभव
नरास्थानधमोपघातः ६१ अनेतरंपार्थिवशब्दमश्वेत्स्यांतेजसस्तद्वतीष्टसिद्धिः एतोभवेतांविपरीतभावौना
शायकार्यस्यसमीहितस्य ६२ शब्दोधरामारुतजोभवेतांक्रमेणलाभोवधनक्षयायव्यत्तिक्रमातौभवतोयथानुहानिस्त
थाक्रपुरतोर्थलाभः ६३ भौमोविनाशानृवरवःपरश्चेत्सुखंनरापार्श्वकरंचपश्चात् क्रमेपरित्यज्यपराभवेतां

13
198

दुःखंकरोतीतरनुप्रमोदः ६४ अप्यस्यपश्चाद्यदितेजसस्याक्लाफलंतन्नियतंनिहंति आदौतुजातोयदिपीहसि
द्धिंसर्वंफलंतद्धरतिप्रसह्यः ६५ पश्चात्तुजातोनिलजस्तनश्चेत्समीहितंतत्सहसानिहंति भयंस्वयंचद्विषतस्तता
स्तयोविपर्यासनयावदंति ६६ अंभोरवाद्यनरभांवरश्चेत्कृत्तक्लोतमरणंप्रविष्टं विपर्ययातोरिपुसंपरायेश
रीरकाशैकुरुतेनगणां ६७ शब्दोक्रमात्सावकवातजातोविभेदिधत्तेभिमतोनिसिद्धिं तयोश्चतेवैसुतिवेपरित्या
न्मरुत्कभर्यंवाप्रभवंतिप्रभूतं ६८ क्रमेणयद्वाक्रमवेपरीत्यात्स्यांताध्वनीतेजसनाभसोक्तेन् तदाद्यगंडेत्रियमेनवि
द्यान् अरुत्पुरुषंकलहंभयंच ६९ प्राग्वातजोनरभांवरश्चेत्शब्दस्तथाचित्तविनाशमाह विपर्ययेनस्वनयोरवर्ण
रणेनगणांमरणंवदंति ७० कृताशनाकाशसमीरशब्दाः शब्दोनरादुनरमुद्भवंति एकाकिनोयायदितत्रविष्टा
शुभायकार्येशुभभावहेषु ७१ अन्योध्वनिःपार्थिवनादरूपीमध्येस्थितोसौशुभराविशेषात् पश्चात्त्रयोरुश्च
नमध्यवर्तेनिरुक्तापिकार्येषुभदंनमाहुः ७२ इतिपिंगलारुते द्विस्वरयोगफलप्रकरणंषष्ठं एवंद्विस्वरयोगानिनरायष्ठा
वस्कलंचतेषांकथितंसमस्तं अथत्रिसंयोगसमुद्भवानांक्रमःफलंपिंगलजल्पितानां ७३ मध्यतोभवतिपार्थिवो
व्ययोवायुनभोगगनजोथशारवः स्याच्चराप्रसवतोधनक्षयोनिश्चयेनमरणंचदेहिनां ७४ भूजलानलखरवायुदि
क्कालास्तथाभवतिषड्नभाः अष्टभूमिरहनस्वनैःपुनः स्याद्भिरेणफलमीक्षितंनृणां ७५ तेजसाप्यवहि
मारुत्योरवस्त्रिप्रयोजनसखावहाः मध्यमाः किलपरंतेपुनःभेंगैरुदीरयतदास्तदारुणे ७६ भूमिवातगगनस्व
नाथदिव्यनामिशकुनिनाक्रमान्नरा लभ्यतेप्रथमभीप्सितंफलंतस्यहानिरसुखंततोभवेत् ७७ वातवारिवि
यतारुतांनिक्रमांनिवेदुरेतनुधियांनिपिंगला इष्यतेसतिशुभप्रयोजनेदर्शयत्यतिशयेनतद्भयं ७८ ज्यो
मयातयरुधारथारयेः दीर्घैः स्वधनहानिरायतौ प्रथमेनवरनंतरंपुनः पिंगलाभवतिलुब्धकोलभे ७९ इति

पिंगलातलेखिसंयोगफलंप्रकरणं फलानिसम्यक्परिकीर्तितानिचतुसमायोगवतामिहानी ८० उदाहरणम्:
क्रियतामपीहदृसनसंयोगवतोस्वराणां भूमिसलानिलमारुतनादानूयोवह्निंचतुरश्चवृरोसो पिंगखगः स
कलानिमनेषुश्रीजयकीर्तिंसुखानिददाति ८१ पार्थिवचारुणवानव्यस्थानूक्लिवक्रियानूयदिपिंगलाक्षी
गच्छतिनद्विजयंयुधियात्रासिद्धिसमीक्षितलाभसमृद्धिं ८२ भूमिकृतांशपयोगगनानांपिंगारवेणकृतेषु
कृतेषु स्यात्सरदेशसमुत्थलितानांवांछितसिद्धिरथागमनंच ८४ भूपवनांबुहुतानेशोग्राह्याःस्युःक्रमतोय
दिपिंगलिकायाः तन्नियमेनतयोरुधिरातांसिध्यतिधान्यदमीष्टमकस्मात् ८५ भूम्यानिलानलनीरनादा
नूपिंगखगोयदिमुंचतिपेन मोचयतेदृढबंधनबद्धंयस्यतिरास्यवसूनिबहूनां ८६ वारिभूमिदहनख
सनानांनिश्वनानूविदधतीपरियाद्या कन्यकांबरधनप्रभलापिंगलाथकुरुते पुरुषाणां ८७ अंबुभूमि
विपदग्निनिनादानूपिंगलोग्वरतिचेत्क्रमगस्तु तस्यसादरतिरूपःखलुयात्रासिद्धिमेतिपुनरागमनंच ८८
वारिवह्निपवनावनिशब्दानूयामतोयदिकरोतिनरस्य कन्यकाधनसरक्षणदिकृत्याभानूतदरातिचिरधास्त
थविघ्नं ८८ पिंगलाचरनजानियदिस्फवारिवाग्यचलिखवह्निरुतानि वियद्दाकृवसिधान्यधनादिप्राप्यतेन
खरेनतदास्यः ८९ वारियानदहनावनिवाचःपिंगलाचरतिचेत्क्रमगत्या चिंतकीर्तिंविजयानूलभतेनद्दियहेण
महतीवसमृद्धिं ९० तेजोधराचरिसमीरशब्दाभवंतिपिंगस्ययदिक्रमेण ध्रुवंनरानीकदहरागमेनप्रधानयोपि
द्दयोःकलिस्यात् ९१ तेजोमहीमारुतवारिशब्दैःग्राह्यंतेनक्रमतः क्रमेण पूर्वंभवेद्वांछितवस्तुलाभो योषित्समु
त्थःकलहस्ततस्यात् ९२ वार्योधुवातानिलजानिनादानूक्रमाज्ज्ञास्यतिपिंगलास्यः आद्योकलिस्याःमहतो
विरोधान्महार्थलाभस्तरनंतरंच ९३ तेजोजलोर्वीपवनाभिधानिरुक्तानिपिंगेनयदीरितानि तद्भूमिहेतोःकल

३६

75/198

हंमहांतंमहार्थलाभंचवदंतिसंतः ९४ क्रूतांशवातांबुमहिरुहेषुपिंगेक्षणेवोग्निषुतेषु कद्दिरुद्देनधनस्यला
भोपशाश्वद्दिषुप्रथतेप्रभूते ९५ समीरपृथ्वीजलवह्निनादैःमहाबलाभ्यस्यविरोधरोधी रोधंविधत्तेसतुसर्वद्दिक्षु
याचाक्रमेधीर्द्दपथेनथास्यात् ९६ समीरणांभोवनियाचकानांशब्दैःसमायातिगृहंप्रवासी ननश्चयोधिद्दिषयः
कलिस्यात्स्यालांकुमारीद्दविणागमंच ९७ पिंगेक्षणामारुतवह्निवारिभूम्यात्मकैर्नाम्यतिचेन्निनादैः युद्धंप्र
वर्तेननदग्धतानीदेवाद्दिकंद्रव्यमवाप्यतेच ९८ वाय्वग्निपृथ्वीसलिलोद्भवानिकरोतिचेत्पिंगीखगोरुतानि
नश्चिनभरःकद्दरासद्दस्यात्लाभोद्दिरण्यस्यचविग्रहेण ९९ वातांनलाभोवसुधाध्वनीनांपिंगोविधातायदिविग्रह
स्तनः नारीनिमित्तःकद्दरासरस्यात्पराजयस्तत्रचविग्रहेयान् १०० भौमांबुहोत्राशनानामसाख्यैःस्यातारुतेनो
भयकद्दिरोधो लाभःप्रवासेसरकलहःसहायेसहाक्षिरोगोपद्दिशमस्ते १ भूपांककांशकृतांशज्ञाद्यान्य
थाक्रमंचेद्दिरधातिपिंगः धनानिसिध्यंतिनदीक्षितानिनारीनिमित्तं कलहंतथाकुः २ क्षोणीकृतांशांबरवारि
नादाग्निनाधनाप्तिंरतिकार्यवैरं यात्रासुसिद्धिंविजयंरणेषुप्रसोप्रपद्यतेतिविराजलाभं ३ धरानभोभोग्निरवेभ्यनु
भिःपिंगेक्षणेनाहितैःक्रमेण यात्रासुसिद्धिंविजयंरणेषुश्रेयोभवेत्सन्यसमीहितेषु ४ धरांबुवातांबरजानि
नादाःकुर्वंतिलक्ष्मस्यधनस्यनाशं भूमांबुजोद्दोचरवोनभोजोलाभासरंगःखलुपानयंति ५ धरासमीरांबुनभोर
वेरुक्तेभ्यःशुभंस्याकलहाग्निसिद्धिः भूमारुतव्योमजलस्यज्ञाद्यैःलाभःसलिंगेहसुरायासरातिः समरस्तथास्यात् भूव्योपतेजोमरुदारवैस्यात्स्वविग्रहंवृंधनमायहेण ७
क्षोणीसमीरांबुकृताज्ञानाम्येर्युद्धंनसेनापतिमरुमाकुः अंभोग्निवाताविलजोर्भवेतांपरस्परंकार्यविरोधमुक्तः
८ आद्यानिलाग्नेयवियत्स्वरैःस्यात्युद्धोजयःपश्चिमयुद्धकृत्तु अंभोनलाकाशसमीरशब्दैःरणोगरीपान्भवति

स्वरसे १ अंभोनभोवन्हिविपद्भुतेषु स्वरेण स्वाक्षरणं प्रयाणात् पयस्समीशंवरवह्नीनादेः प्रभोर्द्विषद्भिः सह मानभा
ङ्गः १० पृथोर्विरोधेऽग्निसमीरजानेरभिप्रयातुर्जुनराजजेर्वा ११ महाहयेनेहमहीपतेस्युः वैरिक्षयोऽसेमजयार्थलो
भः ११ ऋतोयतेजोमरुदंबरास्त्रेभ्यनेरवंशांतरुक्तिर्यथार्थं महायशोगोशिखितोंतरालादिकृच्चक्रयाकंसरवहानिरा
शं १२ कृत्वाविहंगः शुभहान्निनादानूनतोशुभोद्विचरधानिनादो सिद्धिनरागच्छति कार्यमादो भवेद्भवेत्तस्य ततः
प्रणाशः १३ शब्दाधशास्त्राप्रथमंकरोति ततःप्रशस्तानूचिरधानिनादान् यःपिंगलासोचिनिरस्तकार्यं समीहितं
दृव्यधिकंविधत्ते सर्वत्रवैः पार्थिवपूर्वकेस्यात् फलप्रशस्तेनतुतेनहीनेः पंचाप्यशब्दाःक्रमतोयदिस्युः ला
भोधिकोर्थस्यभवंतभीष्टान् १५ पार्थिवबारुणतेजसनादः सिद्धिमुपैतिफलंतदभीष्टं स्युर्यदितत्फलमस्ति
समस्तंपार्थिवतेजोयदितेजसनादः १६ भोनोनभोजोनिलजोथवास्यादशांप्रदर्प्रतिहंतिकार्यं भवेत्तुभो
माप्यविनाकृतानिशास्तानिवाप्यग्निनभोरुतानि १७ कार्यास्त्रियाशोभनमग्निजातमनग्निजास्तोमरुदंबराथो
शंसतिकार्येषुशुभेषुशब्दान् हीनान्भयादीशुभशब्दहंति १८ शांतस्वरोपार्थिवबारुणास्त्रीहाभिधोपावन
नामसोनु स्यात्तेजस्कहितपावनंवायेनान्वितस्तस्यफलंददाति १९ अतिप्रभूतायदिमिश्रशब्दाःशब्दायथासंभ
वमुच्यमानः तेनात्रदिज्ञात्रकमेवतेषांस्वरंस्वतेः स्वरमन्यदूहे यःशब्दनोक्तस्वरीर्घप्लुतत्वंमेदिप्यंनोवक्ति वा
तांवरत्वं निर्भिन्नबुध्यतेनिश्चयेनतानंतस्मिन्नशकुनंसत्यमास्ते २१ इतिपिंगलारुतेचंचुःसंयोगफलप्रकरणं
मष्टमंप्रकरणं ८अथसंकीर्णप्रकरणंसारःक्रियतेपरिस्फुटविस्तरभारः यात्रायांतेभवतिस्पष्टपिंगलामतमि
दमतिशायकृत् २२ अभ्यर्चितःपिंगलगोईमार्गमारुह्यभोमाप्यवरोकवाणः राज्याभिषेकेपरदेशयाने समीह
तेत्रत्रगमिद्विरथां २३ मध्यप्रदेशेयदिपादपस्यस्कंधप्रदेशेयदिवाविहंगः भोमाप्यशब्दः कुरुतेथवान्यम

३६ २७

77/1918

ध्वनिरूपंचफलंददाति २४ भस्मपूर्णवदनःशुभशब्दोरम्यदेशनिरतोविहगोयः संवरस्यविनरस्यनवंकीनन्निहंतिपुनरु
त्थितभक्षः २५ स्यात्कार्चितंपादमन्यरक्षेद्दृश्यतयःशोभनशब्दकारी अभिष्टदेशादपरत्रदेशेजल्पत्यसौकार्यसमग्र
सिद्धिं २६ भरिकोटरयुतेपरिशुष्केपादपेरतिमोदितशाखे अंतरेचकुरुतेयदिशब्दं मृत्युरक्षिकृदचरेणपतत्री
२७ कोटरमध्यगतोयदिपक्षीकूजितपार्थिवबारुणनादैः तत्प्रथमार्चितमंतिरनोर्थंनान्यमुपार्जयितुंससमर्थः
२८ पिंगोव्रजित्वायदिदक्षिणेनस्थित्वावसानेशुभरंनिनादः कुर्यात्तदाहमहतीदधातिनोहस्यशास्त्रःस्वरचेष्टितो
सो २९ वामंगतःशांतकृनार्थसिद्धिंतूपिंगेक्षणःशोभनशब्दचेष्टः चिरेणलाभंकुरुतेनराणां नउष्टचेष्टारहितो
भिहंती ३० भूमिजबन्हीजवारिजनादैःजल्पन्तिशोभनदृशोनिविष्टः पिंगलिकायदिशोभनचेष्टाकूजंतिलक्षनधा
न्यपुरंध्री ३१ अधिष्ठितःकिंकरकाशुरुस्यान्नंगारिकेभस्मितवामलूरान् शांतस्वरोवांकित कार्यनाशंदीप्ता
रवोचक्रिरतिंसकुलैः ३२ स्वस्थाननेमित्तिकपादपालीमध्यान्चयातेकिमपित्रयाणं प्रदक्षिणेनप्रविवेशयेरुसि
गोदिशायासुखभानिपूसां ३३ वामेदृशःपिंगलुःस्यासक्षःदृष्टेकार्यस्यास्फलंप्रदरेव दृष्टःपक्षीदक्षिणेनान्यपक्षंदृ
ष्टसार्द्धवन्हिश्चान्यार्थभेद ३४ मध्येचनोर्ध्वामहतीचशाखाशुभायतस्यांशुभशब्दकारी प्रांतेचशाखावरनालिखि
स्याज्जातुतस्यांशुनरोनपिंगः ३५ अनोकुरक्षेपसमुत्थशाखागोभूमिरवेणजल्पन् नादृक्समारोहतिवाथरक्षं
सुभाषरोज्यादिसमीहितेषु ३६ ततोरवाद्दुनरमालिखश्चेत्तत्सर्वकार्येषुकरोतिसिद्धिं दुर्धर्षतोन्यांयदिवारुणस्यासर्वं
प्रणाशंप्रदिशत्यवश्य ३७ यद्यप्यभोनिनदोपतंगःकरोतिलाभविनाशहेतुः स्यात्तरवोमारुतपार्थिवारख्याभ
यांबगोतिस्मरणाद्दिशंते ३८ नाशोमरुत्खंखुरवाधनस्यकुर्वंतिमस्कप्रतिलोमभावात् अग्न्यंबुशब्दोनिजलोकभे
दंविघ्नंविधत्तेनिमनेचकार्ये ३९ खेदंभयंवाकुरुताशशब्दोपथीपथः स्वधनयोथसिद्धिं कुर्वंतिविघ्नंफलानिनी
प्रंतएवज्ञातेनविपर्ययेन ४० खाग्निध्वनीवन्हिनभोध्वनीयोकार्यस्यनाशेकुरुतःकलिंच यःकपिंजलेऽन्यपियत्नतश्च
स्कप्रदोवातरवेणपिंगः ४१ जीर्णभग्नफलवल्लिचेष्टिताः शुष्कःकीटहतभूरिकोशाः पादपाहिभवनाशहेतवः स्यु
स्तद्दिहमारुतरुते ४२ अंभोनभोजोनिलरोचलाङ्गशारवाग्निताव्याहरतिक्रमेण पिंगेक्षणंश्वेप्रियतेभयेस्यात्ते

विध्यसंविधायिपुरुषो ४३ व्योमरुतोर्वा पिपतत्र धस्ताज्जीवाबधंकरिच पिंगलाख्यः उत्थायचेत्तानिननः प्रणांतंत
आयतेमरुन्मुखप्रविष्टं ४४ प्रस्थानरीतेवसतेर्विनाशः काशाप्रदीप्तेनुकलेवरस्य विनाररीतेनुभवेद्धनस्यहीनत्रये
स्थानबपुर्धनानां ४५ स्थानानिपंकास्थिचिलादिकानिदिशोदिशेशोचिनमुत्कगम्या स्वरोचयांतो वरजायमूनित्रीणि
हीनानिचंदनिरक्ष ४६ स्थानात्तिरोगक्षयचिनलाभः शोनत्रयेस्याच्चिनयंक्रमेण हृतास्वयोमर्थनिपर्वतस्यवन्हीश्चि
यंयतिपिंगलाक्षः ४७ धृत्वाशिरोगान्यथवाविहंगः शुभश्चरोरोगमुपारयाति अशोकशल्कदरास्यसाध्यंवा
धावद्दुरुत्तरदुःखहेतुः ४८ उन्मूलितेभ्रस्फुटितेशकोनशवशेषोपिचिनश्यनेर्थः प्रलंबमानः सकलप्रणाशमसं
शयंसमतिरवश्चयाय ४९ प्रभूतपुष्पेपरमप्रमोदोव्याधिक्षयस्तक्षतपल्लवाये अस्थलाभः फलशोभिशाखावृक्षे
भवेत्क्षीरिणीभूमिलाभः ५० विवर्जिताभ्यर्चितपादपश्चेन्नगत्वापरंवृक्षमदृश्यमानं हीमःध्वनिस्याद्विहगस्तहानौ
संदेहमाकुनचिद्दहानौ ५१ भ्रमिनीरमरुद्विरवशाखान्कोटरांतरगतःकुरुतेचेत लाभरोगवधविघ्नकलिं
मः संप्रयत्नतिरवगःपरिपाद्याः५२ स्वस्थानलाभैस्फुतरोस्फचेष्टोधान्यार्थसौख्यानिपुनश्चभूमौ अवामपार्श्वो
यनेनसौख्यमाख्यातिचान्योस्त्रयणानिसौख्ये ५३ स्वयंसमुत्पाद्यनरोरधस्तात्राणिपुष्पाणिफलानिचापि प
क्षीक्षिपन्दहृतांस्वपक्षंक्षिप्रंचलक्षयपतरंस्यवश्यं ५४ नरस्यपश्चिनमात्रएवपिंगोविहंगोभिमुखोस्यपैति
वेधंतदाबामगतंस्फुरन्संरोगपुनर्दक्षिणतःकरोति ५५ नभोध्वनिःप्राविदिसंज्ञपश्चाचिंतामहाश्वासकलीन्
कोति आध्मासरंमारुतजंजनेभवंतिरोगाःशुभजीवनाशः ५६ आध्मासरंतेजसमुत्सृजाःसपिंगलोविनविनाश
कर्तातथातिसौहार्दयशोहृतानिभवंतिमित्राणिकुतःपिशाः ५७ औरवगोमृगमुत्तरेचध्वनिंविधत्तेयदिपा
र्थिवाख्यं तदर्थनंकथयंतिकार्यंकार्यंहतौचेतिविनिश्चयज्ञाः ५८ भौमार्थ्योमशब्दार्थलाभः स्याद्दायव्या
तेजसेभंगमरुतः अध्यार्थेनाशमेस्थानहानिः साधंस्यार्थंजायतेऽर्जनेऽर्थ ५९ मरुत्प्रदोवारिमरुन्निनादो भ
यंकरोतोयहृनाशशब्दो विनाशदोयानविपद्विरावोनभोमहीजोकुरुतोर्थनाशः ६० तोयस्यया मरुत्कृतोम
वतोऽन्यप्रसंगेनरयाःक्रमेण नष्टंकराःपार्थिवपूर्वकस्युः पिंगद्दिक्षतनीहितपिंगः पक्षेनिसस्तविरोधशब्दः

79
1945

द्विचेष्टः यद्यंपरंविहंगंदभीष्टंतत्सन्मुखंदक्षिणतुल्यं भंगंविधत्तेपवनोवरस्यास्थाकाशवातोव्यत्सपक्षविहंग
तद्भिन्नंस्यात्सकलमन्यदपेक्षनतुल्यं ६१ इतिपिंगलारुतेसंकीर्णप्रकरणंनवमं ९ उदीर्यमाणान्यथपिंगलाख्यानेभिलिको
शोभनचेष्टितानि नानाप्रकाराणिचतत्सलाभिदनावधानाक्षणनादरेण ६२ मुदंविहंगोगलिलोकनेनस्पर्शेनगः सुस्पस
खंसुखेन भद्राणिलक्षयहणात्सलानिकीडासुखंखलनोदशंति ६३ भवत्यभीक्ष्णंसुखमाभिमुख्येसंगोविहंगद्वयसन्नि
कर्षे रतेरतास्तिःखलुपिंगलाख्याःपरस्परंप्रेमबधुःप्रकंपे ६४ लिलाविलासंकुरुतःसलीलाव्योन्यकंडूयनतःप्रियाणि अ
न्योन्यकर्णाननचुंबनाद्यैविहंगमोसंगमनोज्ञहेतुः ६५ निरीक्ष्यवक्षोयदिवाममंगंपक्षेनदासंगमकोप्रियाणि यदापु
नःपक्ष्मपतिपक्षमेवखगस्तदामित्रसमागमश्च ६६ कंडूयमानःखगउत्तमांगं घ्राप्यात्मयेभीप्सितलब्धयेच
कंडूयमानोस्तिहितेक्षणायसहायलाभायचसंप्रविष्टः कर्णस्यकंडूयनतोनराणांगीतेश्वार्तास्रवणोभवेतां कं
ठस्यकंठाभरणानिरुक्ताखंधेकरीद्रस्यतथाविरोहः ६८ मुखेचकंडूनिचभक्षणोज्यगालिंगनेवक्षसिचोंधवस्य ला
भःप्रियायायुवतेर्विशेषाबहून्यशून्यंछतिपिंगलायाः ६९ कक्षाप्रदेशेधनपुत्रलब्धेकक्षातपित्रासुहृत्समागमाया
पार्श्वोप्रियाणांपरिरंभणायस्थानान्निसंपक्षखलब्धवेच ७० भर्तव्यपोशंधनधान्यलाभंकंडूयमानाजटरंररा
ति कंठिपुत्रस्त्रीकरिसत्रवर्गसंप्रसेयेपिंगलीकानगणां ७१ भवेन्नितंबेवरयोषितासंजान्योन्यरागेनपरा
यःस्यात् कंडूयनेघ्रीनरलंहनीनांलाभोन्यदेशाद्विणागमश्च ७२ महार्थलाभोरिपराजयश्चपक्षद्वयस्पृशि
हनेभवेतां एकत्रपक्षेद्विनयेथवापिविलारितेपिंगलयाधनर्द्धिः ७३ महद्धनेरंगनपक्षपुच्छप्रसारणाश्चेद्
पुरेनपुंसां सुगंधिवस्त्रनिचयप्रभूतंघ्राणाप्रकंडूयनतोरयांति ७४ ललाटकंडूयनतोमनार्थाः स्यात्सुरुचे
धीमहतीवकीर्तिं एवंविधाशोभनकायचेष्टाःस्यान्नरक्षिणस्यापिकलेवरस्य ७५ कंडूयनेवामपरानपक्षस्यासिंग
लायाःशुभदामरुच्चंचपरावायदिवाममंगंकंडूयनेस्वाशुभदानचेष्टा ७६ दिक्स्थानचेष्टाभिरिहेयतेपिंगला
याःफलमामनंति नथवनादृक्कथियासमस्तेखगोनरेभ्योयुपक्षणीयं ७७ एतेचेष्टादिकमिहसकलंनेयविनेवि
यतेसफलंपिंगकायाः कर्मस्वचेष्टासमुपनरसायानेजपगमनादिषु ७८ शुभचेष्टाश्चपुनर्विनराःअशुभाः श्वेशये
नस्यश्रमवोह्याः दुष्टफलनोकाः पृथगिहदृष्टिःपथिकाः ८० इतिपिंगलरुतेशुभचेष्टाप्रकरणं वाणिज्यसेवारणतो

र्थचिंता चौर्यादिकार्येषु या भाः तासां यथाभव्यशुभाशुभस्य सम्यक्तृणोवेत्तिनथाक्षिरभाः ८१ स्थानांसमे
क्षनमाश्रयेद्या याभवेत्तत्र वान्यथास्यात् प्रश्नेनुगत्वागमनार्थमुक्तो नोस्थिरत्व प्रतिबोधनाय ८२ गत्वा
ग्रामान्तरं गृहीत्वा प्रस्थितिपिंगः श्रयतिद्रमंवा पांथोपिनामेवरक्षिवलिंभुक्त्वाकृतार्थस्वगृहानुपेति ८३
भक्षंगृहीत्वंचलितोविहंगस्तथाप्यतंनैवनथोप्यभुक्त्य अर्थानिचेनस्थकोपुपार्नभुक्त्वाचकृतंचितंगृहमुपु
येति ८४ गत्वास्वपक्षारपरत्रभक्षंसंप्राप्यतत्रैवकृतस्थितिश्च तरध्वनीनोधनमर्जयित्वास्थितिविदत्तेपरदे
शाएव ८५ वामोमसाश्वत्रतांप्रशस्तेदीप्तेसमोदक्षिणतःश्वशस्तः स्थाणांगमेदक्षिणतोनिलोधः शोतसम
श्चापिहृणांप्रवेशो ८६ अथासहतोविहितःस्थिरत्वंवायव्यशब्दोगदितोतिभद्रः यात्रासुजाते मरुद्वारुवेतुप्र
स्थायिनोभूरिभवेत्समर्द्धं ८७ भौमोधनोव्याग्निचलाभहानीकलिर्नभोनेनिलजेनुमृत्युः जातेरवेदक्षिणतो
नभाजेविप्रोथवास्यात्पथिकस्यरोगः ८८ दक्षिणेनयदिपार्श्वमाप्यंशब्दमुच्चरतिंत्रसितानोविपक्षाभ
वतिनिग्रहकारीकायबंधकृतिकायदाभि ८९ मारुतोगगनतेथरवेवाभाषितेसतिभवत्यतियुद्धं मोलिकेषु
पतितेषुभवेयुःप्राणिनोमरणभंगभयानि ९० नेनसोनिस्वरबोधयदास्यानदूरंतिमरणार्थविनाशो शीघ्र
नोभवतिदक्षिणयायीवामगोरणभयादिषुशस्तः ९१ येःसविनुंगछतिनस्यभोमेमाप्यंचवामेपुरतोथवापि
करोतिशब्दंयदितद्वदेतोप्रभुप्रसादोमहतीचलक्ष्मीः ९२ प्राग्वामतोदक्षिणतःस्वनश्चकरोतिशब्दंयदिपिंगनेत्रः
अरोनदास्यान्निपतंसमद्रिस्यान्नोतरंसंगरमृत्युभंगः ९३ वामेनतोदक्षिणतःस्वगस्यभोमोभवेच्चेन्निरसारनी
फलोर्जितंस्यात्परदेशयानंयुद्धेनयुद्धेविजयस्तवस्यं ९४ वामेनतोवाबलिनस्यनीर्थंशोनोपविष्टोवनिनारश
ब्दो करोतिसिध्यागमनेविधातुवामेनोसिद्धिरनागमश्च ९५ दीप्तोथवादक्षिणतोविरध्यास्यिगोरवंमारुतमंब
रेवा यदानरानोदिशतिप्रयातुःमहाभयार्थस्यजीवनार्थं ९६ वाणिज्यविद्यापिकृतेप्रयातुःवामश्वभोमाग्निनवा
हाःयात्राप्रकाशकमनोभवंतियदाभवेत्पक्षवणिजायथेष्टंस्यारत्नभूधान्यहिरण्यलाभः ९७ यःपिंगलायाःशकु
नेनभाविविभाग्यकर्मफलंकथनेः यात्रोचितोविधधातिधैर्यात्मनोरथाःस्युःफलंतिसर्वं ९८ इतिपिंगला
यांकुलेयात्राप्रकरणंसप्तदशं ११ श्रमःप्रकरणात्मस्मिन्नृक्षाणांगणनातथा अथोक्षिबाणेनरतस्त्रीसंदाचि

81
198

शानिमर्क १ हतीयेस्वरनामाख्येरतेद्वोदशभिस्मृतं तृतीयेपंचरुद्राविदेशस्वरवल्लभिदे २ स्मृतंधै
वाद्विसंयोगेकेचतुर्थेरसमंकं पंचमेपंचरुद्रानिकेवलस्वरनामानि ३ अथोदशैवषष्ठेचद्विसंयोगस्वरा
भिधे त्रिसंयोगस्वराख्येतुसप्तरुद्रानुसप्तमे ४ चतुस्वराणांसंयोगेद्विचत्वारिंशदष्टमे संकीर्णेनवमेचैक
चत्वारिंशत्प्रकीर्तिताः ५ दशमेषडशीतिश्चभेदेषाकल्पाभिधे एकादशेतुयात्राख्येएकोनविंशतिस्त
था ६ एवंप्रकरणान्यस्मिन्नेकादशसमासतः शतद्वयंतुरुतानांशाकुनेपिंगलाकृते ७ इतिवसंतराजशाकु
नेसरागमार्थशोभनेसमस्तसत्त्वकोतुकेविचारितेपिंगला १३ विचारयामोत्रचतुष्पदानांयामाश्चयाणांचन
खारिणांच खुराश्चितानांनखिनांचसम्यक्गतिश्वरांश्चनत्रेहिनानि १ भूपृष्ठपाताल्लजलांचराणिचतुष्पदा
र्यस्समधिष्ठितानि अतःप्रथंशारदंशारणान्यरोपकारप्रतिनोहिपादीन् इहीरयन्नत्रमिमंमनोहरं
वेषपुष्पासनभूषणाद्यैःअभ्यर्च्यनित्यागमनेविमृश्यकार्यंततस्तदुक्तानिपश्येत् उर्ध्वंकरैथः कुरुतेथयो
धनेकरंदक्षिणदंतभागे योवामदंतंदहितप्रतिज्ञाशः करीभवेत्सोध्वगःप्रतिज्ञाः ४ इतिहस्तिलक्षार
यंतुंचतिवामतोयःस्वनस्तिर्दक्षिणपार्श्वतेः कंडूयनेदक्षिणमंगभागंतुरंगमोसोक्षपरंददाति इतिअश्व
वामोतिदीर्घःस्थितगर्धभस्यसिध्येरवोवामविचेष्टितस्य एषाग्रयोर्दक्षिणतश्चशब्दः स्यादक्षिणंचेष्टितमप्य
सिध्ये ५ कंडूयमानावितरेतरस्यकंधररेःपशुस्तिगर्धभाथः पाथप्रयाणेयदियानिवेशेमित्रस्यसोमित्रक
लत्रविनेः ६ स्त्रीलाभदाःस्युःकरताधिरूढंकुर्वंतिवेधाश्चनियुध्यमानाः धून्वंतिदेहंश्रवणेनथाद्यैर्वि
घ्नंतिकार्याणिसदारवंतस्ते ७ रोतिग्रदेशेयदिदक्षिणेनस्यादक्षलानंतरकार्यसिद्धिः तुल्योबुधैरश्वतरः
खरेणनयंस्तथागोरवरेणतुल्यः ८ इतिस्वरः वासोनुलोमश्चरवःखरेणश्चगणश्चाग्नेयवनंपृथिव्यां ग्र

ज्ञास्यतेदक्षिणतश्चेत्तथानिशीथेनिनदोऽधस्य ९ वामादयामेगमनेऽधस्यचेष्टाचयामनमनाहिताय
युद्धायनाशायचतुस्पकालेपार्श्वेऽधस्कमहिषोभवेनो १० इतिऽधमहिषो ऽभारवोऽयामदिशीष्टसिध्येसिध्येग
यांस्युर्निशिकृकलासानि गोनिशीथेसरडाभयापदुःखायबधोदिवसेरटस्यः ११ घ्रंसाखुरायेःक्षितिमाप्रायसा
स्त्रेषणास्कःमरणायभर्तुः ग्रामासुरभ्योयदिमक्षिकाभिःराक्षेसतेमुष्कनदंबुरहिः १२ हंभारवोस्निग्धिनकृकु
नाद्याः वस्तोस्ककाःहर्षपरीतचित्ताः तेयाःस्करभ्यःस्करदासदृशगोभिःसमानाःशकुनेमहिष्यः १३ इतिगो
हिष्यो अजामजेदर्शनकीर्तनाभ्योग्रामस्थशब्दःचतयोःप्रयाणे अजानिशीथेयदिरोदितेनसर्वाणिगहिल
भतेसुखानि १५ इत्यनातो मृगेषुकोदक्षिणकायचेष्टेषुशुभेषुकार्येषुशुभोप्रदिष्टो वामोचचेष्टेप्रतिषा
दयतेकार्येषुनाद्यभशुभेषुशस्तो १५ इतितेषुको दुष्टस्यवामोमधुरश्चशब्दः शस्तः प्रशस्तःपुरुषः
प्रयासे आनर्तवामस्थितयोःविरावैः छुछुंदरीमूषकयोश्चसिद्धिः १६ इत्यष्टछुछुंदरीमूषकाः शस्तोरुव
ग्रामिषपूर्णवक्त्रोविनाननोनादरूपप्रशस्तः नानाप्रकारैर्विरुतैरुपेतैः निर्यो बिडालःखलुयुध्यमानः १७
इतिबिडालैः रुतेक्षितेयामवल्गीमुखस्यजयायनामग्रहणेभयाय इष्टागतिर्दक्षिणतोनचेष्टाव्यासंगकारीग
मनोस्ककानां १८ इतिवानरः अनेकरूपेणचतुस्पदानांग्रामस्थितानांशकुनैर्विरूप क्रमोधुनारण्यसमाश्रि
तानांयथोचितंशुकग्रहस्यतीनां १९ पुण्योनगस्यागमयोरयुग्माः प्रदक्षिणंगोरमृगाः प्रयांति समानशस्ता
नचवामयाताः कृष्णोर्विमिश्रानभवंतिदुष्टाः २० प्रदक्षिणेनापिमृगःपुमांसमावेष्टयेद्दक्षिणतोनिशामेकः अ
युग्मसंख्याअपिकृष्णसारा अवामपाताअपिनप्रशस्ताः २१ कंठुतिकंपोसिरसानिषेधंसूत्रेपुरीषेचभयं
ननोक्ति मध्येयथोयेस्तनयेमृगाणांविलोकनेलाभकरंचदृष्टे २२ पुरोग्रजन्यवकिमृगोतिदूरंविदेशयानेकु

83
1918

शलंचयातुः प्रदक्षिणीकृत्यविवृत्यपश्यन्मृगीहतोपिमृगोर्थसिध्ये २३ आकारशब्दप्रतिरावरूक्षनंद
कुर्वन्नहितःकुरंगःयुद्धायसंजातरतप्रवृद्धिः २४ लिक्कारकाणांकुरुकर्क
टीदाःवानरुतंदक्षिणतःप्रशस्तो वामंचदृष्टेवितरोहितानांतथेपरेषांसुरिणांबहूनां २५ इतिमृगाः प्रशं
स्यतेदर्शनकीर्तनाभ्यांग्रामस्थयारण्यगतोवराहः शस्तोधिकंकर्दमलिप्तगात्रो विभुर्दृषंकोवयवोतिनिद्य
२६ इतिवराहः वामस्वराः वामगताः प्रवासेनदुष्टस्थानस्थिनाप्रदेशे भवतिशस्ताः प्रतिषेधकाश्चदृष्टेषु
रुक्षोदृषिभाषमाणा २७ नानुध्वनंतोनखिनः प्रशस्ताःनसंमुखंवापिसमंपतंतः अग्रेसराःशत्रुवधोय
तानांभवत्यवश्यंविजयायपृक्षा २८ अभ्याहतेग्राकनपुण्यकाणेमृगेप्रयुंजानकुटुंबभोये प्रयांतितेभूमि
मतीत्यनंतेविभीषणस्यापिपुरंहरंति २९ शार्दूलनादोभयदोध्वगानांविशेषनेदक्षिणतःप्रशस्तः
नथेवधामःसपुरप्रवेशेरादृतुतदृर्शनमामनंति ३० मृगाधिपद्वीपितरक्षवन्यमार्जारभल्लूकशशा
प्लवंगाः व्याघ्रादयोस्मिन्ननखिन्नःप्रदिष्टाःबिलेशयास्तेषुपिजंबुकाद्याः ३१ येलोमशाजंबुकपूतिकु
क्षाःगोधेरगोधाःककलासकाद्याः श्वाविच्छृगालीशशघल्लुकाद्याःसिंहादितुल्याःशकुनेमतास्ते
३१ शशाहिपल्लीककलासगोधाप्रोल्लंघ्ययातःपदवीनराणां कार्याणिसिद्ध्यंतिनाशयंतिश्रेष्ठंतुनृ
कीर्तनमामनंति ३२ क्षेत्रेरजन्यशतियःशशादीस्तस्यान्ननाशोनियतंप्रदिष्टः एतत्तुयस्योन्नतमारुह
तोदृगोचरेसालभतेतिदुःखं ३३ यद्यन्यजीवाःशशकादिकेभ्यःक्षेत्रस्थितादृष्टिपथंव्रजंति क्षत्रंतुदुःसंप
रिपक्वसस्यंसंपद्यतेतंनियमेनभावि ३४ शशादयःशब्दविलोकनाभ्यांनिघ्नंसवर्षंकरणायमर्थं ऋक्षः
सरीसृपःशशकादिकानांशशोपिशस्तोनिशिवामशब्दः ३५ इतिशशादयःएकोपिदृष्टःसरटःसरेवनि

हंतिकार्याणिसमीहितानि यदिद्वितीयोयदिवातृतीयो दृश्येतनस्याद्धनजीवनाशः ३७ कुर्वन्नमुञ्चेरधिरुह्य
चेष्टांस्थानेनशुद्धिःसरटंनिरीक्ष्य चरुत्वकस्मात्तुसयस्यमूर्ध्निविवायतस्यांभूतशोणितरुक्ता ३८ इतिसरटः
ककलासःकीर्तनेक्षणरवानकुलानांसाधर्म्यंतिकरणीयमशेषः दक्षिणेननखिनामपिचेष्टांश्रेयसीखलुग
तिर्विषमाणां ३९ इतिनकुनः अनर्वहेत्युर्गतिशब्दहीनासरा शृगालःखलुदुष्टभावः शास्तानिवामागतिर
स्यशास्तोवामोनिनादोनिशियोबहूनां ४० विलायवामादिशमन्यदिक्कशब्दायमानाःनशुभाःशृगालरः गस
रिवोयामपुरप्रवेशेशास्तावचामोमृगयूथनेतानां ४१ ऊवाऊवेतिप्रथमंततस्तुरादेतिहीर्घंकतरांरवेवः स्या
ज्जंबुकानांसमनःप्रशांतास्तदन्यरूपःकथितःप्रदीप्तः ४२ शृंगालशब्दोप्रथमेनिशायोमुञ्चारणार्थं
दिशिपश्चिमायां प्राच्यांभयायोत्तरतःशिवायभवत्यपाच्यांभयनाशनाय ४३ इशृगालः सिध्येसदास
र्वसमाहितानांस्यात्लोमशीहर्षनमाननेच राजप्रसादंकथयत्तयुग्मादृष्टाधवंलोमसिकनादृष्टे ४४ सव्या
पसव्यचगतिःसरासान्पादरत्नीधनलाभहेतुः स्थिरवीतशब्दारपरा स्थिराक्षेदीप्तोभवेल्लोमशिकाप्रयुक्त
४५ इतिलोमशिका यानेप्रवेशेचयथाक्रमेण सव्यापसव्यागतिर्गतिस्थे शुभोदिता ब्राह्मणिका प्रयु
क्तातद्वत्तयोर्व्यत्ययतश्चुभयस्य ४६ इतिब्राह्मणिका अरण्यसत्तामिलितःखगेनोग्रामोपकंठेसयदाभवेत्
ग्रामःपुनस्तेपरिवेष्यमाणोविवेष्यतेवरिजनेननूनं ४७ ग्रामानिधेरण्यचरानिनादारोधायतेग्रामचरानुशा
स्याः परस्परानुद्धवसेननेवधेत्तिवैरोग्रहसप्रहर्तो ४८ ग्रामेपुरेवायदिवन्यसत्तादृश्येप्रवृत्तादिवसेप्रवि
शाः नरानराश्चसनानुपेतिस्कर्मसचेनत्रमतप्रसूतां: ४९ गृहागतेगेहपतेर्भयायपुरस्यरोधायतुगोपु
रस्थाः स्यूर्वन्यसत्ताः शकुनानिनेषामुशत्तनीयान्यपराणिनेषां ५० इतिविचारिताः चतुःषष्टपदवसंत० शकु

81
1918

नेचतुर्दशोवर्गः चतुष्पदानांशकुनप्रभावोयथावदित्थंकथिताश्चशब्दाः येषट्पदाद्याः शकुनानितेषां
माश्चर्यरूपाणिनिरूपयामः १ श्रूयेतवामोयदिमंतुगुंजन्दृश्येतवावामदिशंप्रसर्पन् आस्वादमन्याकुल
मंप्रशस्तंभृंगःस्तदस्यास्कमहान्प्रमोदः २ योऽधिकः करायिकायायोगंउराघश्चकुलारसंज्ञः अ
थापरेसंतिचषट्पदायेयात्रासुतेवामगताः प्रशस्ताः ३ वामेनसर्पन्निनदश्चवामः एकांतपत्रंसरदाति
राज्यं गतौनिरोतुतरस्यरूपंफलंनराणांशरभोदधाति ४ इतिशरभः मार्गार्गलायारचितोर्णनाभः
सूत्रेणदृष्टेपुरुतोथवासो मनाकूप्रयाणं प्रतिषेधमित्वावामोर्णनाभस्यगतिःशुभाय ५ इत्यूर्णनाभः
अश्वादिलाभंजघनोरुभागेकंउच्चभोज्यांबरणादिलाभं छत्रादिलाभंशिरसित्वभिष्टा मारोहणाय
कृकिकाकरोति इसांसमारोहतियद्यदंगेशुभार्थिनीमर्कटिकासदैव फलानितेषामुपभोगभाजांभ
वंयवंपंकमनोहराणि इत्यशापरः यात्रासुखंजूरककर्णशब्दोवामेनयानंफलदंवदंति छिन्नेत्वमुख्यं
पथिनैवकार्यो कार्येसकेनापिनरेणयात्रा ८ इत्यनेकपादखंजूरिकाकरणस्त्रुः सर्पस्यनामैवभवंत्यभिधं
दुष्टानिगसारवचेष्टितानि गानोशरद्वीकरराजिलाद्याजायेवसर्वभयदाभवंती ९ विलोक्यसर्पंयदिनिर्वि
कल्पंनिरस्यविघ्नंशुभंविचिंत्य पाषाणसंस्थंभिनकंटकंस्कदत्वापदंयातिनविघ्नविघ्नाः १० सर्वेषुपु
ण्यननामधेयः प्रयाणकालेसतुवामभागे दृष्टःशुभःसिद्धिकृदुन्नतायःस्तिष्ठसथोर्ध्वोयदिराजलाभः
११ इतिसर्पः आलंभनामंग्रहणंस्तानिमीनस्यशास्तानिभवंत्यकूल्यं विलेशयाकूलपनकमुख्याःज
लौकसोदुंदुभिकाश्चसर्पैः उत्तानसंस्थाभुविदृष्टदेशेकपर्दिकांविन्यसमादरेण चंद्रंमुखेपरमप्रमो
दात्प्रीत्याचसिद्धिःसकलोयमेषु १३ इत्यपराः इतिवसंतराजोपेचदशोवर्गः श्रेयोशुभेवाचितथेय
थहपिपीलिकानांशकुनेनलोकःआनाकनिसम्यकमुनिसंमतेनभ्रमस्तथासंप्रतिसारभूतं १ अस्यर्थ

पूर्णजलकुंकुमाभ्यो याम्यंगृहोनेष्टमथाप्यनिष्टं सोकस्थितावस्करनीरदेशेपिपीलिकानांशकुनेगवेष्यं
२ स्थलाकृशाद्याःकपिलाकुराचिद्गोचरंयातिघृतेदिकाख्यो विशोननासांशकुनेगवेष्यंपिपीलिका
नामिहनापराणि ३ विनिर्गताग्यगृहगर्भभस्मेःकुर्वंतिशब्दंभवनंछुनाद्याः अग्नेर्विभागेस्वजनागमायभ
वंतिरक्ष्येदिशिदक्षिणस्यां ४ पयोधरोवर्षतियानुधान्योधिष्ठानामिर्दिशिपश्चिमायां विक्रोशगेहंगृह
णीप्रयातिविनिर्गताभिर्दिशिमारुतस्य ५ कुर्वंतिताःसंपरमुत्तरस्यांदेशस्यभंगंककुभीशवत्सो ब्रूत
प्रदेशोदिनसप्तकेनलाभःपृथिव्याउत्तरयोगसिद्धिः ६ तुरंगाध्वयातस्यवतोघृतास्योमूर्कंरुजंवाजनयंति
रीर्यं दुस्तनयेनर्थपरंपराया स्युर्हलिद्राविलोकमानाः ७ केदाररथ्यानरदेहगेहचैत्यद्रुमश्मशानसभानरे
षु कृष्णाधनेंद्रायुधचत्वरादौदेशस्यभंगंजनयंत्यजस्रं ८ यदिप्रविश्याथघृतेधनेंद्रायुस्तिष्ठेत्सुहोरात्रम
ताधिवासःस्वस्थैरहोभिःकृतिसंधियासामुष्णोनिचोराभवनेनदानीं ९ वधोगृहस्योपरिनिःसरंति
रिकापिपीलोयदिसर्वमर्घं हरंतिचोरामरणंभयंवातज्जायतेवश्यमहोभिरल्पैः१० तुल्यानिवाघनभवंतिव
र्षाविनिर्गताःस्वंबुधटस्यमूलान धान्यस्यमध्येपुनरुत्कृतास्य धान्यार्घपानोरुणकीटकास्य ११ आरण्यालघ
ट्टमूलकाःशुभधान्यवृद्धिमपिधान्यमध्यमाः सर्वयंतीचमहानसोक्ताःगेहादहंमचिरात्घृतेदिकाः १२
तोयपूर्णकलशाज्जिनालयाद्भर्कपूर्णविवरान्निर्गताः निर्दिशंतिकपिलाःपिपीलिकाः द्रव्यवृद्धिमचिरे
णभूयसी १३ स्वर्णरत्नधनमध्यतोयदासंभवंतिसुकृतंप्रचोदिताः स्वर्णरत्नधनवृद्धिहेतवस्तद्भवं
तिकपिलाःपिपीलिकाः १४ अथेतराररुपिपीलिकाभ्यो निर्यांतिचेद्व्याधकमंतरेण अशांशुपाद्यायप
यःपयोदोमुंचेत्तदेतत्स्रवंतिवृद्धाः १५ वसंतराजशाकुनेविरचितापिपीलिकाषोडशोवर्गः कृत्स्नम
स्यइतियोभिधीयतेपक्षिकेनिगृहगाधिकेनिच १६ कालादिकक्रमवशेननिश्चितंनस्यशाकुनसुदीर्यतेधु

87
1918

ना १ सूर्योदयेपूर्वदिशिश्रवाणोपल्लीभयंजन्यतिभूमिपातात् कृतांशभीतिप्रहरप्रदेशेमध्येदिनेघृतमुखेनवा
तो २ धनागमस्यादपराण्हकालेदिनायसानेविफलंतदेव आहारकालेविहितस्वरायांपश्चाभवंत्यागमनंनृपस्य
३ निधानलाभोनिशिपूर्वयामेद्वितीययामेभिमतार्थसिद्धिः युवस्ववासस्तृतीययामेतुयर्थहानिर्विरुते
निषस्याः ५ आद्येदिनस्यप्रहरेत्रिभागेप्रमीलवार्तातुरेहद्वितीये मिष्टान्नलाभेगृहगोधिकायाःरुतेनलाभो
वसुनोपराण्हे ६ सुखंदिनांतेविरुतेनपत्याःआहारकालेभिमतान्नलाभः स्यादग्निभीतिःप्रहरेद्वितीये
यामेतृतीयेद्रविणस्यलाभः ६ चतुर्थयामेदिशिपावकस्यकृतःस्वरःकिंचिदपूर्वरूपं नैमित्तिकानामिहकुक्षु
मूस्याःकुतूहलंदर्शयतिक्षणेनं ७ प्रभातकालेदिशिदक्षिणस्यांकाकेशुभस्याद्विरुतेनपत्याः वेश्वागमःस्या
त्प्रहरेदिनस्यमध्यंदिनंपुण्यसमागमश्च ८ योषापराण्हेसमुपैतिकायंदिनावसानेपरदारसंगः आहारका
लेशुचिरंगकस्यस्वास्थ्यवार्तांप्रियबांधवस्य ९ यामेतृतीयेस्वजनेविरोधंतृतीययामेद्रविणस्यलाभं कृतस्वरो
जन्यतिकुंकुमस्यायामेचतुर्थेकलहोमहांतः १० पल्लीदिनादौदिशिराक्षसानांकृतस्वरासंसतिकार्यसिद्धि
विप्रागमंप्राक्तनयामभागेद्वितागमंवापिदिनस्यमध्ये ११ रक्षांतृतीयेप्रहरेदिनस्यदिनावसानेचविशेषवार्तां
प्रस्थापकालेकलहंरटंतियामेचपाथांगमनंब्रवीति १२ तृतीययामेरुधिरप्रयातोमृत्युस्तृतीयेप्रहरंनिशायां म
ध्यंतुर्थेदिशियानुधान्यांकृतस्वरायांगृहगोधिकायां १३ प्रभातकालेककुभिप्रतीच्यांमाचार्यवर्गःसमुपै
त्यपूर्वैः शांतिर्दिनस्यप्रहरप्रदेशेपल्लीरुतेमध्यदिनंतथाहि १३ आयातिरोद्रेपुरुषोपराण्हेकुमारिकाभ्यो
तिथिकालकाले भुजंगिकायांनृपतिःप्रसादःपल्लीरुतेचाग्निभयंप्रदोषे १५ यामेद्वितीयेपृथिवीशवार्तां द्वि
तीयनिधानलाभः प्रहरस्तृतीये स्यात्कुंकुमस्यैरटंतिनिशावसानेवृषोवसानं १६ स्याद्वोरवार्तादिशिमारु
तस्यरुतेप्रभातेगृहगोधिकायां अभ्येतिमन्युःप्रहरेप्रवर्तेमध्यंदिनेभूपतिरभ्युपैति १७ विद्वान्समाभ्येति

पराण्हकाले विप्रासरंइनउपैतिसायं दृष्टिंप्रदोषे प्रहरेद्वितीयेसिध्यत्यभीष्टंरहितेनपत्न्याः १८ यामे
तृतीये नियतंनिशायाःशुभावहाकर्ष्युपयातिवार्ता निशावसानेभिमतार्थलाभः स्यात्कुजस्यारहि
तेनपुंसां १९ दिस्युत्तरस्यामुदितेदिनस्यपल्लीरतीद्रविणागमाय मित्रागमायप्रथमेचयामेऽतीवशोभी
सेदिवसस्यमध्ये २० अथोपराण्हेभिमतोभ्युपेतिप्रियाजनेभ्योतिचयासरांते निशामुखेद्विष्टसमागमस्य
यामेकलिस्याद्विरतेनपत्न्याः २१ निधानलाभः प्रहरेद्वितीयेस्याच्चोरभीतिः प्रहरेतृतीये निशावसाने
पिचण्डपाषाणसमत्वमेतिविपुलासमृद्धिः २२ प्रातादिगीशानिषेवितायांपल्लीरतेसिध्यतिचिंति
तार्थः दिनाधयामेस्वजनोभ्युपेतिदृष्टिर्भवेद्वासरमध्यभागे २३ रक्षापराण्हेस्वमयेभ्युपेतिकन्यार्थलो
भोव्यवहारकालो दृष्टिस्तथाद्येप्रहरेनिशायाःकन्यागमस्याच्चहरेद्वितीये २४ भयंतृतीये प्रहरेनिशां
तेशेद्वयसारहितेनपत्न्याःअस्तप्रदेशेभ्युदितेदिनेशेनरेशवार्तोत्थवणंभणंति २५ अस्तप्रदेशेहनिपू
र्वयामेस्याद्रत्नवार्ताकरणायपत्न्याः दिनस्यमध्येकलहायनादःस्यादन्यलाभायतथापराण्हे २६ विप्राग
मायाभ्यवहारकालेप्रणष्टलाभायचपूर्वयामे मध्येचभूयःस्मरणायराज्ञेरुत्क्रोशपालायतृतीययामे २७
अस्तप्रदेशेप्रहरेचतुर्थेशुभायशश्वद्गृहगोधिकायाः शुभावहाशांतिदिशिप्रशांताद्दीप्तासमीपेशुभदा
नपल्ली २८ समागमात्संगममाहपल्लीयुद्धेनियुद्धेविरहेवियोगात्ते यत्नसंवरंस्करतप्रशस्ताः प्रसाधरत्नो
रतकेलिलाभं २९ वामःप्रयाणेयदिकुंसमत्स्याप्रवेशकालेयदिदक्षिणःस्यात मनोरथास्तत्रधिकानितृणं
सिध्यंतिकार्याण्यखिलानिपुंसां ३० पल्लिकादेशतिदक्षिणायेयोर्थलाभानिमशुभंविलोक्य अध्यगस्य
शुभलाभहायिनिचिंतितावतरयतिप्रियेषणी पल्लिकायदितथाप्रवाद्भिःलभ्यतेसदितिराज्यम
स्वयं ३१ इतिवसंतराजेसमदशमोवर्गः भवतिवामदृशोःउन्नतंसमधिरुह्यदृशि अधोन्यतेश्व

89
1/18

नरुतस्यसारंसारंसमस्तेषपिशाकुनेषु विस्पष्टमेषंसुरथलक्षणीपंशुभाशुभंभाकुनकर्तृपाकं १ विमार्शी
कशाकुनशास्त्रबोधिबुद्धिःसतांभिपुरुः यथार्थवादीशुचिरंगिनांभवेद्विशारदार्थपदाधिकारी
२ स्वभावभव्यप्रभवणाकोडेयकरूपिलशागरुकाश्च मंडूहकुर्कुरयशाशुनसरमाकलत्साश्च ३ श्वेतो
हिमःसन्निभजम्बरुक्षःपीतश्चवैश्याप्यसितस्त्वशुद्रः विमिश्रवर्णाःशुभकास्त्वयेहाभवंतिनाना विधजीवस
त्वा ४ स्वजातिरूपेणविशेषनामीसर्वेसमस्तेरपिवागवेद्या - कोडेयकास्तेषुवरंतिरास्तंकार्येषुसर्वेष्वपिक
स्मवर्णाः ५ आचार्यमानीयशुभेहिकार्येपिष्टंचयुग्मंशुचिरर्चयित्वा क्षीरेणभोज्यंभवणस्यतुष्टैरात्मु
मारीत्रिशुद्धांधवेभ्यः ६ सर्वांगकल्पेपरिपूर्णकायःशांतोनिरोगस्तरुणोवपुष्मः अव्यंगभोगोजनपुजनेशः
बिभर्तिपुंशोनरवल्लभोयः ७ संसारमेयंपुरुषोधिरास्यविधासपिलास्यपथेदिनांते शुद्धांबरंसज्जनपूजनीयं
थलेनकुर्यात्सकलंसमस्तं ८ अथमंत्रः ॐनमोभगवतेशुनकोसमायमहाशकुनगंभीरायप्रजापतये
कुरुकुल्लेकान्तिमोहयमोहयहिलिंहिलिंग्रहण ममचिंतितंकार्यंसंसंग्रहि २ हुंफट्स्वाहा वयःप्रभालंबवपो
मयेनहिहस्तमात्रंचतुरस्ररूपंशुभोमनोज्ञेविजनेविरस्यं शिलातलेमंडलकंविधिज्ञः ९ पिष्टपुरेणाकृपि
लोद्भवांशैःकुल्माषयवैःश्यामवपुश्चरक्षैः शुक्लैःप्रवेशान्वितैःसमेरोर्विगोधनेशोभवतोमहद्भिः १० पिष्टा
नकमयासर्वेत्रिकोणांसमाभिताःकृत्वाष्टदिक्षुतैःपूजांकुर्यादाचार्यवाक्यमुक्त एवंविधाःपंचदशेरेखाश्च
तेणदिग्बंधसुलोकपालाः आचार्यवाक्येनुगतेनृपेसामहार्हपूजाविधिनार्चनीयाः ११ आचार्यसनाडेयनपु
ष्पधूपनैवेद्यदीपासनदक्षिणाभिः नमोयुतैःसप्रणवैःप्रयत्नामहाप्रभावैर्निजनामभेदैः १२ पश्चात्वनीयोविधिरत्र
मध्येपेषंचयुग्मंचनवकुमार्या घृतेनदेयश्चरणोपहारोघृतप्लुतोभ्यर्चितरक्तमाल्यैः १४ हविःसमुद्दिश्यसमस्तकार्
यंनानार्घ्यैर्मंत्रनरैरमीभिः एतान्वयार्घ्यंचरुरत्रदेयोनयेनसंविधायविधिं १५ ॐमंत्रजापस्वाहा इति

पराण्हकाले विप्रासरंइनउपैतिसायं दृष्टिंप्रदोषे प्रहरेद्वितीयेसिध्यत्यभीष्टंरहितेनपत्याः १८ यामे
तृतीये नियतंनिशायाःशुभावहाकाप्युपयातिवार्ता निशावसानेभिमतार्थलाभः स्यात्कुरुमत्स्यारहि
तेनपुंसां १९ दिस्युनरस्यामुदितेदिनस्ययल्लीरतीद्रविणागमाय मित्रागमायप्रथमेचयामेऽतीवशोभी
तेदिवसस्यमध्ये २० अथोपराण्हेभिमनोभ्युपैतिप्रियाजनेभ्यतिचयासरांते निशामुखेशिष्टसमागमस्या
यामेकलिस्याद्विरतेनपत्याः २१ निथानलाभः प्रहरद्वितीयेस्याच्चोरभीतिः प्रहरेतृतीये निशावसाने
पिचमाषमाणेस्यात्कुरुमत्स्येविपुलासमृद्धिः २२ प्रातादिगीशानिषेवितायांपल्लीरतेसिध्यतिचिंति
तार्थः दिनाधयामेस्वजनोभ्युपैतिदृष्टिर्भवेद्धासरमध्यभागे २३ रक्षापराण्हेस्वमयेभ्युपैतिकन्याथवा
भोज्यविहारकालो दृष्टिस्तथाद्येप्रहरेनिशायाःकन्यागमस्यात्प्रहरेद्वितीये २४ भयंतृतीये प्रहरेनिशां
तेरोदनंभयसारहितेनपत्याः अस्तप्रदोषेभ्युदितेदिनेशेनरेशवार्तास्यवणंभणंति २५ अस्तप्रदोषेनिशि
र्धयामेस्याद्रवार्ता करणायपत्याः दिनस्यमध्येकलहायनादः स्यादन्यलाभायतथापराण्हे २६ विप्राग
माथाभ्यवहारकालेप्रणष्टलाभायचप्रथयामे मध्येचभयःस्मरणायराजेरुत्कंप्रपातायतृतीययामे २७
अस्तप्रदोषेप्रहरेचतुर्थेशुभायशब्दोग्रहगोधिकायाः शुभावहाशांतिदिशिप्रशांताद्दीप्तासुदीप्तेशुभदा
नपत्नी २८ समागमात्संगममाहपत्नी युद्धेनियुद्धेविरहेवियोगाते यत्नसचरेपंकरत्नप्रशस्ताः प्रसाधरस्त्री
रत्नकलिलाभं २९ यामःप्रयाणेयदिकुरुमत्स्याप्रवेशकालेयदिदक्षिणःस्यात् मनोरथास्तस्यधिकानितृणं
सिध्यंतिकार्याण्यखिलानिपुंसां ३० पल्लिकादृशांतिदक्षिणाग्रेयोरर्थहानिमेशुभंविलोकिता अथगस्य
शुभलाभदायिनिचिरक्षितावतरयतिप्रियेषणी पल्लिकायदितथाप्रवाहिभिःलभ्यतेसरितिराज्यम
रुयं ३१ इतिवसंतराजेसमुद्रशास्त्रेवर्गः भवतिवामदृष्टयोःउन्नतंसमधिरुह्यदक्षि अथोन्यतेश्वा

87
1918

नरुतस्यसारंसारंसमस्तेष्वपिशाकुनेषु विस्पष्टमेवंसुखलक्षणार्थंशुभाशुभंशाकुनकर्मपाकं १ विमार्शे
कशाकुनज्ञास्त्रदृशोविशुद्धबुद्धिःसनताभिपुरुः यथार्थवादीशुचिरंगितज्ञोभवेद्विहायार्यपराधिकारी
२ श्वश्वानभल्लर्षभषंढकोलेयकरुक्षपिलजागरुकाश्च मंडलकुक्कुरमक्षाशुनसरमोकृतस्याका ३ श्वेतो
द्विजःसत्रियजश्चरक्तःपीतश्चवैश्योप्यसितस्त्वशुद्रः विमिश्रवर्णोःशुभकारकस्तेताभवंतिनानाविधकोरुस
ज्ञा ४ स्वजातिरूपेणविशेषतामीसर्वेसमस्तेरपिवागवेद्या - कोलेयकास्तेशुवदेतिज्ञास्तेकार्येषुसर्वेष्वपिकु
रुस्तवर्णाः ५ आचार्यमानीयशुभेदिकार्येपिष्टंचयुग्मंशुचिरर्चयित्वा क्षीरेणभोज्यंभवणस्यतुष्टेरथाकु
मारीद्विशुद्धांधवेभ्यः ६ सर्वांगकल्पपरिपूर्णकायःशीलोनिरोगस्तरुणोवलिष्टः अवामभागेनतपुरुषेशः
बिभर्तिशुद्धेनखविंशतीयः ७ संसारमेयंपुरुषोधिवास्यविश्वासपिलास्त्रपयेदिनांते शुक्लांबरस्तेरजनीप्रतीस्या
यलेनकुर्यात्सकलंसमस्तं ८ अथमंत्रः ॐनमोभगवतेशुनकोत्तमायमहाशाकुनगंभीरशास्त्राय प्रजापतय
कृतुकालाभिगामिनेशिघ्रमेहिहलिंगृहण ममचिंतितकार्यंससंग्रहि २ हुंफट्स्वाहा ततःप्रभातेनवगो
मयेनहिस्तमात्रंचतुरस्ररूपंशुचौमनोज्ञेनिजनेविरच्य शिलातले मंडलकंविधिज्ञः ९ पितःशुरेशःकपि
लोकुतोशःकुत्सायमःश्यामवपुश्चरक्षः शुक्लःप्रचेताहरितःसमेरोधिगोधनेशोधवलोमहेशः १० पिष्टा
तकमयासर्वेनिजकांसमाश्रिताःकृत्वाहरिक्षुनःपूजांकुर्याद्दार्यवाक्यमुक् एवंविधाःपथरलेहरेषुक्र
मेणदिश्वेहसुखोकपालाः आचार्यवाक्यानुगतेनपुंसामहार्हपूजाविधिनार्चनीयाः ११ आर्द्रासनालेपनपु
ष्पधूपनैवेद्यदीपाक्षतदक्षिणाभिः नमोयुतैःसप्रणवैःप्रयत्नामहाप्रभावैर्निजनामभेदैः १२ यस्यैवनीयोविधिरत्र
मध्येपश्चंचपुर्मचनकुमार्या घृतेनदेयश्चरणोपहारो घृतप्लुतोभ्यर्चितदेवताभ्यः १४ हविःसमुद्भूतनमस्यका
र्यनानाविधैर्मंत्रनरैरमीभिः धृत्वाग्रपार्श्वेचचरोस्तथान्यतेनप्रयत्नात्सविधायपिंडं १५ ॐमंडलायस्वाहा इति

चेरने ॐ भद्रकुंडाय स्वाहा इत्यक्षतान् ॐ कपिलाय स्वाहा इति पुष्पं ॐ यक्षाय स्वाहा धूपं ॐ विनयवते दीपं ॐ ऋतु
भोजाभिगमने स्वाहा इति फलं ॐ बलिभोजनाय स्वाहा इति नैवेद्यं ॐ स्वाभिप्रकाय स्वाहा इत्यर्घ्यं कृतत्तत्पूजोराजिनाग
एह्येहि दिव्यज्ञानान् एह्यहि प्रसन्नवचन एह्येहि निरुपसर्गान् २ स्वस्थप्रियान् २ धृतगुणान् २ शुभकीर्तिमणीन् २
इरमर्घ्यान् २ मम संग्रहिस्वाहा अद्यायनायनार्तनथमासपक्षादिनानिकार्यं शुभवधो विघ्यात् हिनावधीयनभव
समसमसर्वोपिलोकेषु शकुनोगृहीतः १५ एवंविधैर्भावि भयनिश्चिते निवेद्यकार्यं शुभपूर्णे विमुंचेत् संभमसंपिंड
स्थिरतांगतस्यचेष्टादिकंतस्यनिरूपणीयं १६ इतिश्वचेष्टितेधिवासनं १ यथावदुक्ताध्यधिवासनानि वक्ष्यि प्रथा
नानिशुनोधुनातु तस्यैवचेष्टादिकमाश्रितेषु राज्यादिकार्येषु निरुपयामः १७ कंडूयमानः स्वलुदक्षिणे
नयंक्षोयंशवामेहस्तेनभालभपणोदयति प्रभावनस्थाकृतराजचक्रंराज्याभिषेकेवरपट्टबंधः १८ क
रेणकंडुयतेदक्षिणेनयक्षोयंशवामकरेनदानीं प्रभुनमांगघटासमृद्धिन्नतेसमंतात्सर्थिवीचनित्वं
१९ उद्धृत्यदक्षिमक्षिपक्षोहस्तेनगृहाम्यथदक्षिणेन यस्याभिषेकेसभवेत्स्यशक्राक्षिरक्षी शास्त्रेक्षित
पादयुग्मा २० कोलायकोदक्षिणकर्णदेशंकरेणकंडूयतिदक्षिणेन यदातराज्ञःस्तुतिगीतवाद्य विनोदयु
क्तंपृथिवीपतिंतं २१ कंडूयनदक्षिणपाणिनाचेत्संसारमेवोवदनतदानीं भर्तुःप्रभूतेःसहभूमिपालुः भो
ग्यानि भोज्यानिचिरंभवंति २२ वक्षोथकंडूयनदक्षणेनस्वपाणिपादेनभवेनदानीं तुरंगमानंगमहिष्यजावि
गवादिसंपत्सहितंनृपत्वं २३ भवामपार्श्वप्रभवेःप्रयत्नालिखन्नरेश्वाजदरंस्वकीयं वक्त्येषभावीसखी
बंधुवर्गनिर्वाहणशक्त्या नृपतित्वयोग्यः २४ प्रदक्षिणंचेष्टितमीदृशस्यादेवंविधंतत्फलंप्रदिष्टं एवंविधं
तत्फलंप्रदिष्टंपूसोनुकूलंसकलंतदेव स्वाहतिउष्टःकृतवामचेष्टः २५ भवंत्यवामायदिवामनथचेष्टाःस
माःसमगुणानहोयः कौलायकोयास्वधिकंकरोतिफलंनउक्तंप्रतिपादनीयं २६ महार्घ्येपंचविधेनपूसो

91
1918

शोतेनराज्यंविनरस्यवक्त्रं पंचप्रकारेणपुनस्तदेवदीनेनयक्षोहरतिप्रसाद्याः २७ दीप्ताभिधाभ्यांस्थितिचे
ष्टिताभ्यांप्रवासराज्यस्तिमृत्यवस्युः शांताभिधान्याभवतिक्षमाभ्यांराज्यंसमृद्धंचिरकालभोग्यं २८ दिक्कुचे
ष्टितंस्थानगतिस्वराज्याः पंचेहशांताःखलुपंचनासां अन्येनथामीशकुनेश्वचेष्टेमिनविद्भिःपरिभाष
णीयाः २९ इतिश्वाचेष्टितंराज्याधिकारप्रकरणंद्वितीयं वरस्यकन्यावरणोद्यतस्यकुमारिकायाः पतिमर्थ
यंत्या आरब्धायतोन्योन्यपरीक्षणार्थंक्रमेणचेष्टासनमाकृतस्य ३० कोलोयकोदक्षिणचेष्टितस्यात्कन्याविवा
हानुवामचेष्टाश्रुन्यासमंकेलिरतेसुखेननयेदयासार्धमहानियोनि ३१ कंडूयतेदक्षिणमंगभागंतत्तभेय
र्थंवरणेहृदिस्थे कृताभवेत्यासकृतवित्तलब्धेवामांगकंडूयनमप्रशस्तं ३२ उत्क्षिप्ययक्षोपदिदक्षिणांघ्रिकरो
तिपट्टेमणिकेघटेवा मूत्रंतदानींपरिणीयतेथासाश्यादवश्यंबहुपुत्रयुक्ताः ३३ अंगानिवामानिकषंतिना
विविधैश्चेष्टाशालागृहमंडपादिषु स्वाचक्तिकंन्यामविवाहनायत्साभिधात्रीकुलदूषयंति १४ कोलेयकोयद्वरयो
धनस्यसक्ताभिरतोभिमुखोभुषेति नसार्थराभरतकुंडेचमारीहरेणहेयाविधवाकुमारी वामांघ्रिणाकर्षति
नासिकायंकंडूयतेवाभुवितत्किदाचित् वामेनयोगाकुरुतेप्रयात्तिवैधव्यदोषोकथितःकुमार्याः ३५ द
क्षतयोवामकरेनशेतेवमेत्करवनेत्कपरवामलूरो अंगारभस्माथिकशादिकेषुपंचत्वभीतेभषणःसुकः ३७
यक्षसमाक्षिप्रतियश्चशून्योयोनिसकन्यांक्षयोनिमहान् स्याज्जागरकोयदिमैथुनस्थोरुचिस्तदास्याद्दिन
रेनरस्य ३७ प्रभ्वेवरार्थेविहितेकुमार्याः स्याद्वामचेष्टाशुभदोनचान्यः मूत्रंचशून्याउपरिप्रकुर्वन्प्रतेसपु
त्रीभषणोभवित्री ३८ समार्जयन्वामकरेणजिह्मा ग्रवीतिभोगप्रियतावरस्य यक्षोलिहन्जल्पतिवामपार्श्व
स्थितेनरतिभ्रमणार्जितेन ३९ मूत्रंनिजेलेहदिशेचवामांप्रयात्तिनस्याद्दयितोनरागी वामेलिहत्मुक्तवरस्यपथे
महानसेन्यापरणंददाति ४१ गलास्खलिकर्णाननश्चिलमूर्धावामांसंस्पर्शनतःकुमारी राज्ञेभवेत्सग्रहेवरस्यपथो
नरंदृष्टिसमाक्रमेण ४२ कार्यंकुमारीवरणंवरेणसमस्तचेष्टाभिरवामिकाभिः पतिवरास्वामविचेष्टितेनसर्वणवामे

नस्यति विरध्यात् ४३ अथाभिरध्वः सरमास्कनस्यनवादशेचेष्टितमप्रमेयं यद्देशलाभादिनिमित्तभू
तं हिनंसराशाकुनिकोविदेभ्यः ४४ उपस्थितः प्राक्तनकर्मपाकात्सुरस्थितोदक्षिणपाणिनांसं शिरस्थं
शनरुक्षसितोनरात्मापांसुलोमंडलोभरोसौ ४५ हलादिबीजान्यपियोगृहीत्वाक्षेत्रेषुयातुःश्वनिवासया
नेनिवर्तमानेपसव्यभूतेकृषीबलास्युःनियतंकृतार्थः ४६ चेष्टास्वरामास्कशुनांकृतास्कुरोररंकीडतिपोविजं
कः सस्कनकारान्सकलानुविजिसंविनंसमस्तंध्रुवमारदाति ४७ विलासिनीसंगहणंविरध्यारवामचेष्टेभषणेभ्र
संगः वश्यापुनःकार्मुकवचनायकुर्याशिवासंशुनियाचेष्टे ४८ उल्कासहिकाशयनांगभंगैःविरावमिथ्यासविजं
भणानि वस्त्रोशुलोर्ध्वमिक्षितंचदृष्टिधूनेग्रशंसंतिननामचेष्टं ४९ संमृज्यनश्चारमणीयदेशेचेष्टामवायोस्व
लितांप्रकुर्वन् सगर्भवत्याःसूतजन्महेतुश्चेष्टाचकन्याचरणायरामा ५० विरावमिथ्यासविजंभणानिश्वभोपं
श्वापकाशागविमोदनानि यद्वाचरत्याशुनराकरोतिश्वागर्भवत्याः खलुगर्भपाते ५१ क्रीडंविधत्तेशुभचेष्टितोयः
सोभीष्टयोगंविरधातियक्षा वामाचेष्टाविरधन्नराणांमिष्टेनसार्धंविरहंब्रवीति ५२ शुभस्वरोयःशुभचेष्टि
तस्यकरोतिसत्वंचशुभप्रदेशेदृष्टास्सोसौघमिनंदृरिक्थंनिःसंशयंधान्यधनादिलाभं ५३ अवामगोवीयदिद
क्षिणेनपादेनकंडूयतिसारमेयः वाणिज्यकंतत्फलंवदंतिस्याद्व्ययेसत्यफलंनराणां ५४ भस्मत्रयःसंप
दणंविरध्यानथानरोवोंछतिसेविनुंयः नयोःसुखंस्यादपसव्यचेष्टेदुःखंनुयस्तेकृतवामचेष्टे ५५ विरावमारंभ
विधोप्रशस्तःसमंडलोदक्षिणचेष्टितोयः योवामचेष्टःसपुनर्नराणांध्रुवोजिनामप्युपहंतिविर्यं ५६ संतुष्टचित्तःसु
मुखःसचेष्टःकरोतिसिद्धिंविचरन्प्रदेशे पराङ्मुखोधावतियस्त्वपक्षः कृतोतरायोनमसिद्धिहेतु ५७ दृष्टशशांकंप
रिनिर्विशंकःकरोतिशत्रुःसुहृदांनरात्मा नक्तंनागरुकोविरधातिसोरंव्यजनस्यकुर्वन्नुरितंनिहंति ५८ इतिश्वचे
ष्टेदशकात्मादिप्रकरणंचतुर्थं वर्षानिमित्तंशुनकोनमस्यचेष्टाविशिष्टाःपरमार्थतुष्टाः याःशाकुनज्ञानविधा
रदाक्षाः श्रुत्वेतिविज्ञिष्टाःपरमार्थतुष्टाः ५९ उक्षाचचेद्दक्षिणमक्षिलेढिनाभीस्वकीयामथवाधिरूढाःशेतेगृह

93
1918

स्योपरिजागरूकःस्तरंवरोवृक्षिपतिप्रभातं ६० वर्षासुदृष्टिसलिलेनिमग्नाकुर्वेतिवक्रंभ्रमणंविशेषात् अथाप
रान्निमित्तंनितांतंपक्षांतरेन्यत्रजुडागमाय ६१ नभाभ्रकुर्वन्नगगनेविलोक्यायाजागरूकःकुरुतेकपातं सज
स्यतिप्रारब्धमंबुपुराप्लवाभिसर्वंसमर्थंशमं ६२ उच्चैरटद्भिःस्तृणकूटगेहेप्रसादसंस्तैःश्वभिरद्रकाले आसा
रवर्षाजिलशोन्यरातुभवंतिरोगाग्निभयप्रणाशाः ६३ निर्गंतुकामोयदिरुद्यपालिंकौलेयकश्चेद्विपुनोतिकार्यं ज
ग्मिवंतंप्राहुरहिंसमर्थः कृषीवलःप्रीतिकरोंकरोति ६४ उच्चप्रदेशंभषणोधिरूढंभषन्नभीक्ष्णंरविविस्मया
णः परानरानीमचिरेणदृष्टिरंभोमुक्ताभवतिप्रभूता ६५ ननीरदोमुंचतिकेनचिच्चेद्घोषनचेष्टाप्रभवेन्नदृष्टिः
अचिंतिताःसंनिपतंतनर्थाःचोराग्निभीरुक्रुमरप्रकाराः ६६ इतिवसंतराजेभचेष्टितंदृष्टिप्रकरणं ५ सैन्यं
द्वयेश्वेहसमुद्यतस्यपुरादिकंमंडलचेष्टितेन अर्चायंत्रयोविधिविस्तितेनयोगीचभाग्यंसकलेब्रवीति ६७ यु
द्धेनयोभंगइतिहयानांनिवेशयेत्सान्निविवेशितानां जयायशस्यः कृतशानचेष्टः प्रतीपचेष्टंस्वपराजयाय ६८
रिक्तस्थानचेष्टामिरथप्रतीयोवथायपुरेनियमेनयोदुः भषन्नभीक्ष्णंभषणःसरोषस्सुदुष्टिरवभूमिमस्विन्न
चित्तः स्वनिजप्रकोपाभरणंचवामंप्रवर्तयेन्नाहवमाहवोरे ७० प्रसन्नचित्तेषुनिसंमुखस्थेसंधिर्भवेद्युद्ध
मुद्यतानां पराङ्मुखेधावतिपक्षपातेभंगोनतानांसरितिप्रदिष्टः ७१ युद्धार्थिनोनित्ययुगेनराज्ञोःपृथक्पृथ
क्पक्षयुगंप्रकल्प्यः मुंचेन्नतोयोबलिमत्तिजिस्वामध्यानयोस्तस्यजयोन्नपस्य ७२ यद्यादृशंचेच्चबलिंमिलित्वा
स्नेहान्वितोभस्मयतेथवौभौ जयार्थिनोस्याद्रिपयोस्तदानीमन्योन्यसधानबुद्धिः ७३ यन्नामकःश्वा
श्रपक्षायतेतुनेयःससत्वासहतिज्ञैः यन्नामधेयःपुनरन्वसन् संयोजनस्याराज्ञोभयमत्तिचित्ते ७४
मुंचंतोघुघुरारावंपराग्रतश्चधुन्वंति वालिंतोनखमुत्खनंतिचेत्तुबलिंनेवसंज्ञोभवेन्नजयलाभभंगौ ७५
नस्थानतस्त्वचलितःकदाचित् स्वाजीविचेष्टोबलिभोजनाय वैरेपत्रेषिकृतोविहंतोःभूपालयोस्यान्मरणं
नसंधि ७६ श्वानावुभावप्यभिभूयसाक्षाद्यक्षोपरोभातिबलादलंचेत् ध्रुवंनरान्योरपतिर्बलिष्ठः तोभ्र

पनिजेतमुपेतिनर्णं ७७ मध्यानयोर्मेडुलयोस्कयेननेत्रेयमेकेनगृहीतमुकं भुंकेतृतीयःप्रनयेननस्य
मिलिसकेस्वाक्षधिनत्रमित्रं ७८ मध्यान्नयोरन्यतरेणयेन शुनाग्रहीतोबलिरात्मशक्त्या आछिद्यभुकं
भषणःस्तृतीयस्तस्यापरस्तत्रभयंसरानि ७९ येकेनमध्यउभयोगृहीतंगृण्हातिभक्ष्यप्रणयात्तृतीयः श्वानो
यदिश्वपितोनिहंतिजयंसरानिंसतरासमित्रं ८० समश्नुतोयद्यविरोधभावासमंतृतीयेःनशुनातत्र स्वा
नोनरानोसमुपैत्यवश्यंपरान्नोत्तरासंधिविधायिमित्रं ८१ आदायचेदुत्कटकेशरज्जुलतादिकंस्वाबलिमत्रिं
स्वा स्थानांतरंतत्रनिबध्यशुनाजातरीयांश्रियमारराति ८२ क्रोष्टोरणोस्तीतियदातुपृष्टेमध्याशुनोःकस्मि
नराजनाम्नोः एकोपिचेद्योद्धकरोतिरोषातायुद्धंभयेननृपयोरवश्यं ८३ दिस्थानचेष्टानिनदेःप्रशस्तैःयथोत्तरं
संगरवृद्धिकारी चतुर्भिरेतैयदितुप्रदीप्तैःस्यात्तत्रसंधिर्नचसंपराय : ८४ अक्रूरदिक्शुर्धनिहस्तहस्तोनिमी
लाक्षोध्वनिस्पष्टमुखःकोटिस्थगामीनिकटंकुटिलाप्रियंकरःश्वानरराति युद्धं ८५ यक्षोरवन्नेवरदीप्यमाणः
कर्णोधुनोरुक्षसतानिप्रधावन् योवाग्रसर्पन्यमदूतगत्यासंपरायप्रशमायराज्ञोः ८६ प्रदक्षिणाउत्तरमग्रतद्
क्षिणंयतदासंधिरणंतरेण करोतिपक्षोयदितेव्यतिक्रमात्तदाशुसंधिःप्रथमंरणंचिरात् ८८ राज्ञोरणेन
वमविष्यतीति प्रश्नेकृतेयद्यशुभाभवंति चेष्टाःसमस्ताःसरमाकृतस्यभयेनदानीसमरोहिघोरः ८९ लोलं
क्रयेलोलयतेनरेशसवाहनामास्यपदाविदेशं यत्कांउवेगोग्रहतेचयोसौ ग्रीवातिभंगंयुधिजागरूकः ९० शु
नानिमित्तेद्विविरुद्धशीलेत्रीप्तेचलतेयदिस्यात् मध्यातयोनिष्फलमादिशंतेफलान्वितंपश्चिममामनंति ९१
युद्धंविधातुंचलितस्यमध्यात्शुनश्चयेस्योत्समहस्यधावो कोलोयकोभूत्रयतिध्वजादोवसंशयंवामगतिंविधत्ते
९२ विनिर्यतोमंदिरतोपसव्यो यक्षोकुकारस्यदिप्रयाति कुर्मात्तदातस्यजयंनियुद्धेपराजयंवामगतिंविधत्ते से
मंकरोयात्रिकएवतस्यायोद्धव्यमग्रेवमकेनयातुरेवात्रिकस्यात्शुभदंनिमित्तं ९३ दिनांतरेपत्तुनरोयुयुत्सुःस्वी
योद्धमग्रेवमयेतियातुःसमात्रिकस्यात्शुभदंनिमित्तं ९४ कुर्याज्जयंतस्यतदाचयुद्धेपराजयंवामगतिर्विधत्ते

४६

95
1918

सेमंकरोयात्रिकमेवतस्यशुन्याद्विरोकर्णकलेवराणिशुयुद्धिनेस्थानमुपेयमुग्रं कुर्वंसमाचिरंतिवामचेष्टोया
त्रानिषेधंकथितःकरोति ९५ चंडःपुलोलिनपुछजिह्वःक्रीडनिलनूलिरवस्समुखमार्पतंश्च स लेहयुक्तोविनयेन
युक्तःस्वाग्रस्थितानांविदधातिसिद्धिं ९६ इतिवसंतश्चेष्टितयुद्धप्रकरणंषष्टं शुभाशुभज्ञाननिमित्तभूतंशु
नश्चेष्टितमेतदत्र आख्यायतेख्यातसखिन्नचिनेःसुखापहरणोमुनिभियराये ९९ श्वात्रिकयादक्षिणसृष्टि
भागंलिहन्समस्तोद्यमसीद्धिकारी नखायुजिकारदनैःस्रामसंगंस्पृशंलाभकरःसदैव १८ जघनंजघरंहरंत्व
शिरोभक्षिणोयदि दक्षिणतःस्पृशंति क्रमतःप्रकरोत्यधिकारधिकंनियतंतरभिष्टफलंसकलं ९९ कर्तव्य
वैरिव्यसनेधिरंमसिधिनयास्यसुरीकृतेश्वा धुनीतिकर्णोयदितत्तरस्यभवेद्धुवंचिंतितकार्यसिद्धिः २००
विघ्नंभितेयोहरतेत्तसोवाभयादिचिंतास्वभयायश्वास्यात् प्रयोजनेषुत्वयरेषुसोपिभयायनर्थप्रतिपाद
नार्था १ अक्रूरितेपल्लविनेसपुष्पेफलान्वितेभरुहिसारमेयः पुष्पेफलेक्षीरतरोचपंकेसंपूर्णकुंभभ
सिगोमयेच २ चकोरमृत्स्नामणिकेष्टकास्फ्यासारकोद्यायचयादिकेषु स्थानेषुवस्कयपिशोभनेषुभू
म्यादिलाभायकरोतिमुग्रं शयासनस्नेहनकृताशनेषुक्षिप्तेषुधूलीनिचयेषुयक्षा स्थानेषुमुग्रेविसृजत्यनंतः१
स्यादर्थलाभोमिमतोनराणां ४ करोतिमुस्तकाजिवधानिसूर्यकेषुकृतरक्षिणचेष्टे लभ्यतेबहुधनंशुनिमुग्रं
तेषुकुर्वंतिसुभोज्यमभीष्टं ५ सिद्धानविघ्नाफलमासवक्षोलाभायययक्षोभिमुखःसदैव सहर्षपादंतफलादिक
स्कस्तोकेदृष्टेःस्यान्महतेधनाय ६ तुंगेस्तिनःश्वापरिसृप्रदेशेकरेणकंडूयतिरक्षिणेन शिरस्तदासर्वमनीषि
तानिसिध्यंससाध्यान्यपियान्मभूवन् ८ आसीनःश्वासवनेस्वकायमुद्धाद्यचेद्दक्षिणमाशिपश्येत् नैमित्ति
कस्यात्तरविघ्नसिद्धिश्चिकीर्षितस्तन्निजुकरेपि ९ दृष्टाःसपश्यत्समयाद्यतीतिकोलेयकःपांडुरवस्त्रलाभःवि
लोचनेचेष्टनिमीलयंश्चेत्भयोपितस्मिन्शयनेतथैव १० शुभावहःश्वाशयनेस्थितःसन्शिरोधिरामुन्नमयन्न
राणां शुनातिकर्णोयदितत्समस्तप्रयोजनानांकुरुतेप्रणाशं ११ गमागमारावपिसारमेयःशुभाभवेद्दिदृक्षाचेष्टि

तोपि भ्रमो धुनाश्वानमनिष्टचेष्टं स्थितो प्रवेशो गमनेचदुष्टं १२ उड्डलितो ग्मारिक पूर्वभक्षो भवेत्सुरा चोर
भयाय रक्षा यस्याग्यतः स्वास्थिलवंगहीत्वा भषयसो यानि पुरंयमस्य १३ विनामिषेयत्रचजागरुकाः कु
र्वंतिचिंतां बहवोमिलित्वा उत्पद्यते नियहकारिपुंसांतत्राविराद्यिग्रहोस्यमुग्रं १४ सछिन्नपुच्छश्रवणोनु
गातच्छिन्नश्रोविचित्रोभिमुखंससर्पन् कार्योधमेषुप्रविलोक्यमानःश्वमाविधापिनहिसारमेयः १५ निम
ज्यतोयस्वपुरंविधुन्वन्कोलेयकश्चोरभयंकरोति भषन्नभीरुर्यधिमंदिरेवायामेथवाचोरभयायभूमौ
१६ अस्फुटनादंयदिवानिदीर्घदृष्ट्वादिनेशोभषणंबहूनां कोलोयकानांवमनंविदंशोनिरंतिमूर्घ्नः अधसो
श्वकंपे १७ सुहृत्समागच्छतिहृद्यदेशात्कंडूयमानेभुनिदक्षिणोंगं शोरप्रदेशास्पृशतिस्वतूर्णमिष्टोजनेना
निश्चितमभुपैति १८ द्वारप्रदेशोजघनेविघर्षन्प्रजिहर्षतोगमनाययत्नः करोतितत्रोपविशोश्वपूसंसं
गोजनेनाक्षिमतेनसार्धं १९ प्रविश्यगेहेरभसेनयत्नः स्तेनंसमालिंगतिमोथवायः श्वुल्लिंसमारोहतिसं
श्रयातिसमागमंस्निग्धजनेनसार्धं २० शुभप्रदोक्षिणतेस्थितश्चासर्वत्रकालेसकलोचमेषु शांतप्रदेशंक
कुभंचशांतःश्वसनश्रयेत्प्राक्तनपुण्ययोगात् २१ कार्याणिकार्याणिनरेणनित्यं सर्वाणिदोषाणिभुनिग्रही
तेतान्यथायोविदधातितस्यपतंतथानद्धबंधनानि २२ कंडूयमानःस्वकरंकरोतिसर्वाणिकार्याणिफ
लान्वितानि ब्रह्मप्रदेशोमधुरारवःस्यान्ददातिभोज्यंसमभाषितेन २३ यस्येक्षतेवेश्मनिसारमेयः श्वि
रनभोगोमयमासविष्टः रामोमनोज्ञोद्रविणंप्रभूतं प्राप्तोससोसौख्यमनीश्वरेहि २४ वसुंधरायाः क
मपिप्रदेशंमूर्ध्नास्पृशन्यद्यवलोकतेश्वा क्रंतंतातत्रमहानिधानमस्तीतिसिध्येत्कथितंरहस्यं २५ दिन
करोभिमुखोदिवसास्ययेक्षुतरवःखलुकर्षकभीतये पवनदिग्वदनःस्फुटिशामुखेभवतिचोरसमीरण
भीतिदः उदङ्मुखोवक्तिरवंनिशायेद्दिवंद्रपीडामरणंगवांच कुमारिकादूषणगर्भपातायच्छिनिशांतेशि
रिश्मुखःश्वा २७ प्रातर्दिनेशाभिमुखोग्निसंस्थोभाषानिधनेनलचोरभीतिं दिनस्यमध्येऽकभीतिसर

97
1918

कृपानकलहंदिनांते २८ भषनूदिनेशाभिमुखः प्रभातेयामस्यमध्येरुपनाशनाय विण्मांविमुंचन्यदिहृष्य
तेचेन्सिद्धेषिकार्येतदुपद्रवःस्यात् २९ उर्ध्वाननोभास्करसंमुखानाःश्वानोरुदंतोमहतेभयाय एवंतुसंध्या
समयेयदातुनिर्वासकाःस्युर्नरगस्यतस्य ३० यामस्यमध्येबहवोमिलित्वाश्वानामुखःक्रूररवान्रदंतः मुखस्य
पुसःकथयंत्यसोख्यंश्वारण्यगःस्यात्सदृशोमृगेन ३१ यामंनिशायास्वरसारमेयाश्चन्यंविधातुंसहिताभवंति
यामेभषित्वाभषणाःस्मशानेभवंतिनाशायचमुख्यपूसः ३२ भषंतिरंडेरिवतासमानाःखरेनिशायेनमु
मुर्मुहुर्यैवराग्रधावंतिचमंडलीभिस्तेस्करःश्वन्यविधायिनोवा खननसगारेयदिसारमेयःकुत्रनरास्या
स्वलुसंधिलाभः गोष्ठप्रदेशोयदिगोपहारोधान्यस्यभूमियदिधान्यलाभः कृत्वाशिरोघ्रिवहिर्वपुश्चश्वरो
निद्रीर्घरहणीप्रयत्नान् तद्रोङ्गरोवक्तिचबंधुकांताबहिर्मुखोभ्यंतरकायभागः ३४ पादौगृहेजिघ्रतिसा
रमेयःपूसोयदावक्तितदाशुयात्रा पिपासनोजिघ्रतिसेदिवाथप्रयाणभंगंव्रणमात्रहीति ३५ धनागमः
स्यात्भुनिजानुरामंजिघ्रसरामंकलहंप्रियाभिः रामोतथोरुविषयोपभोगोमित्रैःसमंवैरमरामधूर्के
३६ भुजहर्यंजिघ्रतिसारमेयेपूसोभवेत्सत्करवैरियोगः तांसास्थिभक्ष्याणिचभस्ममध्येश्वाद्रोषयस्य
प्रियंप्रभूतं ३७ भषंस्थलोभूमिरुहेतिरुद्धिंपुरस्यपीडासुनिगोपुरेस्यात् मंचेसुनस्तंपितुंभयास्त
थातथात्यगृहस्यमध्ये ३८ भवेद्गृहस्योपरिवातभीसेपश्चात्भषन्भीतिकरःप्रयाणे यःश्वापसव्य
जनसंनिवेशोभशंश्वजस्यासुखावेरिभीति ३९ भूषचभीस्यांभवनस्थितानांमावेष्टनंचेकुरुतेकदाचित्
कौलेयकोवक्तिरवंनिशायेद्दिवंद्रपीडामरणंगवांच कुमारिकादूषणगर्भपातायच्छिनिशांतेशि
रिश्मुखःश्वा २७ प्रातर्दिनेशाभिमुखोग्निसंस्थोभाषानिधनेनलचोरभीतिं दिनस्यमध्येऽकभीतिसर
कृपानकलहंदिनांते २८ भषनूदिनेशाभिमुखः प्रभातेयामस्यमध्येरुपनाशनाय विण्मांविमुंचन्यदिहृष्य
तेचेन्सिद्धेषिकार्येतदुपद्रवःस्यात् २९ उर्ध्वाननोभास्करसंमुखानाःश्वानोरुदंतोमहतेभयाय एवंतुसंध्या
समयेयदातुनिर्वासकाःस्युर्नरगस्यतस्य ३० यामस्यमध्येबहवोमिलित्वाश्वानामुखःक्रूररवान्रदंतःमुखस्य
पुसःकथयंत्यसोख्यंश्वारण्यगःस्यात्सदृशोमृगेन ३१ यामंनिशायास्वरसारमेयाश्चन्यंविधातुंसहिताभवंति
यामेभषित्वाभषणाःस्मशानेभवंतिनाशायचमुख्यपूसः ३२ भषंतिरंडेरिवतासमानाःखरेनिशायेनमु
मुर्मुहुर्यैवराग्रधावंतिचमंडलीभिस्तेस्करःश्वन्यविधायिनोवा खननसगारेयदिसारमेयःकुत्रनरास्या
स्वलुसंधिलाभः गोष्ठप्रदेशोयदिगोपहारोधान्यस्यभूमियदिधान्यलाभः कृत्वाशिरोघ्रिवहिर्वपुश्चश्वरो
निद्रीर्घरहणीप्रयत्नान् तद्रोङ्गरोवक्तिचबंधुकांताबहिर्मुखोभ्यंतरकायभागः ३४ पादौगृहेजिघ्रतिसा
रमेयःपूसोयदावक्तितदाशुयात्रा पिपासनोजिघ्रतिसेदिवाथप्रयाणभंगंव्रणमात्रहीति ३५ धनागमः
स्यात्भुनिजानुरामंजिघ्रसरामंकलहंप्रियाभिः रामोतथोरुविषयोपभोगोमित्रैःसमंवैरमरामधूर्के
३६ भुजहर्यंजिघ्रतिसारमेयेपूसोभवेत्सत्करवैरियोगः तांसास्थिभक्ष्याणिचभस्ममध्येश्वाद्रोषयस्य
प्रियंप्रभूतं ३७ भषंस्थलोभूमिरुहेतिरुद्धिंपुरस्यपीडासुनिगोपुरेस्यात् मंचेसुनस्तंपितुंभयास्त
थातथात्यगृहस्यमध्ये ३८ भवेद्गृहस्योपरिवातभीसेपश्चात्भषन्भीतिकरःप्रयाणे यःश्वापसव्य
जनसंनिवेशोभशंश्वजस्यासुखावेरिभीति ३९ भूषचभीस्यांभवनस्थितानांमावेष्टनंचेकुरुतेकदाचित्

प्रकरणं शुभाशुभज्ञाननिमित्तमंत्रयथाशुकंमुनिसंमतेन प्रदर्शनेस्थान विचेष्टितेनलाभस्यदिशा
मथेनरत्र ४४ यक्षाहरिद्रीमिषगेरिकायैः पूर्वाननोवक्रिसवर्णलाभं दृष्टिःशुनःपुष्पफलाकरेषु
चिरंस्थानोनिश्चिलाभकारी ४५ यःपल्लवैःक्रीडतिरक्षमूलंतथेक्षितेयःसदृशंसोस्यं रकांक्षम्
र्थाभिमुखोभ्युपेतियोमंडलःसोनिधिलाभहेतुः ४६ स्थिलोचनेभ्यादितुप्रदेशेपादेनकंडूयतिद
क्षिणेन शिरोग्रदेशोनियतेनरस्यनष्टंमलाभंविरहातिसंश्वा ४७ योभ्यर्चितंदृष्टिमुखंप्रयातुशी
घंसकुर्याद्दनधान्यलाभः कलंगृहीत्वासहसानिवासंयस्योविशान्नजस्यतिपुत्रलाभः ४७ दक्षिणंयदिक
रोतिचेष्टितंदक्षिणेनचरणेनभमंडलः लाभदोयदियुराचरत्यसौवामकेनरचनुनश्वकलाभः ४८ मुत्रं
विधायाभिमुखप्रयातियोजागरूकःशुभदःसदंसी कार्येषुसर्वेषुसर्वकालंनमुनपंतीहशुनिःशल्या ४९
स्थानेमनोज्ञेविरथानिमुत्रंसंतुष्टचित्तःशुभचेष्टितस्य रम्येरवोयासमासकृतोसोकरोसभिप्रेतपरार्थ
लाभः ५० इतिश्वचेष्टितेलाभप्रकरणं कथ्यतेकपिलकस्यचेष्टितंरोगिणोमरणज्ञानंप्रति उक्तंच
चरकवाग्भटादिभिर्भाषितंपरलिंगाधिवर्तने ५१ लेढीतिवाक्षिघ्राणसारमेयोरक्तस्यदृष्टंतनुमंगुलीर्वा रोगा
तुरस्यापदिशस्यवश्यंतस्यचतोवासरपंचकेन ५२ कर्णयुग्ममथवेक्षिणहृयंनर्तयन्वरतिवासरेःपंचभिः
रोगिणोमरणमालिहन्पुनःनाशिकांदशभिरेकहृदिनैः ५३ पुनपुनर्दक्षिणमूरुभागंलिहन्दिनैःपंच
शिराहस्तं यमंक्षयेतक्षणमेवपक्षःक्षिपत्यवश्यंजठरावलेहात् ५४ आयामभागेनयदावलिह्यात्श्वापु
एकंदृनिमुपाकरोति तदान्हितंनैवकृतांतगेहंरोगाभिभूतोनियतंप्रयाति ५५ पुछोरसोलेहनसिंहना
भ्यांप्रवर्तिताभ्यांसरमासुतेन क्रमाद्दिनांक्षितयदृथाभ्यांभवोद्भवरोगगतोवसानं ५६ दृष्टेनिमित्तेलस
चित्तवृत्तिःसंकोचगात्रारुणखिलानिशेते कोलोयकश्चिन्मुपैतिनीरोगीपरेतराजावसथंक्षणेन ५७ वि

99
1918

त्यकर्णोपरिवस्यगात्रंप्रश्चापत्नीलाभसुहोभ्युपैति यदातदानीमचरेणकालःक्रोडीकरोसामधिनंप्रस
ह्य ५८ संकोचितांगःपिहिताक्षियुग्मोविरस्तशंकुश्वनकःशयानः यातानतोमुंचतियस्कलालंसरोगिणं
मारयतिक्षणेन ५९ निःकारणंयःप्रपलायतेभ्योविरोतिवाक्षिणियोवतीर्णः मतांगरज्वास्थिमुखोथवा
योगेहंविशत्यशुसमस्तमाह ६० अत्यंतमालस्यमपास्ययत्नोदिनेदिनेभास्करसंमुखोयः उद्वेगकारीभवति
प्रभूतंप्रवीतिरेशाधिपतेःसमस्तः ६१ रोगादितोजीवतिकिंनवेतिप्रश्नेप्रयुक्तेशुनकोत्तमस्य नेत्रक्षयाप्रा
णनिचेर्दृष्टयाक्षासोत्तमन्यादृशचेष्टितेन ६२ रोगादितेभोजनसंप्रयोगेश्रेयस्करीनेष्टविलोकनेच उ
र्गप्रदेशेशशुनांप्रदिष्टातारागतिःसंग्रहतेभयेवा ६३ इतिश्वचेष्टितेजीवितमरणंप्रकरणनवमं ९
शुनोनिमित्तेसहसंप्रवर्तेविभाव्यतेभाव्यशुभंशुभंच यशास्व
यत्नेनयथाध्वनीनेस्तुव्यतेसंप्रतिनिश्चितार्थं ६४ वामोदिशोदक्षिणभूमिभागान्द्रुतंव्रयाणेभषणं
प्रशस्तः वामप्रदेशोस्तपुनःप्रवेशेप्रशस्यतेदक्षिणभागगामी ६५ यानेप्रवेशेयमतोप्रशस्तोश्वाग
तिःश्वानविपर्ययेण नेचेष्टितंप्रस्फलयोविशेषःशुनिशुनोरत्रचकश्चिदस्ति ६६ विशांशुभंस्वाव्यसनस्य
खंमारायबक्रेणपुरःप्रधावन् कौलेयकोजल्पतिनिश्चयेनप्रवासिनासुतमवस्त्रलाभं ६७ लोकंप्रवि
श्यादिवामभागंनिवर्ततेश्वास्थिरंतंपुरश्चेत् सोस्यसद्यजल्पतिसुप्रभूतंदुःखैकहेतुर्गतिरस्यतारा ७०
अथातिहृष्टोभिमुखोयदृश्वाक्रीडाप्रकुर्वन्विलुठन्यदाग्रे शाग्रेसदानीक्षमध्यगानांभवेत्प्रभूतोधन
धान्यलाभः ७१ उच्चाग्रदेशादवतार्यनीचंयोयातिशंप्यस्कखप्रदेशं अनुग्रदेशासुनरग्रदेशंयशो
अजन्दक्षिणगोपिशास्तैः ७१ गजाश्वशय्यासनशाद्वलेषु छत्रध्वजोलूखलसद्मसेषु कुंभेष्टकासंचय
शाद्यामरेषुपर्वाणमस्कर्यांश्वफलादिवृक्षा ७२ ग्रजेपुरेसोयदिमुत्रमित्वासदेवतसिध्यतिकार्यमि
ष्टं मिष्टान्नभोज्यंनवगोमयस्याक्षतेनशुक्लेनचशुक्लभोज्यं ७३ तुष्टःसुतुष्टःक्षमनाविरोगःउत्साहपु

कः परिपूर्णकोषः सहेलखेलोभिमुखं प्रसर्पन् यक्षः सरेवाभिमतार्थसिध्येः ७४ अनात्मविद्याभिषगोमया
निनद्यानिद्विभ्रद्दनेः सरेव वामोपसव्योप्यवलोक्यमानो मनोरथं पूरयति ध्रुवश्च ७५ यक्षः पुरस्ता
द्दद्यन्निलिख्य यातुः कांडं पश्यति चेत्तदानीं तत्रैव देशे द्रविणस्यलाभ ग्रवीतिकार्यं नहि संशयोत्र ७६
यातारमाजिं प्रतिसंप्रयाति तदानुलोमेनचसारमेयः मूर्धोथवायोविनिहंति कांडं केनापिपारेन चसिद्धिहे
तुः ७७ आरायपक्षः कुसुमानिधावन् ग्रवीतुयातुः विपुलांसंमर्द्दि दृष्टोपिकृष्णः शुनकोखिलानिहे
तिकार्याणि समीहितानि ७८ वामेनगच्छन्यधिकेनसार्धं दद्यात्तिरम्यांरमणीधनांच ग्रजश्वमार्गेसहदक्षि
णेन कोलेयकस्तस्करभीतिहेतु ७९ आरायपक्षंहरिणं यदिश्वा दूर्वां नवां वानवगोमयंवा प्रयातियातुः
पुरतस्तदानीं राजप्रसादं नियतं ग्रवीति ८० स्थानोत्तरंविश्वजुपानहोचेत्स्यात्तिनद्द्यं हरोयदातु आस्ते
पुरस्तात्सहयातिवोवा दद्यात्पुपानंस्तनदस्तदर्थं आद्रीकसमुखः पुरतश्चेत्तृद्दृश्यते भवतितुच्छभरः श्वा
चमशुष्कमथवास्थिविशुष्कपिञ्जरेषमरणंविदधाति ८३ केशास्थिकल्मोपलजीर्णवस्त्राण्यगारभस्मे
धनखर्पराणि वक्रेसमादायचयातियातुः दृग्गोचरोभूरिभयावहाश्वा ८३ सवन्हलाक्षंमरणीयगंतु
र्वल्लीवलत्रास्थिबंधनाय घातापनिर्वाणमलोनमाकुः रालोकितंमंडलवक्रसंस्था ८४ मानवावयवपू
रितान्नोवीक्षितोभवतिभूमिलाभदः स्वागस्पुष्करसना प्रचालनामंडलोविपुलभूतिदःसदा ८५ अ
स्यैवकृष्णेतरोनराणांविरोधकारी शुनकःसदैव स्याद्ध्वंपादःसपुनःसधानः सिद्धिःपरः कार्यविधौप्रदृष्टे
क्रीडांयदश्वाःयदिदृष्टिभिन्येकुर्वंतिनद्यंधुसमागमस्यात् शुनांगणाःक्रीडतियोमिलित्वा किंचिद्विप-क्षोपिम
तोतिशस्तः ८७ नृणांप्रयाणेभवनागमेषु श्वानारमंतेयदिसप्रमोदात् तदिष्टकार्येपिभवेत्प्रमोदःसमागम
स्वस्वजनैःसमानं ८८ अवामयातेसहसंप्रयातेपरस्परंचैवतियक्षयुग्मे स्निग्धावलोक्यवगूहतिस्या

101
1918

द्दक्प्रशस्तेचयुवसंवासिः ८९ गवासहक्रीडतिचेत्तदानीं प्रयोजनंसिध्यतियद्यदिष्टं ग्रामप्रवेशेपुर
तोवमुख्यप्रयासभीष्टाशयलब्धयेश्वा ९० गतोनिवृत्तावथवाश्वयुग्मंयुग्मायबंधापवधायचस्यात् ग्रंजं
तिताराय दिशुद्धसक्थ्यानस्तदास्यासधिचोरभीतिः ९१ बल्गेनवामोयदिनीयतेचेत्कृषातदाख्यंविदधाति
लाभं तारोथवावामगतिर्भयैर्ननानार्थमर्थं प्रकरोतियातुः ९२ घुरघुरारवमुग्ररतिक्रुधाभवतियोभव
विशाभवतोथवा भ्रमतिवाथरुषेवयन्तस्तोक्रयमसौविदधातिधनंसयं ९३ श्वसन् धरित्रीमसुखाः बहु
स्यात्क्रोडस्वनः स्यादनिशंतिहेतुः धुन्वन्शिरश्चोरभयंकरोतिव्याख्याननष्टोहितकार्यनाशं ९४ आघायदृष्टे
दृशानैर्ऋतिर्वा वस्त्रंचिकीर्षेन्विदधासनर्थं तथाविधोग्रेयदिसारमेयः प्रवासिनंनूत्कुरुतेर्थलाभं ९५ दृग्गो
चरेयामगतोथुतांगोभयंकरःश्वासकलोद्यमेषु खादन् पुनःकंचनरेकरोतिसर्वोपरामास्परमागतेन ९६
वामोथवादृङ्गतोथरोदंभषन्भवेत्साथपराजयाय पुनर्निरीतेः कथयत्सभावंभषत्सथाग्रेयदिजागरूकः
९७ एकोग्रतःपृष्ठगतस्तथान्योयक्षोनशालोयुगपद्गतौ सव्यापसव्यौयदितौभवेतांततोसराख्योशुभहेतु
र्थेन ९८ पादौगृहेजिघ्रतिसारमेयः पूसोयदाक्तिनदासकायात्रा पिपासनोजिघ्रतिलेढिवाथ प्रथाणभंगं
प्रणयाग्रवीति ९९ पद्माक्षिचित्तस्तिपश्चिमाभ्यांमुद्गलितोर्धतरोर्धनादं वमत्यथाग्रेहरतिक्षतांगो विभे
तियायःसभयंकरःश्वा २०० आयाध्रिणोर्वीमवदारयन्भ्रोग्रेस्थितःप्रक्षितमीक्षतेवा कंडूयतेचोत्तर
मेगभागंयोजागरूकःकुरुतेसमिद्धिं लांगुलत्रिकाकटिपृष्ठभागान् प्रचालयन्संमुखमेतिहृष्टः कूजपः
पुटवपुःकचेष्टायःश्वासकार्यंषुभवतिद्रुःस्वप्नमतत्यभिष्टः २ तिष्ठंतीप्रसन्नांचनराणांमारेप्रविशंतींच
समस्तं दक्षिणेनभाषणोचेष्टितमिष्टंवामगंभवतिद्रुःस्वप्नमेतत् ३ वामेनयदिदक्षिणंमेगंदक्षिणेनभ
षणोयदिवामं संस्पृशेत्समितोनकदाचित्तत्प्रयोजनविधौनकदापि ४ डुंकारास्यास्यडुंकाराग्रशब्दाः वा

मे पार्श्वे सारमेयोर्थसिध्ये यासेपाय प्रोक्त ओकार शब्दो दृष्टे शब्दाः साधकाः सर्वेषु ५ गोधा बिडालाः शशकाः शृगालाः कोलस्तथा पंचशुनासमेताः प्राणाः क्षुतं क्षोभयते चतुर्णे बिडाल गोमानव कुंजराणां
यं वीक्षते कार्ष्ण मुखश्वा तस्य ध्रुवं स्याद्विरेण युद्धं क्रीडत्ययुग्माः प्रगुणः प्रयाणे युध्याय यस्माद्दिनसप्त
केन ७ प्रस्थानुरंगेयदि सारमेयः कथं सपुंसं श्रवणं धुनोति ध्रुवं तदा दक्षतदृष्टप्रहरा हरंति चोरा द्रविणक्षणेन ८ पुंतेतरो कंटक भाजिभुंक्ते भद्रं विशीर्या पतिनेच दृष्टे अवस्करास्थी धनभंगभंगे भस्मस्मशानवल्मीकु
पकर्परेषु ९ अंगारशस्त्राश्मपलालशंकु शाखी शीर्णे विटचर्मकृतेषु हृष्टः स्वामुत्र यन्नूयत इति कार्यनाशं दृष्ट्वा मृतं मुखाननर्थान् १० युग्मं वीथ्यासभक्षाधिकपूर्णवक्त्रो भयादितः श्वायदि कंपमानः पराङ्मुखो
यातिनरध्वगावापदयंतिसिद्ध्यन्यपि वांछितानि ११ पराङ्मुखः श्वास्वनुलिक्षितियोयोगममारोहतिपूर्णवक्त्रः प्रविष्टमात्रस्यपुरस्थितोसौनयभयंजस्यतिदुर्निवारं १२ विन्नेभतेलद्विचनासिकोग्रयः स्रोगभंगभ
षणः कृशोतिसत्राभहानिंप्रकरोतिपूंसांमृत्युप्रदश्चोनरलुंघनेन १३ विधूतकर्णश्चुनिचेत्सुरत्ना साथो वि
ज्ञेस्मनदासमस्तं विण्मांसभक्षाधिकपूर्णवक्त्रो भयादितश्वायदि कंपमानः पराङ्मुखो यातिनरध्वगा
नांनश्यतिसिध्यत्यन्यपि वांछितानि प्रयागतोर्थंयमुपाजपापाः तेराजकीयापुरुषाहरंति १४ उंडुक
रास्याडुकाराश्च शब्दाः वामेपार्श्वे सारमेयोर्थसिध्ये यासेपाय प्रोक्त उत्कारशब्दाः दृष्टेशब्दा रोधकाः
सद्यएवा १५ गोधाबिडालाः शशकाः शृगालाः कोलस्तथा पंचशुनासमेताः प्राणाश्चतुर्णां क्षोभयतेचतुर्णां
बिडालगोमानवकुंजराणां १६ इतिवसंतराजेश्वचेष्टितेयात्राप्रकरणं दशमं १० जन्यतिभोजनलाभनि
रोधोयतस्तथाकथयामः विहंगमनिदुलभाविपदार्थसारतरंसरमानयस्य १७ वामगतोगमनेयदिस्य
स्तदक्षिणगोभवनागमनेतु स्वारतिकिंचनदृष्टिपथस्थो यच्छतितद्विधंबुधभोज्यं १८ दक्षिणगः

103
1918

प्रथमंतदनुस्याद्गामगतिंजननामसिनुश्वोवेश्मनियत्रतत्रतदग्रेदूरतरं विषवत्सजनीयं १९ पूतशिराद्
जननामिनपुंसोयोभाषणः सन्निषधनिभोज्यं संमुखमेतिगृहंउत्तिर्यग्भुंक्तमपिस्थिरतोनतदेव २० स्व
क्षपुंगयदिलेढिधरांजिघ्रतिसत्स्पिपीलिकाभयं यत्रचलेढिकथोतममुत्रंतत्रभवस्यशनंविषयुक्तं २१
ओष्ठपुंगयदिदर्शिनदंतोलेढिस्पृशंत्रांजिघ्रतिभवस्यशनंतदभीष्टं लेढियदापुनरानन मध्यंश्रोष्ठयुगं
विनिहंस्यशनंतत् २२ मूत्रयितायदिशोभनदेशेक्षीरिणिशाखिनिकफलेवाश्वापुरतःपुटपस्यतदानीमि
तरेभवतोशनपाने २३ दक्षिणभागगतोयदिलिंढेस्रक्फुयुगंभषणोमिमुखंचपश्यति तद्भवनेसमभी
ष्टंभोज्यमरण्यगतोपिमनुष्यः २४ इतिवसंतराजेश्वचेष्टितेभोजनप्रकरणंएकादशं ११ अथप्रकरणोद्देशे
नसंख्याचकथ्यते शुभोदिवासनंपूर्वंनेतेषोडशास्मृतं १ द्वितीयेराज्यलाभार्थं त्र्यधिकंदशाभिस्तथा
तृतीयेवरणेरुतेर्दशभिश्चतुरंतरं २ चतुर्थेदशलाभादिदशभिःपंचभिस्मृतं दृष्टिप्रकरणेरुतेरष्टभिः पं
चभिःस्मृतं ३ युद्धंप्रकरणेषष्टंरुतानांविंशतंतथा षट्चत्वारिंशतारुतेशुभज्ञानंचसप्तमे ४लाभप्रकरणं
रुतेर्विंशत्यष्टमेष्टभिः रोगिणोजीवितज्ञानंनवमेदशभिःस्मृतं ५ एकपंचशतरुतैः यात्राचरशमेमता
एकादशोष्टसप्ततैःभोज्यलाभोविभावतः ६ एवप्रकरणान्यस्मिन्एकादशश्चचेष्टिते द्वाविंशतिसमायु
क्तैरुतानांइतीरितंतथा इतिवसंतराजेश्वचेष्टितेविवेचितं इत्येकादशोवर्गः शोभनशुभफलाभिसूचकं क
थ्यतेथविनतंशिवारुते शोनरीसक्रुभांविशेषतोज्ञानमत्रचसरायुज्यते १ दिक्श्वाभियुंकारवि
विधमुक्ताविवस्वदास्याभवतिप्रहीमा साधुमिताया सविनाप्रपातारोषादिगोताः किलपंचशोनाः २
स्थादिगेशीज्वलितादिरौद्रीक्रमान्विनाचानिलदिक्प्रभोक्ते प्रत्येकमेवंप्रहराष्टकेनभुक्तेदिशोशोसवि
नाक्रमेण ३ आद्येदिनस्यप्रहरेप्रयत्नेमहेशरेवशकृतोशदिक्क शिवारटंसिकुरुतेक्रमेणसंत्रासकायज्य

बंधनानि ४ अन्होद्वितीयप्रहरस्यभागे सहस्रनेत्राऽनलकालदिक् शिवारुतं कु० ५ प्राप्तेतृतीयेप्रह
रेदिनस्यकुतोऽग्नेयेचरुतयातुदिक्कः शिवारुतं० ६ समागमेन्हेःप्रहरेतुरीयेप्रेतेशरक्षःपतिपाशदि
क् शिवारुतं० ७ अथेनिशायाःप्रहरेप्रथमेरक्षोधिपांभःपतिवातदिक् शि० ८ ततोद्वितीयेप्रहरेसज
न्यांस्तोयाधिनाथानिलसोमदिक् शि० ९ यामेतृतीयेपीचयामवत्यासमीरसोमांकशंभुदिक् शि०
१० समागतेराज्ञितुरीयभागेनिशाकरेशानसुरेशदिक् शिवा० ११ इतिव० राजेशिवारुतेदिक्त्रययाम
प्रकरणं प्रथमं १ इतिदिक्त्रयवामयोगात्फलविरुद्धं विरुतेः शिवायाः ब्रूमोथदिक्पंचकथामयोगा
त्फलानिपुंसोक्रमतःशुभानि १२ कृतांतरक्षोवरुणानिलेंदुदिक्स्थायथामेरुदितेःशृगाल्याः स्यादिष्टवा
र्ताऽनिरिष्टसिद्धिर्लाभसुभीक्षंप्रियलोकसंगः १३ रक्षःप्रचेतानिलसोमशंभुदिक्द्वितीये प्रहरेरुते
न स्यादिष्टवार्ता० १४ जलेशवातेनुशिवामरेशदिक्स्थारवेणप्रहरेतृतीये स्यादिष्टवार्ता० १५ समीरसो
मेशशक्रेशवह्निदिक्स्थरवेणप्रहरेचतुर्थे स्यादि० १६ शशांकरुद्रेंद्रकुबेरकालोदिक्स्थारवैःपंचमया
मभागे स्यादिष्ट० १७ ईशानशक्राग्निकृतांतरक्षोदिक्स्थरवेणप्रहरेचषष्ठे स्यादि० १८ ईंद्राग्निकाल
रूपपाशपाणिदिक्स्थारवात्समयामकाले स्या० १९ वह्निप्रचेतोरुतपाशिवातदिक्स्थरुतेचप्रहरेचवेण
स्यादिष्ट० २० इतिवसं० शिवारुतेदिक्पंचमयामप्रकरणंद्वितीयं २ रुकारादिकानांनिधनाष्टमानांशिवा
रुतानांमधुनायथार्थान् प्राच्यादिकास्वस्वदिक्शेषयद्यत्फलंतन्नडीरयामः ३ धनास्तिमिष्टास्तिमभि
ष्टलाभंलाभेतनोर्थस्यफलंशुभंच भयप्रणाशंसकलंचसौख्यमेकादिशब्दैःकुरुतेप्रशस्तं २२ भयान्यनि
ष्टक्षतिरर्थहानिरिष्टेवियोगामहतीचभीतिः स्याद्दीप्तासिमेरकंचहीनंत्वेकादिनाफेरुतसंख्यकेन २३
शेष्याधिनादेःप्रथमेर्थलाभोभवेद्द्वितीयेनिधिदर्शनंच कन्यालतीयेलभतेचतुर्थेबंध्यागमःपंचमकर्यसि
द्धिः २४ षष्ठेरवेकुप्यनिभूमिनाथोभीःसप्तमेस्याद्दिफलोष्टमस्क नासोग्निभागे प्रथमेद्वितीयेनराधिपःकु

10/1918

प्यतिभिःस्तृतीये २५ घातश्चतुर्थेनगरस्यशब्देशिवारुतेपंचमकेतुयुद्धं वदंतिनक्राकुलहंचशब्देभीःसप्तम
स्यादिफलोष्टमस्क २६ अथंशुभंस्याद्दशुभंद्वितीयेयाम्येमहाधिभयंतृतीये स्वरेचतुर्थेस्वजनागमःस्यात्सुभो
जनेसंचमफेरुतेषु २७ जायेनकन्यारतिनेथसप्तेभीःसप्तमेस्याद्दिफलोष्टमस्क ग्रामस्यघातोदिशिराक्षसानां
माघेद्वितीयेस्वचगोकुलस्य २८ स्तृतीयेचचतुष्पदानांहानिश्चतुर्थेत्वथपंचमेच चोराद्भयंराजभयंचषष्ठेभीः
सप्तमेस्याद्दिफलोष्टमस्क २९ शब्देशिवायावरुणस्यभागेआधेभयंहानिरथंद्वितीये स्याद्राजदूतागमनं
तृतीयेदाहश्चतुर्थेखलुचोरभीतिः ३० स्यात्पंचमेराजभयंचषष्ठेभीःसप्तमे० वायव्यभागेभयमाघशब्देभ
यांतरंकोभवतीद्वितीये स्तृतीयेमहतीचतुर्थेमेघागमोवर्षतिपंचमेन्नं क्रोधंविरोधंतेरुपताप्यषष्ठे
भीःसप्तमस्या० दिग्पुत्तरस्याशिवाविरावेभ्रियेतकश्चित्प्रथमेद्वितीये ३१ महाभयंविप्रबंधस्तृतीये क्षे
मंचतुर्थेपरिहन्यमेच विद्पंचमेषष्ठरवेचशस्तीभीसप्तमे० ३२ राहोस्तथेदर्शनमाघशब्देकेतोद्वितीयेचत
योस्तरेण उल्काप्रपातेभिपुरंदनमाशब्देशे स्तृद्वितीयेचरवेशिवायां वातेतृतीयेत्वरानिश्चतुर्थेभ्रियेतकश्चित्
स्वस्तुपंचमेच लाभःपृथिव्यानिरुचषष्ठेभीःसप्तमे० ३५ इतिशिवारुतेस्वराष्टकप्रकरणंतृतीयं ३ क्षेमलो
भपुत्रागमनोनिश्चयंसमाधिगम्यविशंकः येनयातिपथिकःपरदेशंतत्शिवारुतप्रथमयामः ३६ यंयं
देशंगंतुमस्यघतानांप्रसंशाह्यनुचरंतीश्रगाली शतानाशायांसिद्धयेवांछितानांदीप्तायांतुस्यादभीष्टसंप्राप्त
य ३७ प्राचीदिशंसंमुखंभानुबिंबंप्रतिष्ठमानंस्यशिवासशब्दं श्रगालीपुरतःकरोतिबंधंवधंवाप्रकरोति
तस्य दिनेशदेशाभिमुखस्यपुंसः प्रस्थानकामस्यशिवाशशब्दः भीर्यातनाशायचदक्षिणस्यावामापुनर्वां
छितकार्यसिध्यै ३८ प्रसर्पनाशंचलितस्यपूर्वोशिवाविरावंपुरुषस्ययस्य करोतिदेहे प्रकरोतितस्यसर्वप्र
कारमभिलाषसिद्धि ३९ प्रस्थायिनोयस्यचदक्षिणोशाशिवारवंमुञ्चतिदक्षिणेन आदित्यपुत्रायदिनोत

दानीभवधनंतस्यमहीपतिर्वं ४० वेश्मस्तनायांचलितस्ययस्यदिवाकरस्तिष्ठतिदक्षिणेन शिवास्ववामाकुरुते विरावंसंपश्यतेतस्यसमस्तमिष्टं ४१ पुमान्यदायाम्यकुक्षावासीकुरोतिशब्दंपुरतश्शृगाली अलेविवस्वानपिसं मुखश्चेद्गचतदानीमचरेणमस्कः ४२ नरस्ययायाम्यकुभंथियासोःशृगालभार्यायदिपृष्ठभागे फेत्कारमासंचलितंपं भावास्तत्समरात्रेणभवेत्सचयं ४३ दिशंप्रतीचीमनतःशृगाली नरस्ययस्याभिमुखी विरौति शांतेस्थितानांतफ लप्रदात्रीदीप्तातुदीप्तंफलमातनोति ४४ प्राक्चेनसीसंचलितस्यकाष्ठाशृंगालिकाजल्पतिदक्षिणेन यद्यत्तदानींस्कद फुननर्थंकरोतिचार्थानपहरतिप्रसः ४५ दिशंप्रचेतःपरिपाल्यमानोनरस्ययस्याग्रतःशृगाली वामोविरावंप्रक रोतिशांतोभवत्यनिष्टंफलमातनोति ४६ यीवारणीयातिदिशंमनुष्यःश्रुत्वंनृणांवायारहितानिदृष्टे गतस्यतस्या शुकुनाशाभीतिरसश्यस्याद्रविणस्यनंच ४८ यःश्वेतरोमाचलितस्यपृसाप्राच्यांशिवामुंचतिफक्कतानि भानुप्र तीच्यांविहितस्थितिश्चेदपेक्षितंसिध्यतितत्क्षणेन ४९ मुंचत्करीचाचलितस्यपृष्ठेशिवाविरावंपुरुषस्ययस्य अ लेचमध्येनभसोविचस्वानतस्यार्थहानिर्मरणंचदुष्टं ५० कुबेरकाष्ठांप्रतियःप्रयातिज्वालासमुखीचाभिमुखीवि रौतितस्याध्वगस्याभिमतार्थसिद्धिःभंचसंपत्पुनरागमश्च ५१ तिष्ठतिनीग्रतरोदक्षिणस्यांफेत्कुरुतेया यदितत्रशृगाली तद्धनतःपथिकस्यभवेत्तोनिश्चयतोधनजीवितनाशो ५२ दक्षिणतःप्रथमंयदिपश्चाद्गम गतोपथिकस्यशृगाली फेत्कुरुतेयदिवाचेत्तदग्रंसेमधनाप्तिर्हागमनंवि ५३ अथावामशृगालीकुकुभं नरस्यवामाशृगालीयदिरारटीति तदर्थलाभंवितरत्यवश्यंमर्थक्षयंदक्षिणतोरटंति ५४ वामाग्रवीतेक कुभःग्रदेशेलाभंतथानर्थमुपादिशंति शिवारटंतीपथिदक्षिणानुक्षिपसनर्थावदुसंकटेषु ५५ शांतेदिगं तेयदिवाग्रदीप्तेदृष्टेप्रयाणप्रतिषेधयित्री शब्दायमानातुशिवापुनस्तांश्चिमज्जयत्यापदगाधिसिंधो ५६ वामेपसव्येपुरतोथपृष्ठेपृसः शिवाजल्पतियत्रतत्र आयांतिचौराग्रथमेविरावेहयोर्भवेत्तत्करदर्शने च ५७ नृपाद्यर्थागमनंतृतीयेतुर्येक्षतिः पंचमकेथलाभः वाणिज्यसेवादिफलादिफलायपृष्ठेभ्यः

107
1918

समंमेस्याद्विफलेदृष्टमस्क ५८ नृपस्ययात्रासमयेपुरस्तात्मयानिचद्वर्त्मनिनेदयंतो कुर्याद्विरावेरिपराज यनेक्षपथ्रियेवीमिमनंवदन्यथा ५९ काकारवंमुंचतिहृष्टभावात्हास्यंतुवस्त्रापहरंतरंतो अन्यशरी रापथिवापिथासोद्विप्रकारापिमनोरथास्ये ६० कार्यांतरेथप्यनुगम्यमानाश्रेयःप्रदाशांतदिशिप्रदिष्ट शिवाप्रदीप्तेदिदिशिप्रदेशेसमारवंतीमयनंनयाय ६१ भयोक्तेदीप्तदिशिप्रदीप्तेनादेनणांहंतिमहीतदे वी भयानिसर्वाण्यपिशांतनाशांतास्थितासेवभयायभक्ते ६२ यद्यत्तुनपुत्ररणेनराणांशब्दंसृगाली तत्र कुरुतेकरालिन येतत्परिरक्षणीयंभयंमहद्भाविजलेचरेभ्यः ६३ इतिशिवारुतेयात्राप्रकरणंचतुर्थं ४ स्थानस्थितानांमभियो गभाजांनेमित्तिकानांमुपदिश्यतेवा शिवारवेस्याद्दशिवंशिवंचशिवारुताथैर्मुनिसत्तमेन ६४ करोतिफेफेइ तिसर्वदिक्कंपवतास्थानविधानयुद्धे शिवाविधत्तेक्षुधितास्वसंस्थारोद्धरान्मुंचतिचेदुपेक्ष्य ६५ निरेत रंरोतिविदिक्षुदिक्षुसमंकरंप्यरवानुरावेन अपस्मरोहनपरश्शृगाली यत्कस्यहासाकथितेमिनज्ञैः ६६ स्थित्वाग्रदीप्तेकुकुभोविभागेज्वालामुखीफेत्कुरुतेतिरोद्रं यामस्ययस्यप्रकरोतिनादं तस्यापवाक्तिष्ठतियस्य मध्ये ६७ रामस्यमध्येसमवाप्ययस्यज्वालामुखीमुंचतिफेत्कृतानि विरौतिचेसाकुरुतेशृगाली तद्वासिनो कस्यभयंमहांतं ६८ सभ्यन्तरांगलतिनिश्चयेनलोकस्यवास्याद्रुरवप्रभूतं यामांतिकेसमरिनानियावन्म हाभयोसादितफेत्कृतेन ६९ मध्यंदिनेयावदहानिपंचशिवासमीपेनगरस्ययस्यविरौतियातंविरथातिन स्पभयंचवन्केकुरुतेप्रभूतं ७० पंचाहरात्राणिकथंचदेशाक्रूरारवान्याहरतेशृगाली यस्यांतिकेतंबहवोह रन्मुष्णंतिचौराजनसंनिवेशं ७१ स्थानस्ययस्योपगताःसमीपेनानिपंचोच्चरतिप्रभाते स्वरेणरौद्रेण शृगालभार्यास्यात्रहानिर्मरतीनराणां ७२ स्वरांतितस्यापिमनुष्यलक्ष्येयामस्यशीघ्रंग्रहणंविधत्ते त्रयंदि नानोदितसावभानेशिवारवेपुरुषश्वरेण ७३ दिश्वारटंतीसकलासुरोद्रंभस्मस्तिन्नापरितःपुरस्तेन शृं गालजायास्वलुतद्धचीतिसुदुर्महतत्रमहाभियातं ७४ ज्वालाविमुंचत्यतिरौद्रनादसमाकुलाधावतियासमं

नान् फेरस्तिकुररवानरा णांमूर्ध्वपुरीषंचतुरंगमाणा ७३ सासर्वरास्थाहिशिवासिवेहरोमोच्चकंपोजनपस्य
कस्मात् कुर्याच्छिवासायुवराजधानंरोमोऽनेयाजनपस्यकस्मात् ७४ तरंगिणीरथसिंहोभ्यरूपांस्त्रीनूपंचरा
संचलियानरानान् शिवाशिवांतानृपतिस्त्रात्रीवेदेतरवीमभिवंदनाय ७५ स्मशानभूमीदिनमध्यभागेमृध्येर
जन्मास्यगृहायदेशे यारोहितस्पेचबलिमश्वयुक्तांभक्षयापरयादिभद्रमिछेत् ७६ सर्वेषुकार्येषुबलिशिवा
यावित्रिवेदयामः गृह्णातियस्मिन्विषयेभुपस्यदेवीबलिंजल्पतिनत्रसिद्धिं ७७ इतिसिवारुतेस्थानास्थिप्रक
रणेपंच ५ कथ्यतेबलिविधानमिहनीशाकुनागममतेनशिवायाः दिव्यमेत्रबलिबाधितशेषंसाधितात्
मखिलसमुद्यतकार्ये ७८ शून्याश्रयंभद्रगृहंस्मशानंचतुष्पदंमातृगृहंजलांतं वेध्यावनिश्चित्यरमेवमा
द्यावलिप्रदानायभवंतिदेशाः ७९ मध्येसतौसत्यभिरभ्युपेताशिवान्वितांपिष्टमयीप्रयत्नात् पूज्याशिवा
दुस्तिभक्षिपोगात् प्रभूतपुष्पाक्षतधूपदीपैः ८० साज्यगुडौदनमाषकुलिथैः यावकपूपलिकामिषमाषैः
संभूतिरत्रनराशनमात्रंबुद्धिमताबलिकर्मणिकार्ये प्राप्याष्टमीबाधचतुर्दशीवाः समंत्रमंत्रेणचसप्तरूपा
बलिशिवायानिशिनिश्चयेनरस्यात्मनुष्योयदिभद्रमिछेत् ८१ मंत्रः ॐ शिवोत्वालामुखिसेबलिंगृहाण २ कुरु
रुस्वाहा ॐ शिवशिवदूतिभगवतिचंडेद्रुरमर्ध्वे अलिलोलासमन्वितंगृहाण २ अगछआगछवायुवेगेनशुभंकु
रु २ स्वाहा इत्यर्घ्यं० बलिप्रदायमंत्रोत्तरं ॐ नमोभगवतिएनंबलिंगृहाण २ इत्थंबलिंगंधपुष्पादिकंदह २ पंच २
घोररूपिणिभीमभगवतिशिवदूतिपिबतः २ स्वाहा एतस्यमंत्रहितयस्यमध्यादेकेनकेनाप्यभिमंत्रणीयात्
बलिशिवायाः कमहाप्रभावंपृथक्पृथक्मंत्रयुगंवदेतत् ८२ तांबुलवस्त्राशनदक्षिणाभिः नैमित्तिकंशाकुने
शास्त्रदक्षं प्रपूज्यतत्रप्रभवसभीष्टंमाचार्यवर्यंपरितोषितेहि ८३ आश्लेषिकाश्लेषकृतादृधिक्यानिष्ट
र्माग्निनयेनसार्धं ज्येष्ठंचसंत्यज्यविशोनियह्यथस्करीजंबुकगेहिनीसा ८४ हिनेषुणासर्वसमीहितेषुरेवी

५३

109
1918

भवानीभुविफरेयास्यु कृनाधियासाकृपयासदेवशिवारुतेतेनयतेतविद्वान् ८५ इतिशिवारुतेबलिवि
धानप्रकरणषष्ठं ६ अथप्रकरणोदेशेरतसंख्याचकथ्यतेरतेःरिक्रमसंख्याताभेकादशाभिरादितः १
स्यादिकृपंचमयाम्यंचद्विनायंनवभिस्तथा त्रिगुणेपंचभिरतैस्त्रीयंचस्वराष्टकं २ अष्टाविंशतिरतंच
तुर्थंयात्राभिधंस्मृतं प्रोक्तंषोडशभिरतैः स्थानाख्यंचैवपंचमं ३ बलिप्रकरणकेषष्टेरतद्वादशकंस्मृतं
षष्ठिःप्रकरणेरतंभवत्येकाधिकामता ४ इतिवसंतराजेसरागमार्थशोभनेसमस्तसत्सकौतुकेविचारितं
शिवारुतंएकोनविंशतमोवर्गः यत्रबाह्यंसकलंतदुक्तंशास्त्रेप्रधानस्यनाभिरधमः प्रभावहीनंजनता
जहातिगहाप्रभावंतुसदाभ्युपैति १ यत्रत्रकिंचिज्जगदीहवस्तुस्मृतंस्तुतंदृष्टमथापिदृष्टं स्वप्नांतरायंस्व
तिपादितंतत्सकलंप्रदेतत्शाकुनंवदंति २ पुरांधकेभासुरसद्रनायथात्रास्वपक्षशकुनाभिजार्थं जिगीषतेत
शकुनानशेषानुपादिशंतारकवैरिणेच ३ हरोतथाजेभवधोद्यतायसन्नामणेचित्रशिरंविजन्मा सुधोक्ष्या
हारोपमितेनसनीरनाःसुपर्णायचकारपत्रेन ४ आत्मेंद्रियज्ञानगिरंमुनींद्रैःविज्ञायशिष्याभ्रितथाप्रणीतं
आसोपदेशंतरवाप्यसम्यक्अस्माभिरभ्यस्ययथाबदुक्तं ५ महेश्वरंशाकुनशास्त्रसारंसारंसमस्तंसह
देवशास्त्रात् सारंचवाचस्पतिशुक्रगर्भभग्वादिशास्त्रादिहसंगृहीतं ६ तेनाधिकंतंशकुनेषुमथात्कस्यापि
कृनापिविभोवनीयं महेश्वरादेप्रतिपादितत्वात्सर्वेपिसत्साःशकुनाग्रदिष्टं ७ वेदाःप्रमाणंस्मृतयःप्रमाणं
लोकेप्रमाणंचतथाप्रमाणं विशुद्धबोधंव्यभिचारभावात्तथाप्रमाणंशाकुनागमोयं ८ अपायरक्षास्तदुपा
यदक्षैःस्पातासदाशिक्षितशाकुनस्यस्याच्चेहिकामुष्मिकंसारभूतोत्रिवर्गशुद्धिः शाकुनाप्रभावात् ९ आ
सादितंचास्तिभविष्यतीतिप्रभवंयशाकुनिकोभिवेत्ति विधायधीवेत्तिफलानितेषांत्रिकालदर्शीजगतां
हमस्यात् १० इत्यप्रतिद्वंद्वमहारपवित्रंश्रेयःस्करंदुःकृतनाशनंतत् यत्नेनशास्त्रंलिखितंगृहेपितनोहम्

कर्भवनाद्भेति ११ दारिद्र्यविद्रावणनामधेयं प्रतीयतेयत्रगृहेसदैवहठेनहत्वाविपंक्तिकीर्तिरकुल
स्तिष्ठतियत्रसंपत् १२ प्रतिष्ठितेष्टनिवासीनेथसंगच्छतेगच्छति युष्मतेच इत्यादियत्तच्छकुनेवकुर्या
ननस्तोनुस्वलंतंस्वकार्यानि १३ उत्साहाध्यवसायधैर्यजनकं राज्याप्तिसंसूचकं युद्धप्रतेविवाहादि
आपन्नापदंलक्ष्मीप्रदंशेषदं यात्रामंत्रसायनौषधविधौसिद्धिप्रसिध्यद्दहं प्राग्जन्मार्जितकर्मपाक
पिशुनं प्रोक्तंमहाशकुनं १४ इतिवसंतराजेसलाकुनेकुनंप्रभाषकीर्तनं विंशतितमो वर्गः इति
वसंतराजविचिने दारिद्र्यविद्रावणं नामसर्वशाकुनं समाप्तं ॥ ॥८२॥ ॥८२॥ ५

५४

111
1918

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017